

POČETAK S ISUSOM KRISTOM

H. L. HEIJKOOP

©GBV Dillenburg GmbH, 2024

Izdavač: ŽIVA RIJEČ, Krasica

Mora li se čovjek obratiti?

Dragi prijatelju,

pitanje koje si postavio vrijedno je pomnog razmatranja, pa ću odmah započeti s time.

Pišeš da su ti često, u osobnim razgovorima i na bogoslužjima, rekli da se moraš obratiti, ali ti sâm ne osjećaš potrebu za time. Studiraš, radiš, imaš sređen život i divne prijatelje. A uskoro ćeš, nadaš se, dobiti i dobro radno mjesto i malo ćeš proputovati po svijetu. Zadovoljan si, dakle, svojim okolnostima i krajnje te zamaraju ta stalna opominjanja da se moraš obratiti.

Dobro te razumijem. Neki ljudi se doista upliću u tuđe živote i dijele savjete drugima, ili im pak ukazuju na njihove pogreške. Nije ugodno stalno slušati takvo što, a pogotovo kad pomisliš da bi možda mogli biti u pravu.

A to je, zapravo, najvažnije: jesu li oni u pravu ili nisu? Moraš li se obratiti, ili to nije tako nužno? Kada bi to bilo samo neko sporedno pitanje, možda bi ga mogao zanemariti, pa čak i ako se na kraju pokaže da si bio u krivu. Sljedeći put ćeš bolje promisliti, i to je to. No o obraćenju ovisi odgovor na pitanje gdje ćeš provoditi vječnost. To je, zasigurno, važno pitanje i vjerujem da želiš imati pouzdan odgovor na njega.

Jesi li ikad ozbiljno razmišljao o vječnosti? U potpunosti se slažem s time da je nećemo stvarno shvatiti dok ne budemo u njoj. Pa ipak je vrijedno barem jednom u životu razmisliti o njoj, dobiti barem nekakav dojam o njoj.

Čitao sam neku staru priču o vrlo mudrom mladiću. Kralj ga je htio iskušati pa ga je upitao koliko traje vječnost.

Mladić je odgovorio: „O, kralju, zamislite da negdje postoji vrlo visoka planina od mjedi, čiji vrhunac seže iznad oblaka. Svakih sto godina dolazi ptičica i oštiri svoj kljun o tu planinu. Kad se planina toliko istroši da ju se više ne može vidjeti, prošla je jedna sekunda vječnosti.“

Ne daje li taj odgovor nekakav utisak o beskrajnosti vječnosti? Pa ipak, nije sasvim točan, jer u vječnosti nema sekundi. Tamo su tisuće godina kao jedan dan, i jedan dan kao tisuće godina (2 Pt 3,8). Vječnost nema kraja niti postoji mjerna jedinica kojom bi ju se moglo mjeriti.

No ova priča predodžuje nam odnos između dužine našeg života na zemlji i vječnosti koja slijedi. Što je, dakle, deset, pedeset, osamdeset, ili čak stotinu godina u usporedbi s vječnošću? Nije li, dakle, zbog toga važno znati kako i gdje ćemo provoditi vječnost?

Sjećam se još jedne stare priče. Vjerojatno znaš da je većina vladara u srednjem vijeku imala dvorske lude. To su obično bile nakaze koje su nosile smiješnu odjeću te su morale uveseljavati svoje gospodare svojim šalama i podrugljivim dosjetkama. To su bili klaunovi onog doba.

Jednom je neki kralj svom dvorskom klaunu dao luđačku kapu (kapu konusnog oblika, ukrašenu zvončićima) i žezlo kao simbol dostojanstvenosti njegove službe. No postavio je uvjet da klaun mora predati tu kapu i žezlo bilo kome tko bi učinio nešto luđe nego što je učinio on sam.

Nedugo zatim kralj se ozbiljno razbolio. Klaun ga je posjetio i pitao ga hoće li uskoro ozdraviti. Kralj je odgovorio da je liječnik rekao da nema nade u poboljšanje i da bi uskoro trebao umrijeti.

„Pa, kad je tako“, rekao je klaun, „vi ste se zasigurno dobro pripremili za to veliko putovanje i pobrinuli se za vaš doček tamo.“

„Ne“, odgovorio je kralj, „upravo to je tragično. Uopće ne znam kako ću tamo biti primljen!“

„Ali ... zar niste znali da ćete jednom morati poći na to putovanje?“

„Znao sam, ali nikad nisam htio razmišljati o tome. Bilo je mnogo toga što je trebalo napraviti.“

„Ali“, nastavio je klaun, „kada ste išli na jednodnevni izlet poslali biste glasnika koji je odjahao pred vama i pobrinuo se da budete opskrbljeni jelom, pićem i svime što je bilo potrebno. Kad ste pak išli na višetjedna ili višemjesečna putovanja sve je bilo isplanirano mnogo, mnogo ranije. Više slugu otišlo je mnogo dana ranije kako bi prilikom vašeg dolaska bilo sve pripremljeno. A za ovo veliko putovanje, na mjesto na kojem ćete ostati zauvijek, niste izvršili baš nikakve pripreme! Ah, predajem vam luđačku kapu i žezlo, jer ja nikada nisam bio tako lud.“

Nije li klaun imao pravo? Išao si u školu više od deset godina, a sada radiš cijeli dan, noću učiš, te se nadaš da ćeš uskoro dobiti dobar posao. Mučiš se dvadeset godina da bi u sljedećih četrdeset dobro

zarađivao, kako bi, možda, sa svojom mirovinom i ušteđevinom udobno proživio još deset godina; ili, ako doživiš duboku starost, dodatnih dvadeset godina. I to je posve normalno. Jer, kako bi se gledalo na roditelje koji svoju djecu ne bi slali u školu, niti ih poticali da se obrazuju za neko zanimanje? Koji bi rekli: „Neka se samo igraju. Djeca ionako ne misle na budućnost. Kad odrastu i sazriju te se budu morali brinuti za svoje potrebe, znat će se snaći i sami!“

Ako se, dakle, trudiš i žrtvuješ tolike godine da bi imao od čega živjeti pedeset ili šezdeset godina, nije li tada neoprostivo što ne misliš na vječnost i ne pitaš se: „*Gdje ću provoditi vječnost?*“ A osim toga, još ni ne znaš hoćeš li dobiti dobar posao. Tko zna nećeš li se možda razboljeti ili umrijeti prije toga? *No zasigurno znaš da je vječnost pred tobom.* „Ljudima je određeno jedanput umrijeti“ (Heb 9,27). Ni najveći izrugivači i najtvrdi ateisti nikad nisu zaniijekali ovu izjavu Svetog pisma. Ta svatko bi im se smijao, jer tko se još nije suočio sa smrću?

No istinit je i drugi dio ovog retka: „*A nakon toga sud*“.

Nije li, dakle, neoprostiva ludost ne baviti se time nego čekati da bude što bude? Tada ćeš, svakako, saznati gdje ćeš provoditi vječnost. Ali, tada će to biti zauvijek čvrsto odlučeno! „Na mjestu na koje stablo padne, ondje će biti“ (Prop 11,3).

Vjerojatno ćeš reći: „Dobro, ali čemu žurba? Tako sam zaposlen. Trebam li ono malo slobodnog vremena što ga imam trošiti na takve sumorne teme kao što su smrt i umiranje? O tome mogu razmišljati i kad ostarim. Do tada ću uživati u životu, a onda ću imati više vremena za razmišljanje o umiranju.“

Jesi li siguran da ćeš živjeti još pedeset godina? Ili trideset? Ili deset? Ili deset mjeseci? Ili čak deset sati? Čuo sam za nekog trgovca koji je, stojeći na vratima svoje trgovine, slušao poruku evanđelja koja je bila propovijedana na ulici. Kad je propovijed bila završena otišao je u svoju dnevnu sobu, sjeo na stolicu i – bio je mrtav!

No ako bi ti i poživio dugo, želiš li zaista živjeti samo za sebe dok si još snažan i zdrav, a onda Bogu dati samo ostatak svoga života? A ako bi i htio učiniti tako (pod pretpostavkom da ćeš živjeti dovoljno dugo da možeš učiniti tako), hoće li te Bog tada još htjeti primiti?

Bog, svakako, „hoće da se svi ljudi spase“ (1 Tim 2,4). On zapovijeda svim ljudima: „Pomirite se s Bogom“ (2 Kor 5,20). On je primio razbojnika na križu i tisuće drugih koji su se obratili njemu na samrtnoj postelji. Osobno sam poznao jednu ženu koja je imala osamdeset pet godina kad se obratila.

Ali u Knjizi o Jobu 33 kaže da Bog čovjeku govori jedanput i dvaput, a ako čovjek ne mari, tada on „zapečaćuje njihovu pouku.“ Nakon što se faraon više puta odbio pokoriti, Bog mu je otvrdnuo srce tako da se nakon toga nije više mogao obratiti. A nakon uzeća crkve Bog će svima koji su čuli evanđelje a nisu mu povjerovali poslati djelotvornu silu zablude, „da budu osuđeni svi oni koji nisu povjerovali istini“ (2 Sol 2,11-12). Bog *može tako postupiti i s tobom*, ako opetovano odbijaš njegov poziv da se okreneš k njemu.

„Ne obazirući se na razdoblja neznanja, Bog sada zapovijeda svim ljudima posvuda da se pokaju: jer je odredio dan u koji će pravedno suditi svemu svijetu po čovjeku kojega je odredio, po kojemu je svima dao jamstvo uskrisivši ga od mrtvih“ (Dj 17,30-31).

Ne bi li, dakle, trebao to ozbiljno razmotriti te smjesta otići k Bogu, priznati mu svoje grijehе i zamoliti ga da te primi?

„Budući da smo Kristovi poslanici, kao da vas Bog preklinje po nama; molimo vas umjesto Krista: pomirite se s Bogom! Jer njega koji nije upoznao za grijeh, on je zbog nas grijehom učinio da mi postanemo pravednost Božja u njemu“ (2 Kor 5,20-21).

„Danas ako glas njegov čujete, ne otvrdnite srca svoja“ (Heb 4,7).

Srdačan pozdrav,
Tvoj H. L. H.

Zašto se čovjek mora obratiti?

Dragi prijatelji,

Pitali ste me *zašto* se čovjek mora obratiti i što je to obraćenje?

Najjednostavniji odgovor na vaše prvo pitanje je: *zato jer Bog tako kaže*. Kad Bog nešto kaže, tada je kraj svakoj raspravi. Tada mi, njegova stvorenja, moramo pognuti glave i pokoriti se. „Nego tko si ti, čovječe, da odvrćaš Bogu? Zar da nešto oblikovano onome tko je to oblikovao veli: ‘Zašto ...?’“ (Rim 9,20). U Djelima 17,30 vidimo da „ne obazirući se na razdoblja neznanja, Bog sada zapovijeda *svim* ljudima posvuda da se pokaju.“ Postoji otprilike oko osamdeset mjesta u Starom zavjetu i oko sedamdeset mjesta u Novom zavjetu koja govore o obraćenju.

No Bog nam u svojoj Riječi jasno pokazuje i zašto zapovijeda čovjeku da se obrati. On je „strpljiv prema nama, ne želeći da itko propadne, nego da svi dođu k pokajanju“ (2 Pt 3,9). A u Djelima 17 je rekao i razlog zbog kojega zapovijeda da se svi ljudi moraju obratiti: „jer je odredio dan u koji će pravedno suditi svemu svijetu.“

Doći će taj dan kada će svaki čovjek svome Stvoritelju morati položiti račun za svoj život. A Bog, koji poznaje čovjeka skroz naskroz, zna kakva će biti Sučeva presuda: „Jer svi su sagriješili i ne dosižu slavu Božju (Rim 3,23). Zbog toga Bog želi da se ljudi obrate, jer „naš Bog spasitelj hoće da se svi ljudi spase i dođu do spoznanja istine“ (1 Tim 2,3-4).

Zašto Bog zapovijeda čovjeku da se obrati? Zato što čovjek nije služio svome Stvoritelju, nego je grešnik koji će primiti pravednu Božju osudu.

Čovjek je grešnik

To je zastrašujuća istina. Mnogi, doduše, ne misle o tome, a neki čak to i niječu. No jesu li ovi posljednji stvarno uvjereni u istinitost toga što govore? Može li itko tko je iskren zaniijekati da često čini ono što je pogrešno?

Više puta sam takve koji su glasno tvrdili da su uvijek živjeli čestito i da nikada nikome nisu učinili ništa zlo upitao nije li ih savjest nekad prekorila za neku misao, riječ ili djelo. Vrlo rijetko se netko od njih usudio tvrditi da ga nikada nije prekorila savjest.

Grešnik je onaj tko je sagriješio. On nije postao grešnikom tek kad je učinio mnogo zlih djela! *Čovjek postaje grešnikom zbog jednog počinjenog grijeha*. To dobro poznajemo i iz svakodnevnog života. Nitko neće reći: „Taj i taj nije ubojica, jer je do sada ubio samo jedanput ili dvaput.“ No čovjek bi, kad je riječ o njegovom odnosu s Bogom, želio primijeniti drugo mjerilo. *Jer, u protivnom, mora osuditi samoga sebe*.

Savjest

Bog je svakom čovjeku dao savjest (Rim 2,15), koja ga uvjerava u pogrešnost nečega, ali savjest ne ukazuje na sve što je pogrešno. Savjest je oblikovana i baždarena pod utjecajem okoline u kojoj pojedinac živi, jer ona uvijek upozorava kada čovjek čini nešto što se osuđuje kao pogrešno u okolini u kojoj živi ili u kojoj je odrastao. Bog se pobrinuo da svi ljudi, pa i oni koji nikad nisu čuli za Boga i ne poznaju njegovu Riječ, budu upozoreni kada svjesno čine ono što je pogrešno, kako bi došli k sebi i spoznali da su da su zli i krivi.

Ako promotrite svoj život, koliko ste već grijeha svjesno počinili? Pretpostavimo da vam je osamnaest godina. Pretpostavimo da u prvih osam godina vašeg života nikad niste *svjesno* učinili ništa zlo. To, naravno, nije tako, jer vrlo dobro znate da vas je savjest optuživala već prije toga. No koliko vas je puta savjest optuživala nakon osme godine? Pretpostavimo jedanput dnevno. To bi bilo 365 puta u godini, a za vas 3650 puta u deset godina. Za nekoga kome je 28 godina to bi bilo 7300 puta, a za nekoga kome je od 68 godina 21900 puta.

Možemo dakle reći da vas je savjest do sada upozorila na grijeh barem 3650 puta. No nije li to u stvarnosti bilo i mnogo više puta? Može li netko tko je počinio tako mnogo grijeha tvrditi da nije

grešnik? Može li pravedni Bog takvoga osloboditi krivnje?

Zar nam to ne pokazuje dovoljno jasno da svaki čovjek zaslužuje osudu te mora priznati pred Bogom da je sagriješio protiv njega i da zaslužuje vječnu propast?

Nepoznati grijesi

No treba postaviti i drugo pitanje. Je li čovjek kriv samo kad griješi svjesno? Nije li kriv i onda ako je mogao saznati da je pogrešno to što čini? Neće li svaki sudac proglasiti „krivim“ onoga tko je prekršio zakon, bez obzira što on kaže da nije poznavao zakon? Mogao ga je poznavati, jer se zakoni objavljuju. Zato postoji uzrečica: „Neznanje ne oslobađa od odgovornosti“. Kod određivanja kazne sudac u najboljem slučaju može uzeti u obzir tu činjenicu o prekršiteljevu neznanju. Odvjetnik će biti strože kažnjen za kršenje određenih zakona nego neupućeni mladić za isti prekršaj. No u oba slučaja presuda glasi: „kriv je“.

To načelo nalazimo i u Božjoj riječi: „I ako netko sagriješi i počini išta od onoga što je po GOSPODINOVIM zapovijedima zabranjeno činiti; premda to nije znao ipak je kriv, i nosit će svoju krivicu“ (Lev 5,17). To je savršeno jasno. Ima li čovjek, koji je kao stvorenje odgovoran svome Stvoritelju i mora mu položiti račun za svoja djela, pravo sam odlučivati o tome je li kriv ili je nedužan? To zacijelo ne može biti! Jedino Stvoritelj, koji je načinio svoje stvorenje i dao mu zapovijed, ima pravo prosuditi je li njegovo stvorenje ispunilo svoju odgovornost. Samo Bog određuje što je grijeh, a ako i mi želimo znati što je grijeh moramo istraživati njegove misli.

Božja riječ je vrlo jasna u pogledu toga. U Postanku 1,28 i 2,15-17 vidimo zapovijed koju je Bog dao čovjeku. Trebao je obrađivati i čuvati Edenski vrt u ovisnosti o Bogu i u pokornosti njemu. Znak te pokornosti bila je bila je zabrana jedenja od stabla spoznanja dobra i zla.

No što je čovjek učinio? Prvu priliku koja mu se ukazala da pokaže svoju pokornost i ovisnost iskoristio je kao priliku da ne posluša Boga nego da bude svjesno nepokoran. To je bio početak. Tri tisuće godina kasnije Bog je morao napisati u svojoj Riječi: „Gospodin s neba gleda na djecu ljudsku da vidi ima li koga tko razumije i tko Boga traži. Svi zastraniše, svi zajedno postadoše nečisti: nema nikoga da čini dobro, ni jednog jedinog“ (Ps 14,2-3). Još tisuću godina kasnije Božja Riječ veli: „Nema onoga tko razumije, nema nikoga tko traži Boga. Svi su zastranili, zajedno su postali beskorisni, nema nikoga da čini dobro, nema ni jednoga“ (Rim 3,11.12). Nije li savršeno jasno da Božja presuda mora glasniti: „Svi su sagriješili i ne dosižu slavu Božju“ (Rim 3,23)?

Što je grijeh?

Možda ćete reći: „Moramo priznati da ponekad činimo ono što je pogrešno. No nije točno da nema nikoga da čini nešto dobro. Zasigurno ima mnogo ljudi koji čine dobra djela. Pomislimo samo na ljude koji žrtvuju svoje živote kako bi pomogli drugima. A kad ja jedem ili pijem, ili kad idem u školu ili na posao, tada zasigurno ne činim ništa zlo, zar ne?“

To, naravno, nije zlo samo po sebi, ali i to može postati potpuno pogrešno. Jest i jabuku nije zlo, ali dijete koje jede jabuku nakon što mu je majka to zabranila, neposlušno je. Time dotičemo srž pitanja: „Što je grijeh?“

Bog je stvorio čovjeka i zapovjedio mu da služi Bogu. Grijeh je, dakle, sve što čovjek čini u suprotnosti s položajem koji ima kao Božje stvorenje i u suprotnosti s tom zadaćom da služi Bogu. To načelo nalazimo u 1. Ivanovoj 3,4: „Grijeh je bezakonje“. Grijeh je svako djelo koje ne uzima u obzir Božji autoritet nad svojim stvorenjem.

Grijeh je, primjerice, jesti, ako se to ne čini u ovisnosti o Bogu. Gospodin Isus je htio jesti samo kad mu je to Bog rekao (Mt 4,4; vidi Iv 4,34). Zato nam Božja riječ veli: „Sve što nije po vjeri, grijeh je“ (Rim 14,23).

Ako to načelo primijenimo na naše živote, što ćemo otkriti? Ima li ijedno djelo koje smo učinili, ili ijedna riječ koju smo izgovorili, ili ijedna misao koja se pojavila u našem umu, svoje polazište u poslušnosti Bogu, u pitanju koje smo si postavili u srcu: „Gospodine, što da činim?“ Nećemo li morati zaključiti da nema! Stoga je sve što smo učinili, zapravo grijeh!

Božja riječ upravo to i govori: „Nitko da čini dobro, nema ni jednoga“ (Rim 3,12). „Svaka zamisao njegova srca je neprestano samo zlo“ (Post 6,5). Zbog toga *pravedni* Bog mora osuditi sve ljude. Zbog toga *milosrdni* Bog poziva sve ljude da se obrate kako bi ih mogao spasiti od strašnog suda koji ih očekuje.

Što je obraćenje?

Sada dolazimo do vašeg drugog pitanja: „Što je to obraćenje?“

To nije lako definirati jer „obraćenje“ (ponekad se prevodi s „pokajanje“) nije točan prijevod grčke riječi „metanoia“ koja se upotrebljava u izvornim rukopisima Božje riječi. U našem jeziku zapravo ne postoji takva riječ koja bi sasvim točno iskazala značenje te grčke riječi.

Iz 1. Solunjanima 1,9 očigledno je da ta riječ sadrži misao o „okretanju“. Solunjani su ranije živjeli životom koji je bio usredotočen na njihove idole. Sada su se okrenuli, to jest okrenuli su leđa idolima, i okrenuli se Bogu. No odjeljci poput Djela 2,37.38; 17,30.31; Otkrivenje 9,20.21 i dr. jasno pokazuju da je s tom riječju povezano i osuđivanje samoga sebe i osuđivanje vlastitog života i vlastitih djela pred Bogom.

Možemo, dakle, reći da je obraćenje dolaženje Bogu, osuđivanje samoga sebe pred njim priznanjem da naš život nije bio podložen njemu, te da smo zbog toga zli i krivi. U to je uključena i naša ožalošćenost zbog toga.

No iako nije jednostavno dati točnu filološku definiciju „obraćenja“, onaj tko je došao u Božje svjetlo i vidio kakav je pred Bogom te kakvu osudu zaslužuje, nema nikakvih teškoća s time. Bog gleda na srce i savjest, a ne na razum. Carinik je jednostavno zavapio: „Bože, budi milostiv meni grešniku“ (Lk 18,13). No Bog koji ispituje srca i „prosuđuje misli i nakane srca“ (Heb 4,12) znao je da je u tim riječima bilo uključeno sve.

Ono što određuje je li uistinu došlo do obraćenja nisu riječi koje izgovorimo, nego stanje naših srdaca u kojem dolazimo Bogu.

Sada želim upitati svakoga od vas osobno: Jesi li si obraćen? Jesi li si došao Bogu sa svojim grijesima i svojom krivicom, priznajući mu svoje izgubljeno stanje? Oh, nemoj više čekati, nego učini to još danas. Sutra može biti prekasno.

Srdačan pozdrav,
Vaš prijatelj H. L. H.

Kako mogu dobiti mir s Bogom?

Dragi prijatelju,

Bio sam vrlo sretan kada sam čuo da si uvidio da si izgubljen grešnik i da bi bio zauvijek izgubljen ako bi se sada morao pojaviti pred Bogom. Priznao si pred Bogom svoje grijehe, ali još uvijek ne znaš jesu li ti oprosteni. Pitaš se je li to zbog toga što se možda nisi dovoljno pokajao, ili zbog toga što tvoje obraćenje možda nije bilo dovoljno duboko. Ima dana kada uopće ne misliš na to, ili pak misliš samo ravnodušno.

Mogu sasvim dobro razumjeti tvoje misli, jer sam i sâm proživio sve to. Godinama sam znao (tada sam još bio vrlo mlad) da sam izgubljen. Tijekom dana nisam tako često mislio o tome, ali noću, na krevetu, plašio bih se. Mislio sam: „Ako noćas umrem, bit ću zauvijek izgubljen!“ Tada bih ponovno Bogu ispovjedio svoje grijehe i molio ga da mi oprost. Ali nikada nisam imao nimalo sigurnosti da su mi grijesi bili oprosteni. Jednom prigodom mi je moja starija sestra rekla da je našla mir. Pitao sam je što je učinila pa sam te večeri i ja učinio to isto – naravno, bez rezultata.

Jedne večeri, kad mi je bilo sedamnaest godina, sjedio sam obeshrabren na svome krevetu i razmišljao: „Sve te molitve ništa ne pomažu. Već tolike godine, gotovo svake večeri, molio si Boga da te spasi, i ništa se nije promijenilo.“ U tome trenutku Bog mi je dao ovu misao: „Nije li zapisano: ‘Ako priznajemo svoje grijehe, vjeran je on i pravedan da nam oprost naše grijehe i da nas očisti od svake nepravедnosti’ (1 Iv 1,9). Nije li to istinito? Naravno da jest istinito, jer Bog ne laže“, mislio sam. I upravo tada mi je Gospodin jasno pokazao što to znači za mene. To je značilo da su svi moji grijesi bili oprosteni onda kada sam ih prvi put iskreno priznao pred Bogom. U tome trenutku je u moje srce došao mir, ili, bolje rečeno, moja savjest je našla mir. Od te večeri znao sam da su mi grijesi bili oprosteni. Nikada više nisam posumnjao u to; jer je to rekao Bog, zar ne?

Koliko se moramo pokajati?

Zašto mi je onda trebalo toliko godina da dobijem mir? Jedan od uzroka je, nedvojbeno, bilo to što moje pokajanje nije bilo dublje i što moja svjesnost grijeha nije bila veća. To nipošto ne znači da je Bog postavio neko mjerilo i da on ne oprašta ako nečija svjesnost grijeha i pokajanje nisu dovoljno duboki. Ta nitko još nije prigodom svojeg obraćenja imao dovoljno dubok osjećaj pokajanja i dovoljno duboku svjesnost grijeha. Tek nakon obraćenja možemo spoznati koliko smo zli u samima sebi.

Pa ipak, Bog želi da imamo određenu svjesnost svog izgubljenog stanja. Što je ta svjesnost dublja, temeljitije će biti naše obraćenje, bolje ćemo razumjeti osudu koju smo zaslužili, iskrenije će biti naše priznanje krivnje i dublji će biti počinak i mir koji ćemo imati nakon toga. Zbog toga Sveti Duh djeluje u grešnikovom srcu i nastoji dovesti njegovu savjest u Božje svjetlo. Tamo će on spoznati svoje izgubljeno stanje i mnoštvo svojih grijeha te će, u nekoj mjeri, shvatiti kakvu bi osudu sveti i pravedni Bog morao izvršiti nad njim.

No to još nije bila srž mog problema. Glavni problem je bilo to što sam gledao na sebe a ne na Boga, i što mi Božja riječ nije bila dovoljna. Kad sam vidio svoje grijehe i spoznao da sam sve pokvario, trebao sam slušati Božji glas. A Božja riječ je vrlo jasna: „Ako priznajemo svoje grijehe, vjeran je on i pravedan da nam oprost naše grijehe.“ Ja sam pak čekao na nešto u svome srcu ili u svome životu što bi mi dalo sigurnost da sam dobio oprost. No trebao sam vjerovati Božjoj riječi, koja svakome tko prizna svoje grijehe daje sigurnost da su oni oprosteni.

Božja pravednost

Bog nije kao neki zemaljski sudac mekog srca. Moguće je da će netko tko dobro zna manipulirati osjećajima takvog suca dobiti blažu kaznu negoli netko tko to ne može činiti tako dobro. Ali Božja ljubav i milost nikada ne mogu djelovati u suprotnosti s njegovom pravednošću. To je ono što je čudesno u evanđelju. Isti Bog koji će jednoga dana pokazati svoju pravednost izvršenjem osude nad svakim grešnikom, *sada pokazuje* svoju pravednost tako što oprašta i briše svu krivnju svakoga

grešnika koji dođe k njemu po vjeri u Gospodina Isusa. „Jer u njemu je otkrivena pravednost Božja od vjere k vjeri“ (Rim 1,17). „Pokazujući svoju pravednost u sadašnje vrijeme: da je pravedan i da opravdava onoga tko vjeruje u Isusa“ (Rim 3,26).

Opravdanje

Bog, zapravo, može samo djelovati pravedno i u skladu sa svojom pravednošću. Zbog toga bi čovjek bio beznadno izgubljen da Gospodin Isus nije izvršio otkupno djelo na Golgoti. Božja ljubav htjela je spasiti grešnika od vječne propasti. No to nije bilo moguće, jer je njegova pravednost zahtijevala da grešnik bude kažnjen; a Božja ljubav nikada ne može djelovati suprotno njegovoj pravednosti.

Tako se dogodilo ono veličanstveno čudo o kojemu čitamo u Hebrejima 10, Psalmu 40 i drugim odjeljcima. Božja volja je bila da svi grešnici mogu biti spašeni (1 Tim 2,4). Gospodin Isus je postao čovjekom, i rekao je: „Evo, dolazim činiti tvoju volju, o Bože!“ On je otišao na križ, kako bi pitanje grijeha riješio jedanput zauvijek. Tamo je bio učinjen grijehom i na njega je bila izlivena Božja osuda nad grijehom. U toj osudi je bila potpuno zadovoljena Božja pravednost.

No Gospodin nije tu osudu podnio radi samoga sebe. On je uvijek bio svet, čist, onaj koji nije upoznao grijeh. On ga je nosio kao Zamjenik za svakoga tko će njega po vjeri prihvatiti za svog Spasitelja.

Sada Bog svakom grešniku može reći: „Pomiri se s Bogom“ (2 Kor 5,20). Sada ne samo Božja ljubav nego i Božja pravednost zahtijeva da oproštenje primi svatko tko po vjeri u Gospodina Isusa dođe k njemu.

Uskrsnuće je dokaz Božje pravednosti

Želio bih to razmotriti malo detaljnije. Gospodin Isus je otišao na križ i tamo je u svome tijelu nosio grijehe svih onih koji su ga primili ili koji će ga još primiti (1 Pt 2,24). Tamo je on, također, bio učinjen grijehom i kao takav osuđen (2 Kor 5,21; Rim 8,3). „Plaća za grijeh je smrt“ (Rim 6,23), odvojenost od Boga (Otk 20,14.15). Gospodin Isus je to morao podnijeti na križu. U tim strašnim satima tame bio je napušten od Boga i po njihovom svršetku je umro. Ali tada je mogao reći: „Dovršeno je!“

No je li Gospodin mogao ostati u grobu nakon što je dovršio djelo otkupljenja? Božja pravednost, koja je najprije izvršila osudu nad njim, sada je zahtijevala da On više ne ostane u smrti. Djelo je bilo dovršeno, Božja osuda bila je provedena u potpunosti, a Božja pravednost savršeno zadovoljena. Zato ga je Bog uskrisio od mrtvih (Ef 1,20). To je dokaz i svijetu i nama da je Bog prihvatio zamjensko djelo Gospodina Isusa te da je s njime zadovoljan (Iv 16,8.10). Da Gospodin nije uskrsnuo, bio bi to dokaz da djelo još nije dovršeno. Tada ne bi bilo otkupljenja za nas (1 Kor 15,17.18). Iz toga možemo vidjeti da je uskrsnuće središnja točka evanđelja i da svaki napad na njega razara evanđelje. Zato u Rimljanima 4,25 i veli: „Koji je bio predan za naše prijestupe i uskrišen za naše opravdanje.“

U sadašnjem razdoblju milosti u kojem živimo, Bog za svakog čovjeka kaže: „Jer svi su sagriješili i ne dosižu slavu Božju.“ Ali kaže i ovo: „A opravdani su besplatno njegovom milošću, putem otkupljenja koje je u Kristu Isusu. Njega je Bog postavio da bude pomirilištem po vjeri u njegovu krv“ (Rim 3,23-25).

Ova poruka je upućena svima – „*prema svima*“ – ali vrijedi samo za one koji vjeruju – „*na svima koji vjeruju*“ (Rim 3,22). Udio u njoj imaju samo oni koji prihvate Božju poruku da su izgubljeni te onda putem vjere prihvate Gospodina Isusa.

Sveti Duh je, dakle, djelovao u tvome srcu te si spoznao svoje grijehe i svoje stanje izgubljenosti. Otišao si k Bogu i pred njim priznao što jesi i što si učinio. Bog ti je ukazao na Gospodina Isusa i rekao: „On je umro za grešnike; ako ga primiš, uračunat ću njegovo djelo u tvoju korist.“ Primio si Gospodina Isusa. Sada trebaš vjerovati da je istinito to što Bog kaže, i da su ti grijesi oprošteni. Nije važno govore li ti tvoji osjećaji ili ne govore da je sve u redu. *Jedino* što je važno jest to da je *Bog* rekao da je sve u redu. Kada je one pashalne noći anđeo zatornik prolazio zemljom egipatskom, prošao je pored kuća na kojima je *on* vidio krv (Izl 12). Nije bilo mjerodavno je li tu krv vidio prvorodenac ili članovi njegove obitelji. Ako su učinili ono što im je Bog rekao da učine, tada je bilo sve u redu. No da bi imali mir, morali su vjerovati da su na sigurnom – *jer je tako rekao Bog*.

Čudesno u svemu tome jest to što je Bog, kada prima grešnika, proslavljen u svakom pogledu. Sasvim je očigledno da se tu vidi njegovo milosrđe, milost i ljubav. Ali to nije sve! Kada grešnik dođe Bogu po vjeri u Gospodina Isusa, Bog mu uračunava djelo Gospodina Isusa. Budući da je Gospodin Isus u potpunosti podnio osudu nad grijesima, Bog vjernika vidi bez jednog jedinog grijeha; to jest, Bog na njemu ne vidi ni jedan jedini grijeh koji već nije bio osuđen. Bog je, dakle, pravedan kada ga opravdava i oslobađa od suda koji će doći. Tako se proslavlja njegova pravednost i istina, jer je to obećao u svojoj Riječi, zar ne? To nam pojašnjava značenje 1. Ivanove 1,9: „Ako priznajemo svoje grijehe, *vjeran* je on i *pravedan* da nam oprostí naše grijehe i da nas očisti od svake nepravednosti.“

Bog je znao tko smo mi bili

Sada ćeš reći: „Ali ja ne osjećam nikakvu razliku. Zapravo griješim još više nego prije!“

Vjerujem da sada u sebi vidiš mnogo više grijeha negoli si ih vidio prije. Tako i treba biti, jer ti je Sveti Duh prosvijetlio oči. No Bog te je dobro poznao kada si došao k njemu. Poznao je tvoje srce, tvoj život, sve grijehe koje si počinio i sve grijehe koje ćeš još počinuti. On zna i znao je o tebi mnogo više negoli ćeš ti ikada biti svjestan dokle god si na zemlji. „Pojavila se dobrostivost i čovjekoljublje Spasitelja našega, Boga“ dok smo bili „nerazumni, nepokorni, zavedeni; robovali smo raznim požudama i nasladama, živjeli u zlu i zavisti, odvratni, i mrzili smo jedni druge“ (Titu 3,4.3). „Jer dok mi još bijasmo *nemoćni* Krist je ... umro za *bezbožne* ... Bog iskazuje svoju ljubav prema nama time što je, dok još bijasmo grešnici, Krist umro za nas ... dok još bijasmo neprijatelji pomirili smo se s Bogom“ (Rim 5,6-10; 2 Kor 5,20).

Imamo mir s Bogom

Tako je Bog, dobro znajući tko si ti, predao Gospodina Isusa kako bi ti, budeš li vjerovao u njega, mogao imati vječni život. On je rekao da ćeš, ako Bogu pristupiš po vjeri u krv Gospodina Isusa (Rim 3,23-25), biti opravdan besplatno. Rekao je da ćeš biti oslobođen od svake krivnje ako samo dođeš k njemu na taj način te da će on biti pravedan kada učini tako. Nije li to, onda, očigledan dokaz da on, nakon što si došao k njemu priznajući mu svoju krivnju, više nema ništa protiv tebe? S njegovog gledišta je, dakle, sve u redu.

Imaš li možda ti nešto protiv Boga? Naravno da nemaš. Ta došao si k Bogu zato što si spoznao da si kriv ti, a ne on, te da ti je potrebno oprostjenje.

Pa zašto, onda, nemaš mir? Mir s Bogom znači da nema više ničega što bi trebalo urediti između Boga i tebe – sve je već uređeno. Bog nema više ništa protiv tebe, jer te je opravdao zato što si povjerovao u Gospodina Isusa te tako imaš udio u vječnom otkupljenju koje je Gospodin ostvario (Heb 9,12; Rim 5,1). Ni ti nemaš više ništa protiv njega; pomirio si se s Bogom (2 Kor 5,20). Tako, dakle, imaš mir s Bogom! U Rimljanima 5,1 kaže: „Opravdani, dakle, vjerom, mir imamo s Bogom.“

Ali ja nemam mir!

No ti i dalje kažeš: „Ali ja nemam mir!“ To je moguće, zato što još nisi prihvatio činjenicu da je mir već tu. Gospodin Isus je ostvario mir. On je naš mir i on nam navješćuje taj mir (Ef 2,16.14.17). „Ostvarivši mir krvlju njegova križa“ (Kol 1,20). Kad si ga primio, dobio si udio u tome miru. Ali da bi ga mogao uživati, moraš vjerovati da je to istina. Imat ćeš mir čim vjeruješ da Bog govori istinu kad kaže da je Gospodin Isus na križu ostvario mir. Ovako, sada, ti činiš jednako kao što su činili japanski vojnici na nekom otoku u Tihom oceanu. Pet godina nakon svršetka rata oni su još uvijek živjeli u ratnom stanju. Stražarili su kako bi osujetili napad neprijatelja, jednako kao što su činili i za vrijeme rata. Zašto? Zato što su mislili da su još uvijek u ratu, budući da nisu vjerovali vijestima da je rat završio. Stvarni, najdublji razlog što još nemaš mir jest to što nisi bezostatno povjerovao Božjoj riječi. To je velik gubitak za tebe. No to je, nadasve, veliko obeščaćivanje Boga ako ne vjeruješ njegovoj Riječi. „Bog nije čovjek da bi lagao“ (Br 23,19).

Čim povjeruješ njegovoj riječi i po tome pitanju, moći ćeš mu zahvaliti za sve što ti je dao, za njegovu

čudesnu milost. Tada ćeš osjetiti mir u svome srcu – ali ne prije! Čovjek kaže: „Najprije vidjeti, potom vjerovati!“ Bog kaže: „Najprije vjerovati, potom vidjeti!“

Srdačan pozdrav,
Tvoj prijatelj H. L. H.

Oslobođenje od snage grijeha

Dragi prijatelju,

Tvoja savjest je, dakle, našla počinak u Kristovom dovršenom djelu. Priznao si krivnju svojih grijeha pred Bogom te povjerovao ono što je on rekao o Gospodinu Isusu i njegovu djelu. Sada znaš da nećeš doći na sud te možeš pjevati:

*Sve, da baš sve moje grijehe
Njegova krv je oprala.*

Usprkos toga, iz tvojih riječi mogu zaključiti da nemaš istinsku radost. Možda si neko vrijeme bio radostan, no sada više nisi. Zapravo ni ne moram pitati zašto. Vlastito iskustvo mi govori zašto, a Božja riječ to potvrđuje.

Vrlo si razočaran u samoga sebe. Mislio si da će sada kada si spašen i imaš mir s Bogom tvoj život biti sasvim drugačiji. No ustanovio si da nije tako. Iste grešne misli još uvijek salijeću tvoj um. Još uvijek su prisutne iste mane tvog karaktera koje si imao prije svog obraćenja. Razljutiš se i raspališ isto kao i prije. Osjećaš da ne bi trebalo biti tako (i u pravu si), jer Bog to, zasigurno, ne može odobriti. Ni sâm ne želiš to činiti i boriš se protiv toga. No ništa ne pomaže. Stvari, zapravo, postaju gore, a ne bolje. I baš kada pomisliš da je pomalo krenulo na bolje, ubrzo ustanoviš da je loše kao što je bilo uvijek. Mnogo si se molio Gospodinu da ti pomogne pobijediti grijeh, ali čini se da ni to nije pomoglo. Možda si imao isti osjećaj kao i jedna gospođa koja mi je jednom rekla: „Što se ujutro više molim, tim lošije mi ide preko dana.“

Iskusio sam to u vlastitom životu. Prve dvije godine nakon što sam našao mir svoje savjesti, bio sam u tako jadnom stanju da se nisam usudio nikome reći da sam spašen. Tih godina mi je majka često govorila da se moram obratiti, ali joj se nisam usudio reći da sam se već obratio. Mislio sam da mi, kada vidi kako postupam, neće htjeti vjerovati.

Kako se to dogodilo? Za Božje dijete zasigurno nije uobičajeno stanje to da se njegov život nije promijenio nakon obraćenja; da i dalje stalno griješi, iako to ne želi, i da je zbog toga duboko nesretan.

Dva su razloga za to:

1. Ne znamo ni ne razumijemo potpun značaj djela Gospodina Isusa, kako nam ga objašnjava Božja riječ.
2. Ako to i znamo, ne primjenjujemo na sebe te to ni ne postaje stvarnost u našem životu, to jest ne vjerujemo da je to istina jer Božja riječ tako govori.

Čovjekovo stanje

U prošlom pismu sam ti iz prvih poglavlja poslanice Rimljanima pokazao da su svi ljudi sagriješili i zbog toga su krivi pred Bogom. No isto tako je istina to da svatko tko prihvati Gospodina Isusa prima oproštenje svoje krivnje – da, Bog ga opravdava. Zato grešnik koji se obratio može reći: „Opravdani, dakle, vjerom, mir imamo s Bogom po Gospodinu našem, Isusu Kristu“ (Rim 5,1). Bog je učinio sve što je bilo neophodno za to da grešan čovjek može biti spašen.

No od Rimljanima 5,12 govori se o drugom predmetu. Tu se više ništa ne govori o našim grijesima, našim grešnim djelima, nego o našem stanju. Zašto čovjek ne čini ništa drugo doli grijeh? Zato što je njegova narav zla, njegovo srce je zlo. „Srce je iznad svega prijevarno, i beznadno opako: tko ga može upoznati?“ (Jer 17,9). „Jer iz ljudskoga srca izlaze zle misli, preljubi, bludništva, ubojstva, krađe, lakomstva, opakosti, prijevara, razuzdanost, „zlo oko“, hula, oholost, bezumlje“, govori Gospodin Isus (Mk 7,21-22). Apostol Pavao sliku našeg stanja pokazuje u poslanici Titu 3,3: „Jer i mi nekoć bijasmo nerazumni, nepokorni, zavedeni; robovali smo raznim požudama i nasladama, živjeli u zlu i zavisti, odvratni, i mrzili smo jedni druge.“ Ovdje se ne nabrajaju grešna *djela*, nego se opisuju naši stavovi, naše stanje i naša narav.

Po slici i obličju Božjem

Poslanica Rimljanima 5,12-21 govori nam zašto imamo tu grešnu narav: zato što smo Adamovi potomci.

Adam je bio stvoren po slici i obličju Božjem (Post 1,26; 5,1). „Po slici Božjoj“ odnosi se na mjesto koje mu je dodijeljeno u stvorenju. Kao Božji upravitelj, on je na zemlji predstavljao Boga i, kao takav, bio je glava zemaljskog stvorenja. Iako se mnogo toga promijenilo padom u grijeh i zbrkom koja je nastala uslijed toga, Adam, i čovjek, kao njegov potomak, još uvijek je slika Božja u Božjem stvorenju (1 Kor 11,7).

Iskaz „po obličju Božjemu“ ukazuje na Adamovu čistoću i nedužnost. Postojao je moralan sklad između Stvoritelja i stvorenja. No on, nažalost, nije dugo trajao. Adam je prekršio Božju zapovijed, izgubio svoju čistoću i postao grešnik opterećen krivnjom. Nikada više nakon pada nije za Adama i njegove potomke rečeno da su po Božjem obličju. Taj izraz primjenjuje se samo kod stvaranja (Post 1,26; 5,1; Jk 3,9).

Po slici i obličju Adamovom

Postanak 5 vrlo jasno govori o tome. U prvome retku čitamo da je Bog stvorio čovjeka po Božjem obličju. No u trećem retku, kad Adam dobiva sina, taj sin je „njemu sličan, na njegovu sliku“. Sličan je grešniku koji je kriv, stvorenju koje je otpalo od Boga. Tako je svako dijete već od samog rođenja grešno, jer ima narav svojih roditelja.

Job je to izrazio ovako: „Tko može čisto izvući iz nečistoga? Nitko“ (Job 14,4). David kaže: „Gle, u bezakonju bijah oblikovan; i u grijehu me začeo mati moja“ (Ps 51,5). U Rimljanima 5,12-21 iz te je činjenice izvučen sljedeći zaključak: Adamovim prijestupom mnogi su umrli, jer je Adamovim prijestupom zavladała smrt (r. 15.17); posljedice Adamova prijestupa prešle su na sve ljude na njihovu osudu (r. 18), a Adamovom neposlušnošću su svi njegovi potomci postali grešnicima (r. 19). Drugim riječima, stanje svakog čovjeka koji je rođen jednako je stanju njegova praoca Adama nakon njegova pada – on je grešnik kojega očekuje smrt i istjeran je iz Edenskog vrta i iz Božje prisutnosti.

Ovaj odjeljak, dakle, govori o čovjekovom stanju, a ne o grijesima koje je počinio. Prije negoli je čovjek učinio ijedan grijeh, njegovo stanje je to da je grešnik koji će primiti smrt kao svoju osudu. To ne znači da je on *kriv* svojim rođenjem. On postaje kriv samo po svojim djelima, po grijesima koje počinji. U Otkrivenju 20,12 vidimo da će mrtvi biti suđeni po svojim djelima, a ne po svojem *stanju*. Pa, ipak, čovjeka njegovo stanje čini neprikladnim za ulazak nebo. Bog ne može u svojoj prisutnosti podnositi nikoga tko ima grešnu narav. Bog koji je svet mora osobu s takvom naravi zauvijek otjerati iz svoje prisutnosti. Bog koji je „svjetlo i u njemu nema nikakve tame“ (1 Iv 1,5) ne može pustiti u svoju prisutnost nikoga tko je još uvijek „tama“ (Ef 5,8). On takve mora izbaciti „u krajnju tamu; ondje će biti plač i škrgut zubi“ (Mt 8,12; 22,13). Iz toga proizlazi: da Gospodin Isus nije dovršio djelo otkupa, ni jedan čovjek ne bi mogao ući u nebo – čak ni djeca koja umru odmah nakon rođenja te zbog toga nikada nisu učinila nikakvo grešno djelo.

Oproštenje grijeha nije dovoljno!

Iz toga slijedi da nije dovoljno imati oproštenje grijeha. Da je Gospodin Isus na križu nosio sve moje grijehe a da nije učinio ništa više za mene, ne bih više bio osuđen zbog svojih grijeha, ali bih, ipak, bio vječno izgubljen. Bog može oprostiti grijehe, ali ne može oprostiti zlo *stanje*, *zlu* i *grešnu narav*. Bog je čovjeku na svaki mogući način dao prigodu da pokaže ima li u njemu nešto dobro. Postojala je prigoda prije potopa, kada Bog još nije bio dao ni jednu jedinu zapovijed ili zabranu, kao i nakon potopa, kada je Bog uspostavio vlast da zauzda zlo (Post 9,5.6). Zatim je odvojio Izrael da bude njegov osobit narod, dao im je svoje uredbe i propise, te je, u svojoj dobroti, došao prebivati među njima (Pnz 4,6-8). Nakon toga im je dao suce, proroke i kraljeve. Odgajao ih je u svojoj stezi. I naposljetku je on sâm, „Bog očitovan u tijelu“, u milosti došao na zemlju. „Bog bijaše u Kristu pomirujući svijet sa

sobom, ne uračunavajući im njihove prekršaje“ (2 Kor 5,19). Ali što se dogodilo? „K svojim dođe i njegovi ga ne primiše.“ „I svijetli svjetlo u tami i tama ga ne obuze.“ Ali su ljudi više voljeli tamu negoli svjetlo“ (Iv 1,11.5; 3,19). Čovjek je bio toliko zao da je odbacio Boga koji mu se objavio u milosti te je čak i „Boga koji se očitovao u tijelu“ (1 Tim 3,16) odveo na križ. Na križu je postalo očigledno da je čovjek u potpunosti pokvaren i zao te da Bog ne može postupiti drugačije negoli ga osuditi. Zato Gospodin Isus u Ivanovu evanđelju 3,3 ne veli: „Ako čovjeku ne budu oprošteni grijesi, ne može vidjeti kraljevstvo Božje“, nego: „Ako se tko ne rodi nanovo, ne može vidjeti kraljevstvo Božje.“

Božji odgovor

U Rimljanima 5,12-21 nalazimo božanski odgovor na tu teškoću. Prvi čovjek, prvi Adam, prenio je svoj položaj koji je stekao nakon pada u grijeh na sve one koji pripadaju njegovoj obitelji (dakle, na sve ljude koji su se rodili). Zatim je Bog na zemlju poslao Gospodina Isusa, Drugog Čovjeka, Posljednjeg Adama (1 Kor 15,45-47), kako bi svima onima koji su sjedinjeni s njim mogao dati život i položaj koji je on stekao nakon što je dovršio svoje djelo na križu. Sada se pitamo: Koji je to položaj?

Gospodin Isus je pod Božjom osudom nosio naše grijeha na križu (1 Pt 2,24), no to nije sve! U poslanici Rimljanima 8,3 kaže da je „Bog poslao svoga Sina u obličju grešnoga tijela te za grijeh osudio grijeh u tijelu.“ U 2. Korinćanima 5,21 čitamo: „Njega koji nije upoznao grijeh, on je zbog nas grijehom učinio da mi postanemo pravednost Božja u njemu.“

Ova dva odjeljka ne govore o našim *grijesima*, o našim zlim djelima, nego o *grijehu* – zlom načelu, izvoru grijehâ, o našoj zloj naravi. Poslanica Rimljanima 8,3 govori o „grešnom tijelu“ i „grijehu u tijelu“. Ti izrazi se upotrebljavaju od petog do osmog poglavlja te poslanice i označavaju našu zlu narav.

U tim odjeljcima se, dakle, govori o tome da je Bog Gospodina Isusa učinio grijehom tada kada je on visio na križu. Stoga Gospodin Isus tamo nije samo nosio naše *grijehe*, nego je bio stavljen i u položaj naše grešne naravi. I tamo je Bog njega koji nije upoznao grijeh sudio kao da je on grešan čovjek s grešnom naravi. Na Gospodina Isusa je bila izlivena Božja osuda nad čovjekovom grešnom naravi i nad čovjekovim grešnim djelima. Oboje je bilo osuđeno na Gospodinu Isusu. Tada je Gospodin umro i bio pokopan.

Posljednji Adam

Ali Božja snaga uskrisila ga je od mrtvih (Ef 1,20). To je dokaz da je Božja pravednost bila u potpunosti zadovoljena i u osudi nad našim grijesima i u osudi nad našom grešnom naravi. Gospodin Isus je uskrsnuo i osuda je dovršena. On stoji pred Bogom u novom položaju, to jest kao onaj koji je u potpunosti podnio osudu nad *grijesima* i nad *grijehom*, ali i kao onaj koga je uskrisio sâm Bog – što je dokaz da je osuda *u potpunosti dovršena* – i koji sada živi životom uskrsnuća. To je bio položaj Drugog Čovjeka, Posljednjeg Adama, kada je postao Glavom nove obitelji – Božje obitelji.

Rimljanima 5,12-21 govori nam da taj položaj s njim dijeli svatko tko je s njim sjedinjen. Božja milost i besplatan dar milosti po jednome čovjeku, Isusu Kristu, obilovala je prema mnogima (r. 15). Čin milosti je nakon mnogih prekršaja na opravdanje (r. 16). Oni koji prime obilje milosti i dara pravednosti vladaju u životu po jednome, Isusu Kristu (r. 17). Ishod djela Gospodina Isusa je opravdanje života, a po njegovoj poslušnosti mnogi će biti učinjeni pravednima (r. 18-19). Milost vlada putem pravednosti za život vječni (r. 21). Ako smo se poistovjetili s njim u smrti sličnoj njegovoj, bit ćemo tako i u sličnosti njegova uskrsnuća (Rim 6,5). Efežanima 2,5.6 ide još dalje. Bog nas je oživio s njim, uskrisio nas je zajedno s njim te nas posjeo u nebeskim prostorima u Kristu Isusu.

Tako znamo da djelo Gospodina Isusa za nas znači više negoli samo oproštenje grijehâ. Kada grešnik dođe k Bogu priznajući svoje grijeha i vjerujući u Gospodina Isusa, Bog ga premješta u Božju obitelj; tada on pripada Gospodinu Isusu. Tada se u njegovu korist uračunava čitavo djelo Gospodina Isusa. To znači da je kazna za njegove grijeha (njegova grešna djela) bila nošena na križu, a njegovi su grijesi bili okajani. No osuđena je bila i njegova grešna narav te je u Gospodinu Isusu umrla na križu. Sada on ima udio u životu uskrsnuća Gospodina Isusa. Posljednji Adam (duh životvorni – 1 Kor 15,45) udahnuo

je u njega svoj vlastiti život uskrsnuća (Iv 20,22). On u svome životu ima vječni život, samoga Gospodina Isusa (Iv 3,15.16; 1 Iv 1,1-2; 5,11-13.20).

Umrli s Kristom

Kada to razumijemo nećemo više pokušavati popraviti same sebe. Shvaćamo da je nemoguće popraviti ono što je Bog odbacio kao beznadno. Također znamo da nas je Bog na križu u Gospodinu Isusu odveo u smrt. To smo ispovjedili krštenjem, krstivši se u smrt Gospodina Isusa i pokopavši se s njim krštenjem u smrt (Rim 6,3-4). (Kako li je ta istina zasjenjena ako se netko ne krsti uranjanjem nego samo škropljenjem ili polijevanjem!) Znamo da nas Bog vidi samo u našem novom životu, koji ne može i ne želi grijешiti. A i mi vidimo same sebe na isti način – smatramo sebe mrtvima grijehu, a živima Bogu u Kristu Isusu (Rim 6,11).

Ne trebamo se boriti protiv grijeha koji je u nama. Nigdje ne nalazimo da bi kršćanin to trebao činiti. Naprotiv, trebamo činiti upravo obrnuto. Moramo se smatrati mrtvima grijehu (Hebrejima 12,4 ne govori o grijehu koji stanuje u nama, nego o grijehu u svijetu koji je u neprijateljstvu s nama). Grijeh koji je u nama svakako će se htjeti očitovati. Htjeti će pokazati da je još uvijek živ, ali mi to ne smijemo dopustiti. Ne smijemo ga slušati, nego radije moramo gledati u Gospodina Isusa. Kada grijeh djeluje u mome srcu i želi privući moju pozornost, ne smijem ga slušati – moram okrenuti svoje misli ka Gospodinu Isusu. Istog trenutka kada tako učinim neću više misliti na grijeh. A kada promatram Gospodina Isusa, u meni se može očitovati nov život. „A svi mi koji otkrivena lica slavu Gospodinovu kao u zrcalu gledamo, u istu se sliku preobražavamo iz slave u slavu, i to kao od Gospodinova Duha“ (2 Kor 3,18).

Ako činim tako, Sveti Duh koji prebiva u meni preuzet će na sebe borbu protiv tijela (grešne naravi – Gal 5,17). To nije moj zadatak. „Tako i vi smatrajte sebe mrtvima grijehu, a živima Bogu po Kristu Isusu“ (Rim 6,11).

Iskustvo

Zašto, onda, tako mnogo vjernika uzdiše pod snagom grijeha, kako sam opisao na početku ovog pisma? I zašto ne postoji ni jedan jedini vjernik kojemu iz vlastitog iskustva ne bi bilo poznato ovo stanje i borba povezana s njim? Nije istina, kako se to ponekad kaže, da ta borba mora trajati tijekom čitavog vjernikovog života. Hvala Gospodinu što to nije tako! Gospodin Isus je ostvario pobjedu nad Sotonom i grijehom. Zbog toga svatko tko ima udio s njim može stajati u slobodi (Gal 5,1.13.16) i živjeti pobjedonosnim životom (Rim 8,1-4). Svatko tko u svome životu provodi u djelo gledište iz Rimljanima 8,1-11 oslobođen je od Sotonine snage, grijeha i smrti. U njemu je vidljiv plod Duha (Gal 5,22.23) te će u njemu biti ispunjeni pravedni zahtjevi Zakona (Rim 8,4).

No svatko od nas poznaje tu borbu, jer se oslobođenje može spoznati samo putem iskustva.

Kada se netko obrati, on vidi svoje grijehe i zaokupljen je njima, jer mu je pred očima Božji sud. On prima novi život i ima obnovljenu volju koja želi služiti Bogu. On istražuje Božju volju i želi je provoditi kao zakon. Samo tako može upoznati svoju grešnu narav, svoje stanje. Rimljanima 7 opisuje nam to iskustvo.

U prva četiri retka imamo naučavanje, gledište. Mrtvi smo u odnosu na Zakon i sjedinjeni smo s drugim čovjekom, uskrsnim Kristom. Redci 5 i 6 prelaze s nauka na iskustvo.

Prvo iskustvo je da Zakon nema nikakve snage. On je svet, pravedan i dobar. On je bio dan „za život“, jer „čovjek koji čini tako živjet će!“ No moje iskustvo je da mi Zakon donosi smrt, jer se putem njegovih zapovijedi u mome srcu probudila požuda, a Zakon zabranjuje požudu. To me na posljetku dovodi do istinskog razumijevanja moje stare naravi – „Znam da u meni, to jest u mome tijelu, ništa dobroga ne prebiva“ (r. 18).

No činjenica da želim činiti dobro, premda činim zlo koje mrzim (r. 15), vodi me do toga da razlikujem između onoga „ja“ koje želi činiti dobro, koje, štoviše, po nutarnjem čovjeku uživa u Božjem zakonu (r. 22), i snage koja djeluje u meni, to jest grijeha, koja me navodi na to da ipak činim zlo (r. 20). I tada dolazim do spoznaje da sam zarobljenik grijeha, koji prebiva u meni. To je „zakon grijeha“, čvrsto

pravilo da griješim i da sam bespomoćan protiv toga – njegov sam zarobljenik.

Tada me Sveti Duh dovodi do očajnog otkrića da sam beznadno pokvaren pa uzvikujem: „Jadan li sam ja čovjek! Tko će me izbaviti iz tijela te smrti? (r. 24). A onda u 25. retku dolazi odgovor iz Božje riječi: „Zahvaljujem Bogu po Isusu Kristu Gospodinu našem.“

Oslobođenje

Oslobođen sam od ovoga tijela smrti! Ono je na križu bilo osuđeno u Kristu (r. 3). Ne živim više ja, nego Krist živi u meni (Gal 2,20). Ja sam u Kristu, i tako sam u istom onom položaju koji je on zauzeo nakon svojeg uskrsnuća. Sada, dakle, za mene nema više nikakve osude (Rim 8,1). Sveti Duh je proizveo nov život u meni, život koji nije grešan – štoviše, koji ne može griješiti – nego je u potpunom skladu sa svojim Začetnikom (Iv 3,5.6). Osim toga, Sveti Duh prebiva u meni kao osoba, i on je snaga koja osposobljava novi život da djeluje sukladno svojim značajkama (1 Kor 6,14; Iv 4,14; 7,38.39). On je također taj koji na sebe preuzima borbu protiv tijela (Gal 5,17). Tako me zakon (neoborivo pravilo) Duha života u Kristu Isusu oslobodio zakona grijeha i smrti (Rim 8,2, usporedi s Rim 7,23). Više nisam u tijelu (u svojoj staroj naravi), nego u Duhu. Moj položaj obilježen je posjedovanjem života koji je Sveti Duh proizveo u meni putem novog rođenja (Iv 3), i prebivanjem Svetoga Duha u meni (Rim 8,9). To istodobno podrazumijeva da pripadam Kristu te sam zbog toga kršćanin.

To je normalno stanje vjernika: oslobođen od Sotone, grijeha i smrti, oslobođen za služenje Bogu i oslobođen da bi imao puninu radosti u neprekinutom zajedništvu s Bogom (1 Iv 1,3.4).

Neka bi Gospodin i tebi i meni podario to da neprestano budemo u tom normalnom stanju.

Srdačan pozdrav,

tvoj brat u Gospodinu Isusu H. L. H.

Je li Bog neke ljude predodredio za propast?

Dragi prijatelji,

Malo ste se zbunili zbog toga što vam je netko rekao da, budući da ne znate jeste li izabrani, dok ste na zemlji ne možete znati jeste li ili niste spašeni.

Mogli ste mu odgovoriti sasvim jednostavno na temelju Biblije. Božja riječ govori: „... da tko god vjeruje u njega ne propadne, nego ima život vječni“ (Iv 3,16). Ako Bog govori istinu, onda možemo biti sasvim sigurni da smo spašeni. Ta nitko neće nijekati to da Božja riječ govori istinu.

Jednom sam nekoga tko je isto tako govorio pitao misli li on da je apostol Pavao bio kod Boga i čitao knjigu njegovih nauma. Odgovorio je da, naravno, ne misli tako. Onda sam ga upitao: „Pa kako je onda Solunjanima mogao napisati: 'Znajući, od Boga ljubljena braćo, vaš izbor' (1 Sol 1,4)? I kako je u svim svojim poslanicama one kojima je pisao mogao nazivati 'svetima'?“ Nije znao što odgovoriti, ali idućeg dana mi je prišao i rekao: „Sada i ja znam da sam spašen.“

Božja riječ, zapravo, vrlo jasno govori o izabranju. Koje Božje dijete još uvijek nije s poštovanjem pročitale odjeljke kao što su Efežanima 1,4-5, Rimljanima 8,29-30, 1. Petrova 1,2 itd., te nakon toga štovalo Boga za takvu milost?

Predodređenje (predestinacija)

Čovjek, nažalost, nije ostao pri onome što je napisano u Božjoj riječi, nego je dopustio svome razumu da ide dalje od toga, kako bi došao do nekih, tobože, logičkih zaključaka. Ishod je bilo to da je izmislio neke izraze koji su protivni Božjoj riječi i koji, zapravo, obeščašćuju njegovo ime. Nauk o predestinaciji svih ljudi karikatura je slavnog prikaza koji nam Božja riječ daje o izabranju.

Nauk o predestinaciji tvrdi da je Bog neke izabrao za vječno spasenje, a druge pak je, govore promicatelji toga nauka pozivajući se na Rimljanima 9,8-23, odredio za to da budu odbačeni. Trebali bismo, dakle, još jedanput pažljivo pročitati taj odjeljak.

Milost nije samo za Židove

U prvih osam poglavlja poslanice Rimljanima opisano nam je stanje čovjeka i Božji odgovor na to. Čovjek je, naime, beznadno izgubljen: „Jer nema razlike: jer svi su sagriješili i ne dosižu slavu Božju, a opravdat će se besplatno njegovom milošću“ (Rim 3,22-24). Ako će se svi spasiti jedino na temelju milosti, onda milost nije ograničena samo na Židove. Milost je, dakle, i za poganske narode, za nežidove.

No to Židovi nisu htjeli. Oni su imali povlašten položaj i željeli su ga zadržati. Zbog toga su uvijek iskazivali veliko neprijateljstvo kad god bi se to isto evanđelje propovijedalo i poganima (vidi, primjerice, Djela 13,45-50; 15,1; 17,5 i 28,25-29).

U Rimljanima 9-11 apostol obrađuje sljedeće pitanje: i Židovi i pogani u istom su položaju u pogledu evanđelja; pa ipak su Židovi bili navikli na to da zauzimaju osobit položaj pred Bogom. Kako se ta dva položaja mogu pomiriti?

Abrahamovi potomci

Prvo na što su se Židovi pozivali bilo je to da su Abrahamovi potomci. „U redu,“ veli apostol, „ali onda morate priznati i Jišmaela, jer je i on bio Abrahamov sin.“ Ako bi netko prigovorio da je Jišmaelova majka bila samo ropkinja, onda uzmimo Ezava. Jakov i Ezav imali su istog oca i istu majku. Bili su blizanci. No Ezav ipak nije postao otac Božjeg naroda, premda je bio stariji od Jakova; ali ne zato što je Jakov bio bolji. Prije njihovog rođenja Bog je već bio objavio da će stariji služiti mlađemu.

Židovi, dakle, taj povlašten položaj nisu imali na temelju bilo kakvog prava, nego na temelju Božje suverenosti. Ako bi se htjeli pozivati na bilo kakva prava, morali bi i Arape priznati kao Božji narod, a to oni nikada ne bi učinili. No ako su oni bili Božji narod samo na temelju Božjeg suverenog

postupanja, nije li Bog onda imao pravo proširiti blagoslov i na druge?

Vidimo, dakle, da tu nije riječ o izabranju ili odbacivanju za vječnost, nego da je tu isključivo riječ o povlaštenom položaju na zemlji.

Jakova sam ljubio, a Ezava sam mrzio

Te riječi iz Rimljanima 9,13 koriste se više negoli bilo što drugo kao temelj nauka o odbacivanju. Oni koji to čine pobrkali su 12. i 13. redak. Bog je doista rekao to što stoji u 12. retku, i to dok djeca još nisu bila rođena, ali ne prije utemeljenja svijeta, kao što je to za nas rečeno u Efežanima 1,4. Tu je riječ o položaju na zemlji i Bog je to rekao nedugo prije njihova rođenja (r. 11). No redak 13 je navod iz prvoga poglavlja Malahijine knjige. Bog je to rekao otprilike tisuću i četristo godina nakon Jakovljeva i Ezavova života, kada je znao kakvim su životom živjeli oni i njihovi potomci. U Hebrejima 12,16-17 Ezav je nazvan bludnikom i bezbožnikom koji je za jedno jelo prodao svoje prvorodstva i koji nije našao mjesta pokajanja. Je li, onda, ikakvo čudo što Bog za takvog čovjeka kaže da ga je mrzio? „Ti mrziš sve one koji čine nepravdu“ (Ps 5,5).

Zatim dolazimo do petnaestoga retka našega poglavlja: „Smilovat ću se onome kome se hoću smilovati i sažaliti se nad onime nad kime se hoću sažaliti“. To je navod iz Izlaska 33,19. Narod je načinio zlatno tele i odbacio je Jahvu (Izl 32,4). Zaslužili su osudu (Izl 32,10), ali je Mojsije posredovao za njih. Nato je Bog pokazao svoju milost i još jedanput poštediti narod. Stoga su te riječi dokaz da si Bog zadržava pravo iskazati milost čak i onda kada se zasluži osuda. Izrael je, dakle, bio Božji narod na temelju milosti. Pa kako bi, onda, te riječi mogle poslužiti kao potpora nauku o odbacivanju?

Petnaesti redak utvrđuje načelo milosti. Svi su bili pod osudom, a izlaz je jedino u Božjem smilovanju. Što bi čovjeku koristilo ako od danas pa na dalje ne bi više griješio – naravno, pod pretpostavkom da bi to mogao! Još uvijek bi morao biti suđen za grijeha počinjene do danas.

Bog otvrdnjuje neke ljude

Sedamnaesti redak je navod iz Izlaska 9,16. Bog veli faraonu da će otvrdnuti njegovo srce, kako bi na njemu iskazao svu svoju moć. No najprije moramo pročitati što je prethodilo tome. U Izlasku 5,2 faraon veli: „Tko je GOSPODIN da bih se ja morao pokoriti njegovu glasu i pustiti Izraela da ode? Ja GOSPODINA ne poznajem niti ću pustiti Izraela da ode.“ Zatim je povećao posao koji se zahtijevao od naroda (5,7). Unatoč svih znamenja i osuda koje je Bog poslao, on nije htio poslušati Jahvinu volju. Tada je Bog rekao: „Sada ću tako otvrdnuti tvoje srce da će sva težina moje osude pasti na tebe.“

Točno je da je Gospodin unaprijed rekao da će to učiniti (Izl 4,21), jer je unaprijed znao da faraon neće poslušati. On je poznao faraonovo srce (3,19). No tek nakon što je opetovano govorio faraonu i poslao velika znamenja i pošasti, na što je faraon više puta rekao da će pustiti narod ali je svaki put prekršio svoje obećanje, tek tada je Gospodin otvrdnuo njegovo srce (Izl 9,12). I tek tada mu je rekao te riječi.

Ozbiljna je istina da Bog ponekad otvrdnjuje srca. Tako je učinio faraonu, a ponekad to čini i sada. Neposredno nakon uzeća crkve učinit će to svima koji su čuli evanđelje a nisu ga prihvatili (2 Sol 2,11). No Bog to nikada ne čini prije negoli ljudima pruži prigodu da se obrate (Job 33,14-30). To je potpuno različito od onoga što govori nauk o odbacivanju.

Bog je suveren u svojim postupanjima

U Rimljanima 9,19-21 govori se o ovom temeljnom pitanju: Zar Bog nema pravo činiti sa svojim stvorenjima ono što *on* hoće? Ako bi Bog htio učiniti nekoga posudom za čast, a drugoga posudom za sramotu, nema li on pravo učiniti tako? Može li stvorenje pozivati Stvoritelja na odgovornost? Bog, kao Stvoritelj, ima pravo činiti sa svojim stvorenjima ono što *on* hoće. On ima pravo jednoga pomilovati, a drugoga odrediti za vječnu propast. No Bog nikada nije svoje pravo koristio za ovo drugo. Bog je svjetlo i ljubav te nikada ne postupa suprotno onome što *on* jest.

Upravo o tome govori dvadeset i prvi redak, koji se poziva na Jeremiju 18. Tamo Bog ukazuje na svoje

pravo da s Izraelom čini ono što on hoće. Lončar je načinio posudu od gline, ali je, kada se ona izobličila, od iste gline načinio drugu. „Tada mi dođe riječ GOSPODINOVA rekavši: O dome Izraelov, ne mogu li učiniti s vama kao ovaj lončar? govori GOSPODIN. Evo, kao što je glina u lončarevoj ruci, tako ste u mojoj ruci vi, dome Izraelov“ (Jer 18,5-6).

No kako je Bog, zapravo, upotrijebio to svoje pravo? „Ako se u trenutku kada bih o nekom narodu, ili o nekom kraljevstvu, rekao da ću ga istrijebiti, i oboriti, i uništiti, taj narod protiv kojega sam to izrekao odvratiti od svoje zloće, ja ću se pokajati za zlo koje sam im namislio učiniti. A ako bi u trenutku kada bih o nekom narodu, ili o nekom kraljevstvu, rekao da ću ga izgraditi i posaditi, oni činili zlo u mojim očima, ne pokoravajući se mom glas, tada ću se ja pokajati zbog dobra za koje sam rekao da ću ih njime povlastiti“ (Jer 18,7-10).

Ako se netko pokaje i odvratiti od svoje zloće, Bog se kaje zbog osude koju je namislio izvršiti te mu iskazuje milost. Eto, u tu se svrhu Bog služi svojom suverenosti!

Posude gnjeva prikladne za propast

Isto to potvrđeno je i u Rimljanima 9,22 i 23, premda se taj odjeljak često navodi kao snažan dokaz u prilog nauku o odbacivanju neizabranih. Zapravo je on snažan dokaz protiv tog nauka.

Dvadeset i drugi redak govori o posudama gnjeva prikladnima za propast. Tko ih je učinio prikladnim? To ovdje nije rečeno. No iz konteksta je sasvim jasno da to nije učinio Bog. Ta kako bi se moglo reći da ih je Bog podnosio s mnogo strpljivosti ako ih je on sâm učinio prikladnima za propast? Uočite, također, razliku između ovoga i dvadeset i trećega retka, gdje veli da je on unaprijed pripremio posude milosrđa. Jasno je da su oni sami sebe učinili prikladnima za propast. „Tvrdom srčanošću svojom i nepokajana srca gomilao na sebe gnjev za dan gnjeva i objavljenja pravednoga Božjeg suda“ (Rim 2,5).

Božja riječ ne poznaje predodređenost za propast

Ne, u Pismu nema ni jednog jedinog dokaza za to da je Bog bilo koga predodredio za propast ili, drugim riječima, da je Njegova namjera da neki ljudi budu zauvijek izgubljeni. To bi, naime, bilo potpuno suprotno onome što je Bog u svojoj Riječi objavio o sebi.

On je naš Bog Spasitelj, koji želi da se spase svi ljudi, i koji je dao Svoga Sina, Krista Isusa, „kao otkupninu za sve“ (1 Tim 2,4.6), tako da svi mogu imati udjela u njegovom otkupljenju. Bi li, onda, on mogao uzeti dio od ovih „svih“ i odrediti da oni neće imati udio u tome nego će biti zauvijek izgubljeni? Mogli bismo navesti još mnogo takvih odjeljaka. Podsjetimo se samo, primjerice, na Iv 3,16; Rim 3,22; 1 Iv 2,2 itd.

No, Bogu hvala, postoji izabranje kojim je jadni grešnik određen za vječnu slavu. Ali Božja riječ nigdje ne govori o izabranju za propast. Naprotiv, Božja riječ veli: „I tko god hoće, neka zagrabi vodu života besplatno“ (Otk 22,17), i da „naš Bog Spasitelj hoće da se svi ljudi spase i dođu do spoznanja istine“ (1 Tim 2,4).

Ako pak ne možemo uskladiti to dvoje – izabranje nekih za život i poziv svima neka dođu, tada su riječi zapisane u Izaiji 55,9 upravo za nas: „Moje misli više su od vaših misli.“ Koji bi se čovjek usudio misliti da je njegov um sposoban razumjeti i prosuditi Božju mudrost i Božje putove? Čovjek vjere pak zajedno s Abrahamom može reći: „Neće li Sudac sve zemlje postupiti pravo?“ (Post 18,25).

Srdačan pozdrav,

Vaš brat u Gospodinu Isusu H. L. Heijkoop

Izabranje

(Nastavak prethodnog pisma)

Dragi prijatelji,

Sada se može postaviti pitanje: Kako ja mogu znati da sam izabran?

Prije svega, moramo znati da Božja riječ o izabranju nikada ne govori nevjernicima. Neobraćenima se u Pismu predočuje njihovo izgubljeno stanje i Božja osuda, kao i Božji poziv na obraćenje; a nakon toga im je predložen Gospodin Isus i njegovo djelo, kako bi povjerovali.

Tek kada se obrate i povjeruju u Gospodina Isusa veli im se da su izabrani. Kako oni to mogu znati? Odgovor se nalazi u 1. Solunjanima 1,4-6. Tamo apostol piše: „Znajući, od Boga ljubljena braćo, za izabranje vaše.“ I zatim navodi razlog kako to zna: „Jer naše evanđelje nije došlo k vama samo u riječi, nego i u snazi, i u Duhu Svetome, i u mnogom pouzdanju, kao što znate kakvi među vama zbog vas bijasmo. I vi ste postali nasljedovateli naši i Gospodinovi, primivši Riječ u mnogoj nevolji, s radošću Duha Svetoga.“

Oni su prihvatili Riječ i to je bio dokaz. Kad netko primi evanđelje i po njemu ima mir s Bogom, tada je to dokaz njegova izabranja.

Što Pismo govori o izabranju?

Premda se u Božjoj riječi na mnogim mjestima govori o izabranju (vidi, primjerice, 1 Pt 1,2; 2 Tim 1,9; Tit 1,2, itd.), nauk o tome nalazi se prvenstveno u Rimljanima 8,28-30 i Efežanima 1,3-14.

U Rimljanima 8,29-30 čitamo: „Jer one koje je unaprijed poznao, one je i predodredio da budu suobličeni slici njegova Sina: da on bude prvorodeni među mnogom braćom. A one koje je predodredio, one je i pozvao; a one koje je pozvao, one je i opravdao; one koje je opravdao, one je i proslavio.“ Ovdje najprije saznajemo da je Bog unaprijed poznao osobe. Tu ne veli da je on poznao njihovo stanje, kako će oni živjeti ili hoće li se oni obratiti, itd. Ne, on je poznao osobe. A u Efežanima 1,4 veli da je to poznavanje „unaprijed“ bilo prije utemeljenja svijeta, dakle, u vječnosti prije početka vremena.

Sve te osobe – ni jednu manje – On je predodredio za to da budu suobličene slici njegova Sina.

To je izabranje! Prije negoli smo bili rođeni, prije negoli je Adam bio stvoren, štoviše, čak i prije stvaranja neba i zemlje, o čemu izvješćuje Postanak 1,1, Bog je mislio na nas i u svome je naumu odlučio da trebamo biti suobličeni slici njegova Sina. Božja riječ veli za Krista da je on „slika nevidljivoga Boga“ (Kol 1,15). Ovdje vidimo da ćemo mi biti suobličeni njegovoj slici. On mora biti prvorodeni među mnogom braćom. Premda će tako on uvijek imati prvo mjesto, mi ćemo mu ipak biti slični.

Tu, naravno, ne vidimo Gospodina u njegovu vječnom sinovstvu. Kao takav je on, i to on jedini, vječan Bog. No ovdje je riječ o njemu kao Sinu Božjem rođenom na zemlji, koji je dovršio djelo na križu i u kojemu se trebaju ispuniti svi Božji naumi (Kol 1,19-21; Ef 1,10.20-23).

Tu je izvor našeg blagoslova povezan s njegovim potpunim, konačnim ishodom – vječnost prije stvaranja neba i zemlje povezana je s vječnošću nakon što prođu nebo i zemlja. Naumi Božjeg srca povezani su s njihovim potpunim ispunjenjem, kao što nam je predloženo u 1. Ivanovoj 3,2: „Znamo da ćemo, kad se on pojavi, biti poput njega, jer ćemo ga vidjeti kao što on jest.“ Kao „sinovi uskrsnuća“ (Lk 20,36), bit ćemo očitovani i kao sinovi Božji, kad on „preobrazi ovo naše poniženo tijelo i suobličiti ga svome slavnome tijelu“ (Fil 3,21).

Pozvani, opravdani i proslavljeni

U 30. retku imamo vezu između Božjih nauma i vremena. Čim smo bili rođeni, okrenuli smo leđa Bogu. Bili smo grešnici, ali Bog nas je pozvao. Tu nije riječ o Božjem općem pozivu svim ljudima da se moraju obratiti. Ovo je stvaralački čin Boga koji „zove ono što nije kao da jest“ (Rim 4,17). A one koje

je pozvao, one je i opravdao.

Tu je sve prikazano s Božjega gledišta i u skladu s njegovim naumima. Kada je bila pisana poslanica Rimljanima, nisu još bili pozvani svi koji su izabrani. Zapravo ih je bilo pozvano vrlo malo, budući da je tu riječ o izabranju prije postanka svijeta, koje se odnosi samo na Crkvu. Izrael, kao i vjernici nakon uzeća Crkve, izabrani su od postanka svijeta (Otk 13,8).

Čak ni sada nisu još svi stvarno pozvani. To će biti tek onda kada Crkva bude uzeta i upotpunjena u pogledu broja. No po Božjem naumu je sigurno da će se to dogoditi. Zato se o tome u proročkom jeziku govori tako kao da se već ispunilo. Čak je i proslavljanje predloženo tako kao da je već dovršeno, premda se u Rimljanima 5,2 veli da se još uvijek nadamo Božjoj slavi, a u Rimljanima 8,11 da naša smrtna tijela tek trebaju biti oživljena. No sigurno je da će se to dogoditi. Sve što je potrebno da dobijemo taj položaj, koji trebamo zauzeti prema izboru Božje milosti, dovršit će on sâm, bez naše pomoći. To je naša sigurnost.

Naš Bog i naš Otac

U Efežanima 1,4.5 imamo daljnje pojedinosti. U trećem retku Bog se naziva Bogom i Ocem našega Gospodina Isusa Krista. Kao čovjek, Gospodin Isus govori o „svome Bogu“ (npr. Mt 27,46). Kao Sin Božji, on Boga oslovljava kao svoga Oca (Iv 17,1; 5,17.18, itd.). No nakon svojega uskrsnuća Gospodin je one koji su njegovi doveo u taj isti odnos s Bogom. „Uzlazim k Ocu svojemu i Ocu vašemu, k Bogu svojemu i Bogu vašemu“ (Iv 20,17). No određena razlika će zasigurno uvijek ostati; jer on ne veli „našemu“ Ocu i „našemu“ Bogu. On ostaje Prvorođeni među mnogom braćom. Pa ipak je Bog postao našim Bogom i našim Ocem u Gospodinu Isusu.

U Efežanima 1,4.5 taj položaj koji smo dobili putem izabranja ima istu značajku. U četvrtom retku vidimo naš položaj pred Bogom kao Bogom, a u petom retku naš položaj pred Bogom kao Ocem. A da bismo taj položaj mogli posjedovati u savršenosti, izabrani smo u Kristu. On ga ima na temelju svoje osobne slave i svojeg osobnog prava. Mi ga dobivamo u njemu.

Sveti i besprijekorni pred njim u ljubavi

Pogledajte ponovno u Efežanima 1,4: „Kao što nas je u njemu i izabrao prije utemeljenja svijeta da budemo sveti i besprijekorni pred njim u ljubavi.“

Tu nam je predložena božanska narav. Bog je svet u svome biću, besprijekoran u svojim djelima, a njegova narav je ljubav (1 Iv 1,5; 4,8-16). Da bismo mogli doći u njegovu prisutnost, moramo biti usklađeni s njegovom naravi. Kako bi ljudi koji su izopačeni grijehom mogli biti s njim, koji je presvet da bi gledao grijeh, i koji će jednoga dana sve ono što ima veze s grijehom baciti u ognjeno jezero? Zbog toga nas je on tako izabrao da budemo u skladu s njegovom vlastitom naravi. No to nije sve. Moramo biti osposobljeni razumjeti osjećaje njegova srca, misli Boga koji je ljubav. Zbog toga u 4. retku veli: „pred njim u ljubavi“.

Kada u vječnosti budemo kod njega, bit ćemo „sveti i besprijekorni pred njim u ljubavi“. Tada će biti odstranjeno sve ono u nama što sada još uvijek podsjeća na grijeh – sve naše slabosti, nesposobnosti i grijesi. Tada će tijelo biti poništeno. No Bog nas već sada vidi takvima. On nas vidi samo u našem novom životu, koji nam je dao Gospodin Isus. „Stvoreni u Kristu Isusu za dobra djela koja je Bog unaprijed odredio da u njima hodimo“ (Ef 2,10). „Jer jednim prinosom on je zauvijek usavršio one koji su posvećeni“ (Heb 10,14). „Jer kakav je on, takvi smo i mi na ovome svijetu“ (1 Iv 4,17).

Kakva li je to milost za nas koji smo po naravi jadna, grešna stvorenja!

Za posinjenje za sebe

No ni to nije sve. Sve što je upravo spomenuto mogli bismo dobiti i zato da pred Bogom budemo postavljeni kao sluge. I anđeo mora biti u skladu s Božjom slavom i svetošću. „Predodredivši nas za posinjenje po Isusu Kristu za sebe“ (r. 5). To je sasvim određen odnos: odnos oca prema svojoj djeci, i djece prema njihovom ocu. Božji Sin nas je nakon svojeg uskrsnuća, i na temelju svojeg djela

izvršenog na križu, doveo u svoj vlastiti položaj: da postanemo Božjom djecom. No ovdje u poslanici Efežanima saznajemo da nas je Bog predodredio za to još prije utemeljenja svijeta. Bog je već tada odredio da trebamo imati taj položaj. Koji je bio razlog tome? To je bilo „u skladu s dobrohotnošću njegove volje“. Samo njegova vlastita ljubav izvor je svih tih blagoslova.

Kršćanstvo nosi karakter vječnosti

No iz ovih redaka može se izvući još jedan važan zaključak. On „nas je izabrao u njemu (Kristu) prije utemeljenja svijeta“. To izabranje je potpuno izvan vremena, i ono je za vječnost, a ne za ovu zemlju. Stoga treći redak i govori o duhovnim blagoslovima u nebeskim prostorima. Izrael je izabrani narod za zemlju (Izl 19,5; Lev 25,2.23; Pnz 7,6). Stoga je i „ovcima“ u Mateju 25,34 rečeno: „Primate u baštinu kraljevstvo pripravljeno za vas od postanka svijeta.“ To su, dakle, zemaljski blagoslovi (kraljevstvo) koji su povezani s vremenom (od postanka svijeta).

Iz toga proizlazi osobit položaj koji pripada nama. Mi pripadamo sustavu (kršćanstvo), i tijelu (crkva, zajednica) koji postoje potpuno izvan vremena. Njihovo podrijetlo je prije utemeljenja svijeta, kada ih je Bog ustanovio u Kristu. Oni nisu od ovoga svijeta (Iv 17,14) te će trajati i nakon što ovaj svijet prođe. Oni imaju duhovne i vječne značajke. To nam daje dubok uvid u karakter kršćanstva.

Zbog toga se u Efežanima 1,3-5 ne govori u o odgovornosti i o svemu što je povezano s njom. To je započelo tek nakon što je Adam bio stvoren i postavljen u edenski vrt, a završit će nakon suda pred velikim bijelim prijestoljem (Otk 20).

U edenskom vrtu nalazila su se dva stabla: stablo spoznaje dobra i zla, koje predodređuje načelo odgovornosti (jer „ćeš onoga dana kada budeš s njega jeo, zasigurno umrijeti“), i stablo života, koje predodređuje načelo života. Adam je jeo s prvog od ovih stabala te nije više mogao jesti od drugog, jer je bio osuđen na smrtnu kaznu.

Na križu vidimo sjedinjena oba stabla. Gospodin Isus je na sebe uzeo posljedice odgovornosti svih onih koji vjeruju te im je, kao Uskrsli, udijelio život. On je to stablo života.

Sve se to odigralo „u vremenu“ na zemlji te stoga nije dio Božjeg vječnog nauma, iako je bilo nužno izvršiti to. Zato je i izabranje bilo „u njemu“, u Kristu, i čitav Božji plan i naum bio je po prvi put otkriven nakon križa, kada je Posljednji Adam postao Glava novog stvorenja, glava Božje obitelji.

Kako li je prekrasno vidjeti te dubine Božjih misli i diviti se njegovoj mudrosti te, istodobno, misliti na to da smo mi bili predmet tih misli!

Srdačan pozdrav,

Vaš brat u Božjoj ljubavi H. L. H.

Krist, naš Veliki svećenik

Dragi prijatelji,

Kad netko spozna što kao vjernik posjeduje, naime:

- da su mu oprošteni grijesi i ima mir s Bogom,
 - da je novim rođenjem primio novi život, novu narav, božanski život koji ne može griješiti,
 - da je Bog na križu osudio i odstranio njegovu grešnu narav, tako da Bog vjernika vidi samo u njegovom novom životu i zato nema nikakve osude onima koji su u Kristu Isusu,
 - da Sveti Duh prebiva u njemu te je oslobođen od moći Sotone, svijeta i grijeha, oslobođen kako bi služio Bogu,
 - da je učinjen prihvaćenim u Ljubljenome te se već sada smije dičiti nadom Božje slave, jer zna da ga ona očekuje,
- mogao bi misliti da mu ništa više ne treba.

Što se tiče vječnosti i neba, to je točno. No upravo zbog toga vjernik na zemlji itekako ima još potreba. Budući da je Božje dijete građanin neba (Fil 3,20), na zemlji je stranac. A zato što se nalazi na putovanju u nebo, on je i putnik. Osim toga je i oslobođen od vlasti đavla te želi služiti Bogu, jer je to želja njegova srca. No zbog toga stalno nailazi na protivljenje đavla i neobraćenih ljudi. Đavlov posao je upravo taj da spriječi ljude da budu pokorni Bogu. I zato će upotrijebiti svu svoju moć i sve svoje lukavstvo kako bi upravo vjernika zaveo na nepokornost Bogu i na grijeh. Kod nevjernika se ne mora posebno truditi oko toga. Njihovo srce želi griješiti i zadovoljni su kad to čine (Post 6,5; Mk 7,20-23; Rim 3,10-20). To je temelj na kojemu počiva naš svijet i ljudsko društvo. Oni su se povezali i ujedinili upravo zato da ne budu ovisni o Bogu, i da mogu djelovati po svojim vlastitim namislima (Post 9,1 i 11,4-9). No kako ljudi ne mogu biti neovisni, prihvatili su đavla za svoga kralja, a nakon što su odbacili Božjeg Sina učinili su đavla i svojim bogom (Iv 12,31; 2 Kor 4,4).

Težnje kršćanina su, dakle, sasvim suprotne težnjama svijeta. Zbog toga su nevjernici kršćaninovi neprijatelji i smatraju ga čudakom i kvariteljem igre. Gospodin Isus kaže nevjernicima u Ivanu 7,7: „Vas svijet ne može mrziti; ali mene mrzi, jer ja svjedočim o njemu da su mu djela zla.“ O vjernicima pak veli: „Svijet ih je zamrzio, jer oni nisu od svijeta, kao što ni ja nisam od svijeta“ (Iv 17,14). A u Ivanu 16,33 govori učenicima: „U svijetu ćete imati nevolju.“

Svijet će prihvatiti samo onog kršćanina koji se ne očituje kao kršćanin, nego ima iste težnje kao i svijet te se tako praktički podlaže sotonskoj vlasti. No to je nevjernost prema Bogu. Takav kršćanin je zapravo izdajnik koji surađuje s neprijateljem.

Tu započinje kršćaninova borba. Sotona ga uvijek iznova nastoji navesti na grijeh. Ubacuje mu nečiste misli, pokazuje mu ono što je grešno, navodi ga da sluša bezbožne riječi i pokušava ga odvesti na nečista mjesta. I pored svega toga daje da mu svijet iskazuje svoje neprijateljstvo. Novi čovjek je zbog svega toga ožalošćen. No vjernik u sebi još uvijek ima i staru narav, koja radije nego išta želi griješiti, i upravo putem nje Sotona nalazi svoje uporište u vjerniku. Odatle velika opasnost da će Sotona odnijeti pobjedu i navesti kršćanina na grijeh.

Ali Božja ljubav pobrinula se i za to.

Krist, naš Veliki svećenik

To nam je predloženo u poslanici Hebrejima. Tamo vidimo kršćanina kao putnika i stranca. Na putovanju je prema slavi (11,40), jer ima „nebeski poziv“ (3,1). No sada je još u pustinji, sa svim teškoćama i opasnostima koje su vezane uz to. A onda nam je predložen svećenik. Gospodin Isus u nebu je uzvišeni Veliki svećenik koji se kod Boga zauzima za nas u pogledu opasnosti i teškoća.

Često se misli da je svećenstvo Gospodina Isusa povezano s našim grijesima. No to je u suštini netočno. Svakako da je početak njegova nastupanja kao Velikog svećenika bio u povezanosti s našim grijesima. Hebrejima 2,17 veli: „Da milosrdan bude i vjeran Veliki svećenik u onome što se odnosi na Boga, kako bi okajao grijehe naroda.“ Zatim, u Hebrejima 10,12 veli: „A on, prinijevši samo jednu žrtvu za grijehe, zauvijek sjede zdesna Bogu.“ I u 14. retku nastavlja: „Jer jednim prinosom on je zauvijek

usavršio one koji se posvećuju.“

Poslanica Hebrejima prikazuje vjernika kao stvorenje u njegovu odnosu prema Bogu. Nakon što je Gospodin Isus na križu dovršio djelo s kojim je Bog potpuno zadovoljen, pitanje grijeha zauvijek je riješeno. On je „zadobio vječno otkupljenje“ (Heb 9,12). Vjernik je „zauvijek učinjen savršenim“ (Heb 10,14). Krist je odstranio grijeh „prinijevši na žrtvu sebe“ (Heb 9,26).

Između Boga i vjernika nikada se više neće postaviti pitanje grijeha. Zbog toga se u poslanici Hebrejima ni ne govori više o tome. Grijesi koje vjernik učini poslije svog obraćenja nisu više pitanje između Boga i njegova stvorenja, nego između Oca i njegova djeteta. To vidimo u 1. Ivanovoj poslanici.

Svećenik u nebu

Iako je prva služba Gospodina Isusa kao Velikog svećenika bila izvršena na zemlji, i to u povezanosti s našim grijesima, sada njegova služba nema više tu značajku. Nakon dovršenog djela Gospodin Isus je „sjeo zauvijek zdesna Bogu“ u nebu. „Jer takav nam veliki svećenik bijaše potreban ... učinjen uzvišenijim od nebesa“ (Heb 7,26). „Jer da je na zemlji, ne bi bio svećenik“ (Heb 8,4).

Imamo dakle svećenika u nebu, koji je uredio sve što se tiče grijeha i koji „uvijek živi da ih zastupa“ (7,25).

Tko je taj svećenik? U Hebrejima 1 rečeno nam je tko je to. To je Sin Božji. Zato nas on uvijek može zastupati kod Boga. Ta tko bi drugi osim Boga to mogao činiti? No da bi mogao zastupati ljude, morao je postati čovjekom. U Hebrejima 2 govori se o tome daje on postao istinskim čovjekom. On je Sin Čovječji. On je čak stvarniji čovjek od Adama, jer je bio „rođen od žene“ (Gal 4,4).

Kakvog li čuda! Bog se objavio u tijelu! „Riječ je postala tijelom“ (Iv 1,14). On, Stvoritelj neba i zemlje, koji je stvorio čovjeka, sâm je postao čovjekom.

U Hebrejima 2 navode se dva razloga zbog kojih je Gospodin postao čovjekom. U redcima 14-16 govori se da je postao čovjekom kako bi mogao izvršiti pomirbeno djelo za naše grijeha, i da bi nas mogao izbaviti od vlasti đavla i smrti. No u sljedećem retku navodi se još jedan razlog: morao je postati „milosrdan i vjeran Veliki svećenik“. Ne govori li to gotovo još više našim srcima?

Gospodin Isus je znao kakvi ćemo biti. Znao je da ćemo na našem putu nailaziti na opasnosti i teškoće. Zato je postao čovjekom i ušao je u sve naše okolnosti kako bi iz vlastitog iskustva mogao upoznati sve teškoće, sve patnje, sve kušnje, te stajati uz nas u punoj spoznaji svega što trebamo nadvladati.

Naučio se poslušnosti

On zna što to znači pokoravati se Bogu dok živimo u okruženju koje je protivno Bogu. Ta on se naučio poslušnosti (Heb 5,8). On se nikada nije pokoravao, jer je bio Bog Svevišnji. No kao čovjek na zemlji naučio je što je to poslušnost. „On budi od jutra do jutra, on budi moje uho da sluša kao oni koji su učeni. Gospodin Jahve je otvorio moje uho i ja se nisam bunio niti sam se odvrćao“, veli on u Izaiji 50,4-5. Iskusio je i kakve su posljedice toga u Bogu neprijateljskom svijetu. „Pružao sam svoja leđa onima koji su udarali, i svoje obraze onima koji su bradu čupali; nisam zaklanjao svoje lice od sramote i pljuvanja“ (Iz 50,6). Udarali su ga zato što je rekao istinu (Iv 18,23). Kako li je moralo biti njemu, Božjem svecu, kad su mu rekli: „Ne kažemo li dobro da si ti Samarijanac i da imaš zloduha?“, i „Sada znamo da imaš zloduha“ (Iv 8,48.52)! Ali, iskusio je i Božju snagu koja ga je podupirala. „Jer Gospodin Jahve će mi pomoći; stoga se neću smesti: zbog toga postavih svoje lice kao kremen i znam da se neću postidjeti. Blizu je onaj koji me opravdava“ (Iz 50,7-8).

Mi se moramo naučiti poslušnosti jer smo neposlušna, grešna stvorenja. On nas u tom našem učenju može potpuno razumjeti. Kada nas zbog naše poslušnosti ljudi ismijavaju ili nam se izruguju, kada možda čak budemo zakinuti na plaći, u poslovnom životu ili općenito u svim našim zemaljskim prilikama, tada on može savršeno suosjećati s nama. U tom savršenom suosjećanju on nam dolazi u pomoć (Heb 2,18) i zastupa nas, kako bismo „primili milosrđe i našli milost za pravodobnu pomoć“ (Heb 4,16).

Poslušnost Bogu uključuje i to da se moramo odvojiti od osoba ili stvari uz koje je privezano naše srce. Možda i od nečega što je samo po sebi dobro i što smo dobili od njega sâmoga. Možda od onih osoba koje najviše volimo na zemlji, jer ih on uzima od nas. Možda pokornost njemu zahtijeva da moramo napustiti neke drage ljude zato što ne možemo više ići s njima istim putem. Možda moramo napustiti svoje polje rada ili čak neki duhovni posao kojega smo htjeli vršiti za Gospodina i na koji nas je on sâm pozvao. Tada možemo znati da Gospodin Isus to sve zna iz vlastitog iskustva. On sâm se lišio svega i „postao poslušan do smrti, i to smrti na križu“ (Fil 2,5-8). On se borio u vrtu Getsemani i molio: „Oče, ako hoćeš otkloni ovu čašu od mene“ (Lk 22,42). Nije li njegova sveta duša morala ustuknuti od puta koji mu je propisivala njegova poslušnost Bogu? Kakav li je to samo bio put, na kojemu je Sveti „u svome tijelu nosio naše grijeha na drvetu“ (1 Pet 2,24) i bio „učinjen grijehom za nas“ (2 Kor 5,21), pri čemu ga je Bog morao napustiti i našu kaznu položiti na njega (Mt 27,46; Zah 13,7; Rim 8,3)! On je išao tim putem tako duboke poslušnosti, kakvim ni jedno Božje dijete ne mora niti bi bilo u stanju ići. Zbog toga ne postoji nikakva „žrtva zbog poslušnosti“ kod koje on ne bi mogao suosjećati s osjećajima našega srca i razumjeti našu borbu. Nakon što je išao putem poslušnosti do kraja – „Ne moja volja, nego tvoja neka bude“ – on iz osobnog iskustva zna što Bog znači srcu u takvim okolnostima, i kakvu pomoć Bog daje. U nastavku čitamo: „I ukaza mu se anđeo s neba i okrijepi ga“ (Lk 22,43). Zato on nama dolazi u pomoć kako bismo „našli milost za pravodobnu pomoć“ (Heb 4,16).

Đavlova napastovanja

Naša srca su ožalošćena kad Sotona dolazi sa svojim napastima. Kako li samo trpi novi čovjek u nama kada đavao u nama budi nečiste misli, kada izaziva naša srca na neposlušnost, kada nas uvijek iznova napada i ne da nam mira, kada odvlači naše misli dok čitamo Božju riječ, kada u našim srcima budi pogrešne misli dok se molimo ili dok smo u najuzvišenijim trenucima na bogoslužjima.

Sotona je iskušavao Gospodina Isusa kao nikad nikoga. Iskušavao ga je četrdeset dana (Lk 4,2). Sotona je upregnuo svu svoju snagu i lukavost protiv njega koji je čist i svet.

Sotona je nakon pada u grijeh imao lak posao s čovjekom. U grešnom srcu palog čovjeka dobio je jakog saveznika, saveznika koji uvijek uživa u grijehu. Svaka zamisao čovjekova srca je neprestano samo zlo (Post 6,5).

To nije bilo tako kod Adama prije njegova pada. Bog ga je stvorio čistim. I premda Sotona nije imao nikakve dodirne točke s Adamom putem njegova srca, dovoljan mu je bio jedan napad da ostvari svoju namjeru. Adam je pao i postao Sotonin rob.

No onda je (u Isusu) na zemlju došao „novi čovjek“, koji nije imao grešno srce, koji „nije upoznao za grijeh“. Sotona je i protiv toga čovjeka usmjerio svoje napade, ali je ishod borbe tu bio drugačiji.

Adam je bio napadnut u Edenskom vrtu gdje je sve govorilo o Božjoj veličini i dobroti. Gospodin Isus bio je u pustinji – tom velikom znaku prokletstva na zemlji – gdje ništa nije bilo na njegovoj strani. Tamo je Sotona upotrijebio svu svoju snagu i lukavost da i od Sveca učini grešnika. Borba je potrajala četrdeset dana, sve dok Sotona nije upotrijebio sva svoja oružja i pretrpio poraz. Onda je Sotona odstupio, a ne Gospodin Isus. Tko može spoznati sve kušnje kojima je Gospodin tamo bio podvrgnut? Tko poznaje sva Sotonina lukavstva, čitavo naoružanje kneza tame? Rečeno nam je samo o tri posljednje kušnje. Kako li je Čistome i Svetome, „koji nije upoznao grijeh“, moralo biti kada se suprotstavljao svim tim oružjima tame! Kako li je njegova sveta duša morala trpjeti! Kako dobro nas on može razumjeti, suosjećati s nama, kad Sotona isprobava svoja lukavstva na nama! Može li na nas doći neka kušnja koju Sotona nije primijenio na Gospodinu Isusu? Zbog toga nam on može pomoći. On se molio za Petra da njegova vjera ne malakše. „Jer u onome u čemu je sâm iskušan trpio, on može pomoći onima koji su iskušavani“ (Heb 2,18). „Jer nemamo velikog svećenika koji ne bi mogao suosjećati s našim slabostima, iskušavanoga u svemu poput nas, no bez grijeha“ (Heb 4,15).

Njegovo suosjećanje u teškoćama i žalosti

Kad nam budu uzeti dragi ljudi, tko može razumjeti bol našega srca kao onaj koji je plakao na grobu

svoga prijatelja? Kada smo osamljeni, tko je ikada bio osamljeniji od njega, koji je rekao: „Bdijem i kao usamljeni sam vrabac na krovu kuće (Ps 102,7)? Kada nas napuste prijatelji, tko nas može razumjeti kao on, za koga Pismo veli: „I napustiše ga svi i pobjegoše (Mk 14,50)? Kada nas ljudi ne razumiju, ili kada oni kojima govorimo o svojim teškoćama ne pokazuju suosjećanje, tko nas može bolje razumjeti nego on, koji je bio osamljen kao nitko drugi te je morao uzviknuti: „Tražio sam nekoga da se sažali, ali ga ne bijaše“ (Ps 69,20)? On je svojim učenicima rekao da će ga jedan od njih izdati i da će biti predan kako bi mogao umrijeti za njih, oni su to jedva zamijetili, jer su raspravljali o tome tko bi od njih bio najveći (Lk 22,19-24). Kada nam je potrebno svjetlo, tko nam može više pomoći nego onaj za koga je u Luki sedam puta rečeno da je otišao moliti se, štoviše, da je u molitvi proveo čitavu noć kada je morao donositi važne odluke?

To je naš Veliki svećenik u nebu, koji tamo uvijek živi da nas zastupa (Heb 7,25). On sam ne susreće se više s teškoćama – za njega je borba završena. Ali se zato može potpuno posvetiti pomaganju nama, koristeći sve znanje koje je stekao svojim osobnim iskustvom u borbama i teškoćama.

Susrećem li teškoće i pritiske na svome putu? Ako da, onda mogu naći pomoć u Kristovu zastupanju. On zastupa u potpunosti poznavajući utjehu koju daje Božja milost, jer je i sâm upoznao tu utjehu kada se nalazio u istim okolnostima ovdje na zemlji. On zna kako utješiti čovjeka u svim njegovim nevoljama. On mi daje sve što trebam i zastupa me pred Bogom po svom poznavanju mojih potreba. Trebam li svjetlo? Trebam li vodstvo na svome putu? Bog mi to može dati. Sve je to ishod Kristova zastupanja.

Primam li sve to zato što se molim za to? On se molio za Petra prije negoli je Petar znao išta o događajima koji će uslijediti. Ne, mi ne molimo Gospodina da nas zastupa. Milost njegovog vlastitog srca prema nama potiče ga na to. A nas obavještava o tome kako bismo „smjelo pristupali prijestolju milosti, da primimo milosrđe i nađemo milost za pravodobnu pomoć« (Heb 4,16).

Srdačan pozdrav,
Vaš prijatelj H. L. H.

Novo rođenje

Dragi prijatelji,

U prethodnom pismu vidjeli smo da je kršćanin umro s Kristom. Narav starog čovjeka je tako loša da Bog s njome ne može učiniti ništa drugo nego osuditi je. Gospodin Isus u Ivanu 3 pokazuje Nikodemu tu činjenicu, ali mu pokazuje i Božji odgovor na to.

Odlomak zapravo započinje u 2. poglavlju, 23. retku. Tamo vidimo Gospodina Isusa u Jeruzalemu. Kad je tom prilikom na Blagdan pashe činio znamenja, „mnogi su povjerovali u njegovu ime kad su vidjeli znamenja koja je činio.“ Zatim slijedi: „Ali im se sâm Isus nije povjeravao; jer je poznavao sve ljude i nije trebao da mu tko daje svjedočanstvo o čovjeku: jer je znao što je u čovjeku.“ Kada je nakon toga jedan od njih došao k njemu, Gospodin je izgovorio ove značajne riječi: „Ako se tko ne rodi nanovo, ne može vidjeti kraljevstvo Božje.“

Sin Čovječji koji je u nebu

U 11. i 13. retku istog poglavlja Gospodin otkriva tko je on sâm. On je Sin čovječji koji je u nebu. Tu nalazimo čudesnu tajnu njegove osobe. U Ivanu 1,1 rečeno nam je da je on sam Bog, to jest Vječni. No u 14. retku kaže da je „riječ postala tijelom i prebivala među nama“. „Bog se očitovao u tijelu“ (1 Tim 3,16). Bog i čovjek u jednoj osobi! Kakva tajna!

Gospodin Isus je vječni Bog. On se ponizio i postao čovjekom! No to ne znači da otada više nije bio Bog. To bi bilo nemoguće. On je uzeo udio u tijelu i krvi (Heb 2,14). Postao je istinski čovjek (Gal 4,4; 1 Tim 2,5). Ali taj Čovjek bio je istodobno i vječni Bog (Iz 9,6). Kada je kao malo dijete ležao u jaslama, istodobno je bio Nositelj i Održavatelj svega. Kada je bio umoran od puta, gladan i žedan, zamolio je ženu iz Samarije za malo vode, i objavio joj se kao Svemoćni, koji daje Svetog Duha, i kao Sveznajući, koji joj je razotkrio sav njen život. Kao istinski čovjek zaspao je u lađi. Zatim je ustao i zaprijetio vjetru i valovima. Kada je izgovorio svoje ime vojnici su popadali na zemlju, ali neposredno nakon toga su ga vezali, pljuvali mu u lice i rugali mu se.

Dok je razgovarao s Nikodemom, ovdje na zemlji, također je bio u nebu. On je govorio to što je znao, jer jedini Bog zna potpuno značenje riječi „znati“. Ni jedan čovjek nikad nije bio u nebu i zato ni jedan čovjek ne može govoriti o onome što je nebesko. On, Sin Čovječji, sišao je s neba. Kada je govorio o onome što je nebesko, govorio je o onome što je prije vidio i što tada vidi, o onome što je znao, jer je to bilo njegovo nebo i njegova slava. U njemu su bili sjedinjeni Bog i čovjek u jednoj osobi. Zato su prilikom njegova rođenja anđeli rekli: „Na zemlji mir, prema ljudima dobra volja“ (Lk 2,14). On je poznavao Boga i njegovu slavu, a poznavao je i čovjeka.

Čovjekova narav

U Ivanu 2,23-25 nalazimo njegovo mišljenje o čovjeku. To nisu bili bezbožni ljudi koji su ga odbacili s jasno izraženim neprijateljstvom. Priznali su ga, jer su po njegovim znacima bili uvjereni da je on Mesija. Vjerovali su u njegovo ime. Površnim čitanjem moglo bi se zaključiti da su to bili oni ljudi o kojima se u 1. poglavlju, 12. retku govori da im je dao pravo da „budu Božja djeca“. Ali za ove na kraju 2. poglavlja, rečeno je: „Ali im se sâm Isus nije povjeravao; jer je poznavao sve ljude i nije trebao da mu tko daje svjedočanstvo o čovjeku: jer je znao što je u čovjeku.“

Ti ljudi bili su uvjereni, ali ne i obraćeni. Vjerovali su u njegovo ime, ali ga nisu primili (Iv 1,12). Vidjeli su njegova znamenja i bili su uvjereni u svojim umovima i u svojim osjećajima da je on Mesija. Bilo je mnogo takvih ljudi tada, a i danas ih ima na milijune. Ne sumnjaju u kršćanske istine. Njihov razum i njihovi osjećaji omogućili su im da u njima prepoznaju ono što je logično i uzvišeno. I tako su prihvatili kršćanstvo. To je upravo ono što naravni čovjek želi jer se tako izdiže *iznad* istine i *iznad* Boga. Povjerovao je ono što njegov um i/ili njegovi osjećaji prosuđuju da je ispravno.

Kako li je drugačije kad savjest dođe pod Božje svjetlo. Ona vidi svoje izgubljeno i grešno stanje. Ni ne pomišlja da prosuđuje Boga ili ono što je on objavio. Prosuđuje i osuđuje samo sebe sâmu i vapi Bogu da primi grešnika.

Naravni čovjek sigurno će prihvatiti nužnost novog rođenja za one koji su idolopoklonici ili žive u teškim grijesima. Ali naravni čovjek ne može shvatiti da se *svatko* mora nanovo roditi. Tamo su bili Židovi, čak i

farizeji, i oni koji su bili naklonjeni Gospodinu i koji su vjerovali u njegovo ime, čak i Nikodem, farizej, židovski glavar i učitelj u Izraelu, čovjek koji je Gospodinu Isusu iskazao najveću čast koja se može iskazati čovjeku kada je rekao: „Ti si učitelj od Boga došao, jer nitko ne može činiti ta znamenja koja ti činiš, osim ako Bog nije s njim“ (r. 2). Naravni čovjek ne može shvatiti da se i takav čovjek mora nanovo roditi (r. 7). Ali, onaj koji to kaže je onaj koji govori što zna (r. 11), jer on je je vječni Bog. Ta činjenica, da on to ne govori samo za svoje neprijatelje nego i za one koji su ga priznavali, pokazuje nam kako je čovjek u potpunosti izgubljen, kako naravnom čovjeku nikako nije moguće doći u Božju prisutnost.

Ako se netko ne rodi nanovo, ne može vidjeti kraljevstvo Božje

Gospodin ovdje govori o kraljevstvu kako je ono bilo objavljeno *u ono doba*. Kada se uskoro objavi u slavi, vidjet će ga svi ljudi na zemlji. A danas, u kršćanskom karakteru toga kraljevstva (ako smijem upotrijebiti taj izraz), vladaju drugačiji uvjeti.

Kada je Gospodin Isus došao na zemlju to kraljevstvo je došlo u njemu. Samo oni koji su ga priznali, koji su ga vidjeli kakav je doista bio – kao Božjeg Sina – samo oni su vidjeli to kraljevstvo. Samo oni su bili nanovo rođeni.

Jesmo li se ikada začudili što Gospodinova braća nisu vjerovala u njega? Da, u Marku 3,21 piše: „A kada su to čuli njegovi, dođoše ga odvesti; jer rekoše: Izvan sebe je.“

Nisu li oni poznavali Gospodina? Nisu li svih onih godina u Nazaretu, dan za danom, sat za satom, gledali njegov savršeno svet život? Nisu li im Marija i Josip govorili o anđelu koji je najavio njegovo rođenje i o svim čudesnim stvarima koje su, primjerice, zapisane u Luki 2? Nisu li čuli što je o njemu svjedočio njihov rođak Ivan Krstitelj? Nisu li vidjeli njegova čudesa? Ivan piše u pogledu toga: „I promatrali smo slavu njegovu, slavu kao u jedinorođenoga od Oca, punog milosti i istine“ (Iv 1,14); a u pogledu toga kako se nad njim otvorilo nebo i začuo se glas iz neba koji je govorio: „Ti si Sin moj ljubljani, u kome mi je zadovoljstvo“ (Mk 1,11); Njegovi najbliži rekli su da je izvan sebe i htjeli su ga uhvatiti! Kakav li je to dokaz istinitosti riječi Gospodina Isusa: „Zaista, zaista kažem ti: Ako se netko ne rodi nanovo, ne može vidjeti kraljevstvo Božje!“

Nanovo rođen

To nije značilo ono što je Nikodem mislio, ili ono što se često nalazi u poganskim filozofijama i mitovima: da se star čovjek ponovno rodi kao malo dijete, ili da se podmladi tako da ponovno postane mlad čovjek. Novorođeno dijete ima istu narav kao njegovi roditelji – nimalo bolju. Šet, sin palog Adama, bio je na sliku svog grešnog oca i njemu sličan (Post 5,3). Već je Job rekao: „Tko može čisto izvući iz nečistoga? Nitko“ (Job 14,4). U Rimljanima 5,19 piše da su svi Adamovi potomci postali grešnici zbog njegove neposlušnosti. „Što je rođeno od tijela, tijelo je“ (Iv 3,6). Čak kad bi se Nikodem i deset puta rodio na isti način kao što se rodio prvi put (od grešnih roditelja), ništa se ne bi promijenilo u pogledu njegovog odnosa s Bogom.

Čovjek se mora roditi nanovo, ili odozgor, na potpuno nov način, iz novog izvora života.¹ Gospodin Isus u petom retku govori koji je to izvor tog novog života. „Zaista, zaista, kažem ti: Ako se tko ne rodi od vode i od Duha, ne može ući u kraljevstvo Božje.“ Voda je u Svetom pismu poznat slikovit prikaz ili simbol Božje riječi u njezinoj primjeni na čovjeka putem Svetog Duha. To nam je izričito rečeno u Efežanima 5,26 a slično tome i u Ivanu 13,10 u povezanosti s Ivanom 15,3.

Voda čisti ono na što se primijeni. Božja riječ, primijenjena Svetim Duhom, čisti čovjekove namjere, misli i djela. Duh istodobno koristi tu riječ da u njemu stvori novi život – sasvim različit život, koji nema značajke njegovih naravnih roditelja nego značajke Onoga koji ga je proizveo. „Ono što je rođeno od Duha, duh je“ (Iv 3,6).

Činjenica da se novo rođenje zbiva putem Božje riječi više puta je potvrđena u Pismu. Pavao piše Korinćanima „da ih je rodio putem evanđelja“ (1 Kor 4,15). U Jakovljevoj poslanici 1,18 rečeno nam je da nas je on „po svojoj vlastitoj volji rodio riječju istine, a Petar u 1. Petrovoj 1,22-25 piše: „Budući da ste pokoravanjem istini očistili svoje duše ... Nanovo ste rođeni; ne od raspadljiva sjemena, nego neraspadljiva: putem riječi Božje, koja živi i ostaje zauvijek.“ I u 1. Solunjanima 1,5 su riječ i Sveti Duh spomenuti zajedno.

Gospodin ovdje govori o nužnosti novog rođenja da bi se moglo vidjeti kraljevstvo i ući u njega, jer govori s Nikodemom, židovskim glavaram. No iz načina kako se Gospodin izražava jasno se vidi da je to opće načelo koje nalazimo i u svim Ivanovim spisima. Od pada čovjeka pa sve do svršetka svijeta novo rođenje je nužno da bi se ušlo u odnos s Bogom.

¹ Grčki izraz *gennetei anoten* koji je upotrijebljen u trećem retku nije isti kao u Titu 3,5 gdje stoji *paliggenesia* gdje se govori o kupelji (pranju) novog rođenja i obnovi po Duhu Svetome.

Sin Čovječji mora biti podignut

Kada Gospodin Isus počinje govoriti o onome što je nebesko, od 12. retka na dalje, pojavljuje se još jedna nužnost. Sin Čovječji koji je u nebu poznaje slavu neba, prebivalište onoga koji je „svjetlo i nikakve tame nema u njemu“ (1 Iv 1,5). Ako ljudi žele ući u slavu, onda najprije mora biti riješen problem grijeha. Bog, koji je tako povrijeđen čovjekovim grijehom, mora biti zadovoljen u pogledu grijeha. A i čovjek mora biti očišćen od svega što bi ga činilo neprikladnim za ulazak u Božju slavu. Kako bi čovjek, koji je tisuću puta više sagriješio negoli onda kada je radi svog grijeha bio istjeran iz zemaljskog raja, mogao ući u nebeski raj, prebivalište samoga Boga?

Kako bi se to drugačije moglo dogoditi nego tako da onaj koji je Bog i čovjek u jednoj osobi dovrši djelo kojim će biti učinjeno što je nužno? „Tako mora biti podignut Sin Čovječji, da tko god u njega vjeruje ne propadne, nego ima život vječni. (Iv 3,14-15).

Nije li to ono najveće što nam je Bog mogao dati?

Ima još mnogo toga što je povezano s time. Možemo klicati „Abba, Oče“, jer Sveti Duh zajedno s novim životom u nama svjedoči da smo Božja djeca (Rim 8,15). Subaštinici smo s Kristom i uskoro ćemo vladati s njim nad čitavim svemirom i suditi mu (Rim 8,17; Ef 1,10; 1 Kor 6,2-3, itd). U 1. Ivanovoj 3,1 postavljeni smo na istu razinu s Gospodinom Isusom kao oni koje svijet ne poznaje. U drugome retku rečeno je da ćemo, kad se on pojavi, biti kao i on jer ćemo ga vidjeti kao što on jest. U 1. Ivanovoj 4,17 piše da smo u pogledu suda već sada, ovdje na zemlji, jednaki kao što je i on u nebu. U 19. retku kaže da ljubimo jer imamo božansku narav koja je ljubav. Imamo i pobjedu nad svijetom (1 Iv 5,4). Vrlo lako ćemo otkriti da nam Pismo pokazuje još mnogo toga.

Nije li zajedništvo s Ocem i s njegovim Sinom najveća povlastica od svih? Po riječima Gospodina Isusa u Ivanu 3 nismo mogli vidjeti ni zemaljsko kraljevstvo ili ući u njega. Bili smo izgubljeni grešnici koji su mogli očekivati samo vječnu propast, Božji neprijatelji, i mrski u njegovim očima. Sada poznajemo Oca i Gospodina Isusa (1 Iv 5,20) – ne više kao što stvorenja poznaju svoga Stvoritelja, nego onako kao što oni doista jesu. Imamo zajedništvo s Ocem i s njegovim Sinom, Isusom Kristom. To zajedništvo nećemo samo uskoro uživati u nebu, nego ga imamo već sada dok smo na zemlji i ne razlikujemo se po vanjštini od drugih ljudi oko nas koji su pod vlašću Sotone.

Kada to shvatimo i kada to postane praktična stvarnost u našim životima, neće li tada naša radost biti potpuna?

Srdačan pozdrav,
H. L. H.

Zajedništvo s Ocem i sa Sinom

Dragi prijatelji,

Vidjeli smo da svaki koji vjeruje u Gospodina Isusa ne prima samo oprostjenje grijeha nego i sasvim novi život putem novog rođenja. On je rođen od Boga (Iv 1,13) i posjeduje božanski život i božansku narav (2 Pt 1,4). Taj život u svom najbogatijem obliku naziva se vječni život, a u 1. Ivanovoj 5,20 se za Gospodina Isusa kaže: On je Bog istiniti i život vječni.“ Sâm Gospodin Isus je naš život.

Ta činjenica ima neizmjerne posljedice za nas. Učinjeni smo ugodnim u Ljubljenome (Ef 1,6), i premješteni „u kraljevstvo Sina njegove ljubavi“ (Kol 1,13). Stojimo, dakle, pred Bogom u svoj prihvaćenosti onoga koga Bog naziva „Ljubljeni“. Poistovjećeni smo s Gospodinom Isusom. „Svijet nas ne poznaje, jer nije upoznao njega“ (1 Iv 3,1). Mi smo u ovome svijetu kao što je i on (sada u nebu – 1 Iv 4,17). „Bit ćemo kao što je i on, jer ćemo ga vidjeti kao što on jest“ (1 Iv 3,2). Usporedi također 1. Ivanovu 4,12-23 s Ivanom 1,18. U 1. Ivanovoj 5,20 piše da je „Sin Božji došao i dao nam razum da upoznamo Istinitoga. To, zapravo, uključuje sve.

Bog je Adamu prilikom stvaranja dao razum. U tome je razlika između čovjeka i životinje. Ali čovjekov razum je bio zemaljski, i zato je mogao razumjeti samo ono što je zemaljsko. Anđeli također ne mogu spoznati Boga, iako pripadaju višem redu stvorenja nego čovjek. Oni su moćne sluge i uvijek pripralni izvršiti Božju volju; ali žele zaviriti u ono što je objavljeno nama (1 Pt 1,12).

Bog je sada izgubljenim grešnicima, koji su bili njegovi neprijatelji ali su primili Gospodina Isusa, dao svog Sina kao njihov novi život. Istodobno su u njemu i putem njega dobili razum kojim poznaju Boga. Mi možemo vidjeti njegovu objavljenu slavu, kao što će je i svijet uskoro vidjeti kada Gospodin Isus u oblacima dođe iz neba i ponovno se pojavi na zemlji. Tada će ga vidjeti svako oko. Ali mi ćemo ga vidjeti kao što on jest – ne samo onakvog kakav će se objaviti. Mi već sada možemo razumjeti njegove misli. Vidimo njegovu nutarnju slavu i ona ispunjava naša srca. Imamo zajedničke osjećaje i misli s Bogom. On nam otvara svoje srce i govori nam o tome čime je zaokupljeno njegovo srce, a mi možemo razumjeti njegove riječi i dijeliti njegove osjećaje. Imamo:

Zajedništvo s Ocem i s njegovim Sinom, Isusom Kristom

Čime je zaokupljeno Očevo srce? Nije li s njegovim Sinom i sa svom slavom njegove osobe i njegovog djela? Kada je Sin bio ovdje na zemlji „svidjelo se svoj punini božanstva nastaniti se u njemu (Kol 1,19). Na početku Gospodinove javne službe (Lk 3,22) kao i neposredno prije svršetka (Mt 17,5) Otac je rekao: „Ovo je moj Ljubljeni Sin u kojemu mi je zadovoljstvo.“ Nakon toga uslijedilo je djelo na Golgoti.

Kakav velik značaj je to djelo moralo imati za Oca! „Zbog toga me ljubi Otac što polažem svoj život da ga ponovno uzmem“ (Iv 10,17). Da, Otac ljubi Njega – onoga koji je dobrovoljno otišao na križ, onoga koji je umro da proslavi ime Božje i izvrši njegovu volju, onoga koji je, da bi to ostvario, „u svome tijelu nosio naše grijeh“ (1 Pt 2,24), bio „učinjen grijehom zbog nas“ (2 Kor 5,21), nosio Božju osudu i bio napušten od Boga, i koji je u svemu tome bio savršen – „Krist, koji je po vječnome Duhu samoga sebe bez mane prinio Bogu“ (Heb 9,14).

Otac nam kaže: „Ovo je moj Ljubljeni Sin“, a mi odgovaramo: „To je naš Ljubljeni Spasitelj“. Otac kaže: „Iz ljubavi prema meni (Izl 21,5) podnio je sve patnje na Golgoti i dovršio djelo“, a mi odgovaramo: „Krist nas je ljubio te za nas predao sebe“ (Ef 5,2). A ja osobno kažem: „Sin Božji, koji me je ljubio i predao sebe samoga za mene“ (Gal 2,20).

Ta ista slavna osoba koja ispunjava Očevo srce, ispunjava i moje srce. Otac nam pokazuje slavu svog Sina, a mi govorimo Ocu o svemu što smo našli u Sinu. To je zajedništvo – zajednički osjećaji, zajednički interesi. Ista Osoba ispunjava naša srca zadovoljstvom i radošću. Nije li isto tako i sa Sinom? On nam je objavio Oca. Čuli smo ga da govori: „Abba, Oče“ (Mk 14,36), te sada i mi govorimo: „Abba, Oče“ (Rim 8,15).

Nije li to najveća od svih povlastica: razumjeti Boga, štoviše, poznavati ga! Ne samo uživati u njegovim blagoslovima i božanskim stvarima, nego uživati u samome Bogu! Imati u tome zajedništvo

s Bogom Ocem i Bogom Sinom! Nema ničeg što je uzvišenije od toga. Ako to postane stvarnost u našim životima naša će srca već ovdje na zemlji biti savršeno sretna. Zato apostol kaže: „I pišemo vam ovo da vaša radost bude potpuna“ (1 Iv 1,4).

Bog je svjetlo i nema nikakve tame u njemu

Zajedništvo s Ocem i njegovim Sinom mora, svakako, biti u skladu s Božjom naravi. Bog je svjetlo, pa tako i mi moramo biti u svjetlu da bismo mogli imati zajedništvo. Mi koji smo „nekoć bili tama“ sada smo „svjetlo u Gospodinu“ (Ef 5,8). Hodimo u svjetlu i u svjetlu imamo zajedništvo jedan s drugim. A krv Isusa Krista, Sina Božjega, temelj je ili osnova našeg položaja i dokaz njegove pravovaljanosti.

U 1. Ivanovoj 1,7 nije riječ o tome kako hodimo nego *gdje* hodimo. Ako govorimo o hodu u skladu sa svjetlom, jasno je da je to pitanje našeg praktičnog života. No ovdje je riječ o tome *gdje* hodimo. Svaki koji je nanovo rođen, koji je oslobođen od vlasti tame i osposobljen da bude dionikom u baštini svetih u svjetlu (Kol 1,12.13), hodi u svjetlu. A tamo je, kao dokaz da mi je tamo mjesto, i krv koja čisti od svakog grijeha. Prikažimo to sljedećom ilustracijom. Dok su mi ruke u kanti sa sapunicom, ne mogu se zaprljati. Snaga sapunice koja je na početku očistila moje ruke sprečava da se one zaprljaju. Ta kako bi se mogle zaprljati dok se nalaze u tekućini čije je svojstvo da čisti sve što je zaprljano? Tako je i snaga krvi, koja vlada u svjetlu, dokaz da sam u skladu s tim svjetlom.

No to ne mijenja činjenicu da je moja stara narav još uvijek prisutna. Ako to niječem, te tako kažem da nemam grijeha, sam sebe varam i istine nema u meni. Ako pak kažem da nikad nisam učinio nešto loše, da nikad nisam sagriješio, činim Boga lašcem, jer Bog je rekao: „Svi su sagriješili“ (Rim 3,23).

U 1. Ivanovoj 1,10 ne kaže: „Ako kažemo da ne griješimo“, nego: „Ako kažemo da nismo sagriješili“, dakle, u prošlom vremenu. Pismo nikad ne pretpostavlja da vjernik mora griješiti. Imamo novu narav koja ne može griješiti, i božansku snagu u nama, Svetog Duha, koji nas osposobljava za hod u novom životu. Naš hod je u svjetlu, gdje možemo jasno vidjeti sve što nije u skladu sa svjetlom.

No svi, nažalost, moramo reći: „Jer svi često posrnemo“ (Jk 3,2). Ali, za to nema opravdanja.

Taj predmet ćemo razmotriti u slijedećem pismu.

Srdačan pozdrav,

H. L. H.

Krist, naš zagovornik

Dragi prijatelji,

Nastavljam svoje prethodno pismo i sada želim obraditi predmet:

Ako vjernik griješi

Što se događa ako griješimo kao vjernici? Može li to promijeniti naš položaj kao Božje djece? Hoćemo li zbog toga biti udaljeni iz Božje prisutnosti?

Odgovor nalazimo u 9. i 10. poglavlju poslanice Hebrejima. Krist je našao vječni otkup: „Jer jednim prinosom on je zauvijek usavršio one koji su posvećeni“ (Heb 10,14). Naš odnos s Bogom, kao njegovih stvorenja, riješen je za sva vremena. Postavljeni smo u odnos djece prema Ocu. Taj se odnos nikada više neće promijeniti.

No prelazi li zbog toga naš Otac olako preko grijeha svoje djece? Naš Otac je Bog, koji je svjetlo i u kome nema nikakve tame. On je presvet da bi gledao zlo. On mora biti posvećen u onima koji mu pristupaju. On može podnositi grijehe nevjernika, svijeta koji mrzi Boga, ali ne može dopustiti nikakve grijehe kod svoje djece. Kako bi on, Sveti, mogao imati zajedništvo s grijehom, ili s nekim tko se onečistio grijehom? Zbog toga se naše zajedništvo s Ocem i njegovim Sinom odmah prekida uslijed svake grešne misli, svake grešne ili isprazne riječi i svakog neovisnog – i zbog toga grešnog – djela. A to zajedništvo ne obnavlja se sve dok se grijeh ne odstrani božanskim putem. „Ako priznajemo svoje grijehe, vjeran je on i pravedan da nam oprost i da nas očisti od svake nepravde“ (1 Iv 1,9). Očistiti se možemo samo putem priznanja i osuđivanja samih sebe.

Osuđivanje samoga sebe jedini je put za obnovu zajedništva

Ovo načelo nalazimo u čitavom Pismu, kako u Starom tako i u Novom zavjetu. Uzmimo nekoliko tipičnih primjera iz Staroga zavjeta. U Levitskom zakoniku, u 4. i 5. te djelomično u 6. i 7. poglavlju, nalazimo pouke za Izraelce kad sagriješe. Tu nije riječ o grešniku koji dolazi do obraćenja, premda bi neki evanđelist ta poglavlja mogao upotrijebiti kao prikaz načela evanđelja. U tim poglavljima Izrael je prikazan kao narod koji je doveden Bogu putem žrtve na veliki dan pomirenja (Lev 16) i u čijoj sredini Bog prebiva na temelju stalne žrtve paljenice (Izl 29,38-46). I upravo sada kada su bili dovedeni u Božju prisutnost kao njegov narod te su mogli počivati u svjesnosti da su „prihvaćeni u Ljubljenu“ (Ef 1,6; Lev 1 i 7,8), upravo sada kada su dobili predmet za svoja srca (jestivi prinos u Lev 2) dok su na putovanju pustinjom, sada kada mogu imati zajedništvo s Bogom sudjelujući i radujući se istome predmetu (zahvalna žrtva u Lev 3 i 7,11-34), sada se trebalo postupati s pitanjem svakodnevnog onečišćenja.

U Levitskom zakoniku 5,1-4 najprije su nam nabrojane tri glavne skupine onečišćenja koja se pojavljuju u svakodnevnom životu. Prvi redak govori o propustu svjedočenja bilo *protiv* zla ili *za* dobro. Dakle, propustiti nešto također može biti grijeh. Drugi redak govori o onečišćenjima putem onoga što dolazi izvana, to jest o posljedicama toga da se praktično ne odvoji od onoga što pripada ovom svijetu. Četvrti redak govori o posljedicama nerazboritosti i nedostatka samosvladavanja, to jest o onečišćenjima koja dolaze iz naših vlastitih srdaca. Od petnaestog retka nadalje govori se o prisvajanju za sebe nečega što je Bog posvetio za sebe, a u redcima 6,1-7 riječ je o krađi ili zadržavanju onoga što pripada drugome.

Kako se mogao očistiti Izraelac ako je sagriješio? Postojao je samo jedan način, i on je naznačen u redcima 5,5-6: „Kada, dakle, bude kriv za jedno od toga, *neka prizna* da je u tome sagriješio: neka za svoj grijeh kojim je sagriješio dovede Gospodinu prinos za prekršaj.“ Tome bi se moglo dodati i drugo, primjerice, dodavanje petine na ono što je bilo uzeto od Gospodina ili od brata (5,16; 6,5). No prvi i osnovni uvjet bio je priznati grijeh i prinijeti žrtvu za prekršaj.

Osuđivanje samoga sebe – priznanje vlastitih grijeha, to jest vlastitih propusta – nužan je uvjet svakog oproštenja i obnovenja (primjerice, vidi 1 Kor 11,31 i 1 Iv 1,9). Bog nas želi dovesti do toga da istinski

osudimo same sebe, to jest on ne želi da osudimo samo djelo koje smo počinili, nego i naše stanje, kao što je to David učinio u Psalmu 51 (5-7). On naše oči usmjerava na križ, kako bismo tamo naučili što je grijeh. To ne znači da se Kristova krv mora uvijek iznova primijeniti na nas. To se dogodilo jedanput zauvijek. Ali trebamo spoznati kako su strašni grijesi – čak i onaj koji sam upravo počinio – a to možemo kad vidimo što je Gospodin Isus na križu morao pretrpjeti *za naše grijehe* (žrtva za prekršaj). U Levitskom zakoniku 1-7, dakle, ne vidimo sâm križ, nego gledanje unatrag na križ. Sâm križ, kao temelj našeg pristupanja Bogu, nalazimo u Levitskom zakoniku 16 i Izlasku 29.

Da, to koliko su grijesi strašni spoznajemo samo promatranjem onoga što je Gospodin Isus morao pretrpjeti za naše grijehe na Golgoti. On je tamo morao biti napušten od Boga, morao je podnijeti Božju osudu, morao je umrijeti, jer je on „sâm u svome tijelu nosio naše grijehe na drvetu“ (1 Pt 2,24). Na taj način dolazimo do toga da istinski osudimo sami sebe i zažalimo zbog onoga što smo učinili. Nikada nemojmo olako prelaziti preko grijeha. I nikada nemojmo zaboraviti da je priznanje krivnje *jedini* put do obnovljenja zajedništva – priznanje pred Bogom, ali i pred ljudima, ako su ljudi bili pogođeni onime što smo učinili.

Nepoznati grijesi

Sada dolazimo do velike poteškoće. Često počinimo grijehe kojih nismo svjesni, ponekad čak i kad mislimo da činimo nešto dobro. No neznanje nas ne čini nedužnima! „I ako koja duša sagriješi i počiniišta od onoga što je po Gospodinovim zapovijedima zabranjeno činiti, *premda to nije znao* ipak je kriv, i nosit će svoju krivicu“ (Lev 5,17). Zbog toga David moli u Psalmu 19,12: „I od tajnih pogrešaka ti me očisti.“

Da bismo mogli priznati te grijehe te tako biti obnovljeni za zajedništvo s Ocem, moramo ih najprije postati svjesni. Zato se u ovim poglavljima u Levitskom zakoniku opetovano veli: „Ako dozna za svoj grijeh ...“ Ali tko bi trebao učiniti to? Tko bi nas trebao uvjeriti u pogledu naših misli, riječi i djela o kojima drugi ništa ne znaju? A tko bi nas trebao uvjeriti kada mislimo da smo u pravu? Božja ljubav se pobrinula i za to. „Dječice moja, ovo vam pišem da ne griješite. A ako tko i sagriješi, zagovornika imamo kod Oca: Isusa Krista pravednika“ (1 Iv 2,1). Pročitajmo dobro ovaj redak i promišljajmo o njemu.

Krist, naš zagovornik

Grčka riječ „parakletos“, ovdje prevedena sa „zagovornik“, pojavljuje se samo u Ivanu 14, 15 i 16 i u ovom odjeljku. U Ivanu 14, 15 i 16 odnosi se na Svetoga Duha te je prevedena s riječju „tješitelj“. U objašnjenjima značenja te riječi naći ćemo da ona znači „onaj tko preuzima nečiji slučaj i pomaže mu“. Neki tu riječ u 1. Ivanovoj 2 prevode kao „zastupnik“ ili „odvjetnik“.

Gospodin Isus sada u nebu obavlja tu službu *za* nas. Ne obavlja je pred Bogom, nego pred Ocem, jer je u pogledu Boga naš slučaj potpuno riješen na križu.

U jednom od prethodnih pisama vidjeli smo kako je Gospodin Isus naš Veliki svećenik, koji kod Boga posreduje za nas u pogledu naših slabosti i okolnosti ovdje na zemlji. Ovdje nalazimo ono što Gospodin Isus jest u pogledu grijeha koje svakodnevno činimo.

On je naš Odvjetnik, naš Zagovornik kod Oca kad sagriješimo. On ne postaje naš Zagovornik tek onda kada se pokajemo i priznamo svoje grijehe. Ne, istog onog trena kada griješim on je moj Zagovornik u nebu i pred Ocem zastupa mene i moj slučaj.

A tko je zapravo taj naš Zagovornik? To je Isus Krist, Pravednik. On savršeno udovoljava Očevoj pravednosti, a istodobno je on i moja pravednost (1 Kor 1,30). Ali i više od toga! On je izvršio djelo koje je tako savršeno te on nije samo pomirbena žrtva (okajnica) za naše grijehe, nego i okaynica za sav svijet. Stoga je on, i s obzirom na svoju osobu i na svoje djelo, potpuno prihvatljiv Ocu – i ništa manje kad je moj Zagovornik kada sam sagriješio.

No prethodno smo vidjeli da oproštenje slijedi tek nakon priznanja. Zbog toga se Gospodin Isus bavi nama kako bi nas doveo do priznanja naše krivnje. I to spada u njegovu zagovorničku službu.

Pranje nogu

Gospodin je, one noći kad je bio predan, na simboličan način pokazao značenje te službe. Htio je ustanoviti svoju Večeru, znak zajedništva umrlog Spasitelja sa svim udovima Kristova tijela (1 Kor 10,16-17). No kako bi moglo postojati zajedništvo između učenika, koji su bili praktično onečišćeni, i Gospodina koji je umro upravo zbog toga kako bi uništio grijeh? To bi za onečišćene moglo značiti samo osudu (1 Kor 11,26- 32).

I stoga je Gospodin, potpuno svjestan tko on jest, ali i zato što je njegova ljubav išla do kraja, zauzeo položaj roba i oprao im noge. Bog se poslužio nedostatkom Petrova razumijevanja (jer on nije razumio da je sve što Gospodin čini *uvijek* dobro i da se *uvijek* trebamo podložiti tome, čak i ako to ne razumijemo) kako bi nam objasnio značenje pranja nogu. Učenici su bili čisti jer su bili potpuno okupani (okupani – novo rođenje). No ako su htjeli imati udjela s njim, uživati u praktičnom zajedništvu, morali su biti očišćeni od nečistoće koja je prionula uz njih u svakodnevnom životu (Iv 13,8-11).

Petar niječe Isusa

Evandjelja nam upravo na Petrovom primjeru opisuju kako Gospodin obavlja tu službu. Petar je praktično izgubio zajedništvo s Gospodinom. Nije se dogodila nikakva gruba pogreška, jer on sâm nije bio svjestan toga, niti ga je itko upozorio na to. Kad pak je Gospodin rekao da će se svi sablazniti o Njega, vidi se kako je Petar držao do sebe, jer je bio uvjeren da je njegova ljubav i vjernost veća negoli kod svih drugih. „Ako se i svi sablazne zbog tebe, ja se nikada neću sablazniti“ (Mt 26,33). To Petar ne bi mogao reći da je bio u stvarnom zajedništvu s Gospodinom, jer u tome nema mjesta tijelu i oholosti. Gospodin je upotrijebio te Petrove riječi kako bi ga opomenuo i pokazao mu da on zna sve, kako bi se Petar mogao sjetiti toga kad ga bude zanijekao. Mogao se ohrabriti mišlju da ga Gospodin, koji je sve to unaprijed znao, ipak nije odbacio te ga neće odbaciti ni sada kad ga je zanijekao. Kakve li dobrote i milosti! Kakve li ljubavi! Kakve li brige! Gospodin se molio za Petra prije negoli je Petar sagriješio; ali ne zato da spriječi Sotonu u kušanju Petra. Njemu je bio potreban taj pad kako bi upoznao samoga sebe. Gospodinove blage, prijateljske riječi nisu mogle postići taj cilj, a ni ozbiljna opomena iz Gospodinovih usta nije polučila nikakav rezultat (r. 34). Zato se Gospodin nije molio za to da Petra mimoiđe kušnja, nego da njegova vjera ne malakše. Da bi ga sačuvao od prevelike zdvojnosti poslije pada, Gospodin mu je dao zadaću koju će izvršavati nakon obnove.

Petar je bio toliko zaokupljen samim sobom da ništa nije moglo doseći njegovu savjest. Riječi Gospodina Isusa upućene njemu osobno: „Tako, niste mogli jedan sat probdjeti sa mnom?“ (Mt 26,40), zasigurno su ga zaboljele, ali ga nisu dovele do spoznanja samoga sebe, upravo kao ni činjenica da je i on pobjegao i ostavio Gospodina samoga u vlasti neprijatelja (Mt 26,56). Ni tada kada je zanijekao Gospodina zaklinjući se: „Ne poznajem toga čovjeka“ (isti onaj Petar koji je prije rekao: „Ti si Krist, Sin Boga živoga“), Petar nije došao k sebi. Kako li je ljudsko srce strašno pokvareno!

Ali, kakve li čudesne ljubavi! Upravo dok su vojnici udarali i pljuskali Gospodina Isusa i pljuvali mu u lice (Mt 26,67), Gospodin se okrenuo i pogledao Petra. Taj pogled, upravo u tome trenutku i povezan s riječima Gospodina Isusa, na koje ga je podsjetilo glasanje pijetla, otvorio je Petrove oči: „I iziđe on i gorko zaplaka.“

Obnova

Gospodinova služba nije time završila. Odmah nakon svog uskrsnuća poslao je poruku u kojoj je izričito spomenuo Petra (Mk 16,7), a potom je imao i osobit susret s njim (Lk 24,34). Pismo ne govori o čemu su tada razgovarali. Gospodin za svakoga od onih koji su njegovi ima osobite riječi koje su namijenjene samo njemu. Zatim nam je u Ivanu 21 opisan onaj tako bolan, ali tako blagoslovljen susret.

Ne bismo li mi rekli da to javno ponižavanje Petra nije više bilo potrebno? Nije li to, ako dublje promislimo, bilo okrutno? Ta Petar je došao k sebi; gorko je plakao!

No onaj koji je pored savršenog poznavanja ljudskog srca imao i savršenu ljubav za one koji su njegovi, što je u savršenoj mudrosti i pokazao, znao je što je najbolje za Petra.

Kad je Petar doista osudio samog sebe – ne samo svoj čin, nego sebe samog – kad je spoznao da je Božje sveznanje potrebno kako bi se u njemu otkrila ljubav prema Gospodinu, tada ga je Gospodin mogao potpuno obnoviti i dati mu zadaću da čuva njegove ovce te pase njegove jaganjce i ovce.

To je služba Gospodina kao našeg Zagovornika kod Oca. Gdje bismo bili kad ne bismo imali njega kao svog Zagovornika? Svaka grešna misao, svaka nekorisna riječ, svako djelo učinjeno u neovisnosti, prekida zajedništvo. A ono se može obnoviti samo putem priznanja zla i osude nad samim sobom.

Naš Zagovornik moli se za mene prije negoli sagriješim, da moja vjera ne malakše. Govori mi kroz svoju Riječ kako bih došao do toga da osudim samog sebe prije negoli počinim neko grešno djelo. U pravi trenutak mi upućuje svoj pogled te upotrebljava braću, knjige, prigode pa, ako zatreba, i pijetla, kako bi me podsjetio na svoje riječi. Vodi me do toga da osudim samog sebe i priznam grijeh, kako bi se obnovilo zajedništvo s Ocem i sa Sinom. On je moj Zagovornik kod Oca. On neće mirovati sve dok se sasvim ne vratim, dok ne dođe do potpune obnove. Čak i sada, u slavi, on mi služi i pere moje noge kako bih mogao imati udio s njim i kako bi moja radost bila potpuna već ovdje na zemlji.

Srdačan pozdrav,
Vaš prijatelj H. L. H.

Posvećenje

Dragi prijatelji,

Želim vam sada pisati o posvećenju. No prije toga potrebno je u Božjoj riječi pronaći značenje toga pojma. U svakodnevnom govoru se pod svecem obično misli na nekog čovjeka koji je bez grijeha i slabosti, ili barem bez poznatih grijeha i slabosti. Zbog toga vjernici koji su zavedeni takozvanim naukom o svetosti pretpostavljaju da su napredovali u posvećenju zato što nisu upali u grijehe za koje bi se znalo u javnosti.

U pogledu ovog posljednjeg Pavao u 1. Korinćanima 4,4 veli: „Jer ničega sâm po sebi nisam svjestan. No time nisam opravdan.“ A David u Psalmu 19,12 moli za očišćenje od skrivenih grijeha (vidi također 1 Iv 3,20 i Lev 5). Kad Gospodin dođe, on će „na svjetlo iznijeti i ono što je skriveno u tami i očitovati nakane srdaca: tada će svatko primiti pohvalu od Boga“ (1 Kor 4,5). Ako na sebi ne vidimo ništa što je loše, to nipošto nije dokaz da na nama doista nema ničeg zlog. No tko je taj tko kod sebe ne vidi mnogo toga zloga kada na temelju Božje riječi preispituje svoj život u Božjem svjetlu?

Pored toga nam Sveto pismo pokazuje da čistoća i posvećenje nije jedno te isto. U Izlasku 28,38 čitamo o nepravедnosti svetinja, a u 1. Ljetopisa 23,28 o čišćenju svih svetih stvari. U Efežanima 1,4 i Kološanima 1,22 rečeno je: da budemo sveti i besprijekorni. Svetost i čistoća se, dakle, jasno razlikuju.

Što je posvećenje?

Ako promotrimo mnoga mjesta u Pismu u kojima se govori o „svetome“ i „posvećenju“, prilično je jasno, barem meni, da posvećenje znači odvojenje. Primijenjeno na nas, to znači odvojenje od svega s čime smo ranije bili povezani, kako bismo se mogli posvetiti Bogu. To isto tako znači da nosimo obilježja tog odnosa s Bogom i posvećenja njemu (vidi, primjerice, Br 6,1-11.). Mjerilo posvećenja ne određujemo mi. „Nitko nije svet kao Gospodin: jer nema nikoga do tebe“ (1 Sam 2,2). „Jer ti si jedini svet“ (Otk 15,4). „Budite sveti, jer sam ja svet“ (1 Pt 1,16). Jedini je Gospodin mjerilo svetosti. Tko sebe mjeri sâm sa sobom, u zabludi je; kao što veli Pismo: „Ali ti koji sami sebe sa sobom mjere i međusobno se uspoređuju, nisu razumni (2 Kor 10,12).

Jasno je da samo Bog može prosuditi koliko odgovaramo tom božanskom mjerilu.

U Ivanu 17,17 Gospodin Isus moli: „Posveti ih istinom; tvoja riječ je istina.“ Istina je ono što je Bog objavio o sebi i iz čega proizlazi kakav je, ili kakav bi trebao biti, naš odnos prema njemu. Zato Gospodin Isus za sebe veli da je on istina (Iv 14,6). On nam je objavio Boga (Iv 1,18). I Božja riječ, u kojoj se Bog objavio, isto tako je istina.

Putem istine – onoga što je Bog objavio o sebi i svojim zahtjevima prema čovjeku – da bismo pripadali Bogu odvajamo se od svega s čime smo do sada bili povezani.

U Starom zavjetu još ne nalazimo potpunu objavu Boga. Tamo se je on objavio kao Jahve, koji je usred svojega naroda imao zemaljski hram u kojemu je htio prebivati. Zbog toga je posvećenje u Starom zavjetu povezano s time. Brdo, grad Jeruzalem, kovčeg saveza i hram, svećenici, leviti i sav narod, pribor za službu, žrtve, itd., sve je bilo posvećeno. Sve je bilo u odnosu s Jahvom, koji je prebivao usred svojeg naroda. „Svetost dolikuje tvome domu“ (Ps 93,5). „Bit ću posvećen uanima koji mi pristupaju“ (Lev 10,3).

No sada se Bog u potpunosti objavio u Gospodinu Isusu: Bog se objavio u tijelu. Iako je Gospodin bio stvaran čovjek, njegova služba bila je obilježena činjenicom da je on sâm objavio Boga. Nakon što ga je na križu potpuno objavio, i time istodobno ostvario vječni otkup, ustao je od mrtvih i sjeo zdesna Bogu. A u Ivanu 17,4.5 veli nam da je to učinio kao čovjek.

Kao Bog, posjedovao je vječnu slavu prije negoli je svijet postao. Sada je pak, kao onaj koji je dovršio djelo na križu Golgote i savršeno proslavio Boga, imao pravo tražiti tu slavu i kao čovjek. Tako on sada sjedi Bogu zdesna u slavi kao proslavljeni čovjek – čovjek u nebu.

Božji vječni naum bio je da budemo suobličeni slici njegova Sina, kako bi on bio Prvorođeni među

mnogom braćom (Rim 8,29). U Ivanu 17,17-19 Gospodin Isus veli: „Posvećujem samoga sebe za njih“. On se odvađa u nebu, kako bi tamo bio sasvim za Boga, a to čini „da i oni budu posvećeni istinom.“ Tu imamo mjerilo našeg posvećenja te, istodobno, i sredstvo putem kojega možemo biti posvećeni. To je Krist u slavi.

Posvećenje duha

Kada čitamo Novi zavjet vidimo da se o našem posvećenju govori na dva načina. S jedne strane, govori se da smo posvećeni (1 Kor 6,11; 2 Sol 2,13; 1 Pt 1,2 itd.). Zato smo na više mjesta nazvani svetima, primjerice u početnim redcima nekih poslanica. To posvećenje zbilo se putem novog rođenja. Tada nas je Sveti Duh odvojio od svijeta, kojemu smo pripadali, tako što nam je dao nov život, božansku narav (Iv 3; 2 Pt 1,4; Ef 4,24). S druge strane pak, govori se da se moramo praktično posvećivati (Heb 12,14; Ef 5,25-27 itd.).

Obje te strane objedinjene su u Otkrivenju 22,11: „Tko je svet, neka se još posvećuje.“

To načelo nalazimo primijenjeno na različitim mjestima u Pismu. Bog nas je, kao što smo vidjeli u Rimljanima 8,29, unaprijed odredio za to da budemo suobličeni slici njegova Sina. U Efežanima 1,4-5 nalazimo istu tu misao izraženu drugim riječima. U 1. Korinćanima 15,49 veli: „I kao što smo nosili lik zemljanoga, nosit ćemo i lik nebeskoga (Gospodina Isusa). U 1. Ivanovoj 3,2 čitamo kada će se to u potpunosti ispuniti: „Znamo da ćemo, kada se on pojavi, biti poput njega, jer ćemo ga vidjeti kao što on jest.“

U drugim odjeljcima Pisma pak smo, s druge strane, već sada poistovjećeni s Gospodinom Isusom. U 1. Ivanovoj 3,1 svijet nas ne poznaje, zato što nije upoznao Njega, a u 1. Ivanovoj 4,17 rečeno je da smo već u ovome svijetu takvi kao što je on u slavi.

Objašnjenje za to nalazi se u tome da se sve temelji na djelu Gospodina Isusa. Po našem položaju već sada posjedujemo sve (1 Kor 1,30). Putem novog rođenja odvojili smo se od svijeta i imamo vječni život. Jednom žrtvom učinjeni smo savršenima i stojimo opravdani pred Bogom. Božji smo sinovi i baštinici, i u Kristu smo u nebeskim prostorima (Ef. 2,6). U pogledu svoje duše posjedujemo sve, ali naše tijelo još nema udio u svemu i još je uvijek prisutna naša stara narav. Zato naše praktično stanje još ne odgovara položaju u koji smo dovedeni na temelju djela Gospodina Isusa.

Praktično posvećenje

Sve opomene odnose se na to, a to je i cilj svake službe, da već sada možemo ostvarivati ono što ćemo jednom biti (Ef 4,11-16; Kol 1,28). A kakvi trebamo biti? Trebamo biti nalik njemu, proslavljenom Čovjeku u nebu. On je, dakle, mjerilo za naše praktično življenje. Zato piše: „Svatko tko ima tu nadu u njemu, čisti se kao što je on čist“ (1 Iv 3,3, vidi također 1 Sol 3,12-13).

Kako mu možemo biti sličniji u praktičnom življenju? Tako da u praksi težimo za tim? Ili da nastojimo promijeniti svoj život i živjeti svetije? U Rimljanima 7 vidimo nekoga tko tako i čini. Na posljetku je taj primoran uzviknuti: „Jadan li sam ja čovjek! Tko će me izbaviti iz tijela te smrti?“ (r. 24).

Božja riječ pokazuje nam bolji put: „A svi mi koji otkrivena lica slavu Božju kao u zrcalu gledamo, u istu se sliku preobražavamo iz slave u slavu, i to kao od Gospodinova Duha“ (2 Kor, 3,18).

Gledanjem na Gospodina Isusa, proslavljenoga, kakav je on sada u nebu, čitanjem svega što je napisano o njemu u Božjoj riječi i razmišljanjem o tome, promijenit će se naš život. Tada ćemo se u moralnom smislu preobražavati u njegovu sliku. Ono čime se bavimo u svojim srcima ostavit će otisak na našim životima.

Tako je i s posvećenjem. Ono što ćemo jednom biti – suobličeni proslavljenom Gospodinu Isusu – mjerilo je našeg posvećenja. Gledanje na njega proizvodi to posvećenje. Svetost po svojoj naravi i značajkama jest ono što pokazujemo kada je Krist objavljen u nama. Zato Gospodin Isus veli: „Za njih posvećujem samoga sebe da i oni budu posvećeni po istini“ (Iv 17,17-19). On već sada sjedi na Božjem prijestolju kao proslavljen Čovjek, „svet, nedužan, neokaljan, odijeljen od grešnika i učinjen uzvišenijim o nebesa“ (Heb 7,26), kako bismo se gledanjem na njega mogli posvećivati. Istina, to jest Božja riječ, opisuje nam ga. Ona nam ga predložuje u slavi njegove osobe, a naša se srca ispunjavaju

svim njegovim savršenostima i svime što je povezano s njim. Tada u srcu ne preostaje više mjesta za svijet i ono što je od svijeta. Tako naš život postaje sve sličniji njemu i sve više odvojen od svega što je ovdje dolje, kako bi bio predan jedino Bogu. To je posvećenje.

Na tome putu smijemo računati s Božjom vjernošću. „A onomu koji vas može očuvati od pada i postaviti vas pred svoju slavu besprijekorne u prekomjernoj radosti, jedinome Bogu, našem Spasitelju, po Isusu Kristu, Gospodinu našem, slava i veličanstvo, vlast i moć, i sada i zauvijek! Amen (Jd 24-25; vidi i Mt 19,26).

Srdačan pozdrav,
Vaš prijatelj H. L. H.

Vrijednost čitanja Božje riječi

Dragi prijatelji,

Čitate li Bibliju redovito? Ne mislim na zajedničko čitanje u obitelji, nego na osobno čitanje kada ste sami. To je iznimno važno. Vjernik koji to zanemaruje ne ostaje u bliskom zajedništvu s Gospodinom i ne može biti stvarno sretan.

Nikada nećemo moći u potpunosti procijeniti vrijednost Biblije, jer ona je Božja riječ. Jedino putem nje možemo upoznati Boga i njegove misli. Bog se u Starom zavjetu objavljivao putem riječi koju je govorio i davao da se zapiše. Tamo je objavio tko je on, što je učinio, što će još učiniti i kako mu čovjek treba služiti. Zatim je Božji Sin došao na zemlju i objavio je Boga (Iv 1,18). Jedino putem Riječi poznajemo sve što se odnosi na Sina: njegovo rođenje, njegov život i njegovu smrt, njegove riječi i njegova djela. I Bog Sveti Duh, koji je sada na zemlji i prebiva u svakom vjerniku, može nam sve objaviti putem Riječi. Stoga ne bi bilo normalno ako vjernik ne bi volio Bibliju. Njegov rast u milosti i poznavanju našega Gospodina i Spasitelja, Isusa Krista, usko je povezan s njegovom ljubavlju prema Riječi i njegovim korištenjem Riječi.

Kada, primjerice, čitamo Psalam 119, vidimo kako je svaka faza duhovnog života psalmista bila povezana s Riječju. Najprije vidimo nov život koji je nastao putem Riječi (r. 93): „Pravila tvoja neću zaboraviti nikada, jer njima si me oživio“ (vidi i r. 25, 37, 40, 50, 88, 107, 116, 144, 154, 156 i 175). To je jasno rečeno i na drugim mjestima: „On nas je po svojoj vlastitoj volji rodio riječju istine...“ (Jak 1,18). Nanovo ste rođeni; ne od raspadljiva sjemena, nego neraspadljiva: putem riječi Božje koja živi i ostaje zauvijek“ (1 Pet 1,23). Gospodin Isus u Ivanu 3,5 kaže: „Ako se tko ne rodi od vode i od Duha, ne može ući u kraljevstvo Božje.“ Iz Efežanima 5,26 i drugih odjeljaka jasno je da „voda“ u Pismu predodžuje Riječ primijenjenu na čovjeka po Svetome Duhu.

Božja riječ dovodi savjest grešnog čovjeka u Božje svjetlo. Putem nje čovjek uviđa tko je, osuđuje samoga sebe te pred Bogom priznaje svoje grijehe. To je obraćenje. Uslijed te osude nad samim sobom čovjekovo srce biva očišćeno, a Sveti Duh putem Riječi u njemu stvara nov, božanski život.

Iz toga proizlazi da kada nevjernicima govorimo evanđelje, moramo poznavati Božju riječ. Naše vlastite riječi nikada neće dovesti čovjeka do obraćenja. To čini jedino Božja riječ. „Stoga vjera dolazi slušanjem, a slušanje po riječi Božjoj“ (Rim 10,17).

No, Božja riječ je i

Hrana za novi život

„Kako su slatke nepcu mome riječi tvoje! Jest, slađe su od meda ustima mojim!“ (Ps 119,103). „Slađe su od meda i saća pčelinjega“ (Ps 19,10). Gospodin Isus kaže: „Neće čovjek živjeti samo o kruhu, nego o svakoj riječi koja izlazi iz usta Božjih“ (Mt 4,4; vidi i Heb 5,12-24; 2 Pet 1,25-2,2).

Nov život koji je proizvela Riječ treba hranu koja odgovara tom životu. Ta hrana je Gospodin Isus, i to: kao Spasitelj (Iv 6,56), kao onaj koji je ovdje na zemlji živio kao svet i istinski Čovjek (Iv 6,33-35) i kao proslavljeni Gospodin u nebu, što nam je slikovito predloženo u „starom žitu (obećane) zemlje (Još 5,11). Gospodina ne nalazimo nigdje drugdje osim u Riječi. U Starom zavjetu prikazan nam je u slikovitim prikazima i sjenama, kao i u proročanstvima proroka. U Novom zavjetu objavljen nam je u potpunosti: u evanđeljima, Djelima apostolskim i poslanicama prikazan nam je u svojem životu na zemlji i u svojoj smrti; u Djelima, poslanicama i Otkrivenju prikazan nam je kao proslavljeni Gospodin.

Je li, dakle, čudno to što je duhovni život mnogih vjernika slabašan i boležljiv pa oni, ako ne dolaze na sastanke na kojima se propovijeda i proučava Riječ i ako čak ni sami redovito ne proučavaju Riječ, ne mogu podnijeti drugo doli samo mlijeko, premda bi već trebali čvrstu hranu (Heb 5,12-14)?

Jedini način da rastemo i imamo zdrav duhovni život jest da se redovito hranimo.

Božja riječ je naš vodič

„Čime će mladić očistiti svoj put? Čuvajući se po riječi tvojoj ... U srce sam svoje sakrio riječ tvoju da ti ne griješim ... Tvoja riječ nozi je mojoj svjetiljka i svjetlo mojoj stazi“ (Ps 119,9.11.105).

Gospodin je Jošui rekao: „Ti samo budi jak i vrlo odvažan, kako bi ga se mogao pridržavati i postupati po svemu zakonu što ti ga je povjerio moj sluga Mojsije: ne skreći od toga ni desno ni lijevo da napreduješ kuda

god ideš. Ova knjiga zakona neka ne napušta tvoja usta, nego razmišljaj o noj danju i noću, da je se možeš pridržavati i postupati po svemu što je u njoj napisano, jer tada ćeš učiniti svoj put uspješnim, i tada ćeš napredovati“ (Jš 1,7.8).

U pogledu velikih opasnosti koje su prijetile Pavao starješine iz Efeza preporučuje „Bogu i riječi njegove milosti“ (Dj 20,31). Timoteju piše o „svetim pismima koja te mogu učiniti mudrim za spasenje“ (2 Tim 3,15). Kako bismo mogli znati što je grijeh ako ne poznajemo Božju riječ? Neznanje nas ne čini nedužnima (Lev 5,17). Kako možemo znati što trebamo činiti i što je po Božjim mislima ako ne istražujemo Njegovu riječ, u kojoj nam je on sve rekao? Kako bismo znali ispravno odlučivati u određenim stvarima i kojim putem trebamo ići ako ne poznajemo Riječ?

„Ulazak tvojih riječi prosvjetljuje, priproste urazumljuje.“ „Putem svojih zapovijedi učinio si me mudrijim od mojih neprijatelja, jer one su uvijek sa mnom. Imam više razuma od svih svojih učitelja, jer razmišljam o tvojim svjedočanstvima. Razumijem više negoli stari, jer propise tvoje čuvam“ (Ps 119,130.98-100).

Riječ je naše oružje

„Mač Duha, koji je riječ Božja“ (Ef 6,17). „Tako ću imati što odgovoriti onome koji me ponižava“ (Ps 119,42). Kako li je samo Gospodin Isus upotrijebio taj mač! Na svaki napad Sotone odgovorio je: „Pisano je“ (Mt 4,4.7.10), i Sotona je morao otići. On nema nikakve snage protiv Božje riječi.

Gospodin je upotrebljavao Riječ i protiv ljudi: „Nije li ... pisano“ (Iv 10,34)? „Što onda znači to što je pisano“ (Lk 20,17)?

„Jer živa je riječ Božja i djelotvorna, i oštija od svakog dvosjeklog mača; prodire do rastavljanja duše i duha, zglobova i moždine, i prosuđuje misli i nakane srca. I nema stvorenja koje njemu nije vidljivo, nego je sve golo i raskriveno očima onoga komu moramo dati odgovor“ (Heb 4,12-13).

To je jedino oružje koje imamo, kako za obranu od Sotone i svijeta, tako i za napad. Nikada ne smijemo zaboraviti da je to riječ živoga Boga i zbog toga posjeduje snagu u sebi. Kada se njome služimo, svatko prema kome je upotrijebimo osjetit će tu božansku snagu. Čak i ako je onaj kome je govorimo ne prihvaća, nego se čini kao da ga nije ni dotakla, ipak će ga njegova savjest uvjeravati u istinitost onoga što mu je bilo rečeno.

Uvjerio sam se u to jednom dok sam još bio vrlo mlad. Dijelio sam traktate u vlaku i neki gospodin je počeo raspravljati sa mnom u pogledu kršćanstva. Uzeo sam Bibliju i pročitao odjeljak koji je davao odgovor na njegove primjedbe. Nakon što sam tako učinio dva ili tri puta, povikao je: „Gospodine, ne raspravljam s Biblijom, nego s vama!“ Na to sam mu rekao da ja ne znam ništa drugo doli samo ono što piše u Bibliji. Pokušao je još jedanput ili dvaput, a onda se ljutito okrenuo i zadubio u svoju knjigu. Nitko se ne može oduprijeti Božjoj riječi.

Nekako u isto vrijeme doživio sam još jedno slično iskustvo. No taj put nisam imao Bibliju kod sebe pa sam počeo raspravljati sa sugovornikom. Nije trebalo proći mnogo vremena da shvatim da sam poražen!

Prije nekoliko godina stajao sam na hodniku prepunog vlaka. Jedan od putnika žalio se na loša vremena i tvrdio da nikada neće biti bolje. Umiješao sam se u razgovor i rekao da sasvim sigurno znam do dolaze bolja vremena i da ću ih ja doživjeti. Na to sam mu pročitao nekoliko odjeljaka iz Pisma. On me ismijao i narugao se, na što sam mu pročitao nekoliko drugih odjeljaka, onih koji govore o stanju čovjeka i svijeta, ali i o spasenju u Kristu. Četvrt sata kasnije zamolio me da pođem s njim. Kada smo skrenuli za ugao, sa suzama u očima zamolio me da mu nabavim Bibliju – jer on je silno želio imati ono o čemu sam mu čitao.

Sredstvo za čišćenje

Božja riječ je i jedino sredstvo putem kojega se čistimo i posvećujemo. „Kao što je Krist ljubio crkvu i za nju predao sebe da je posveti i očisti kupelju vode putem riječi“ (Ef 5,25-26). „Posveti ih istinom; tvoja riječ je istina“ (Iv 17,17).

Samo stalnim primjenjivanjem Božje riječi na naš život i putove bivaju očišćeni naši životi, i samo tako postajemo odvojeni od svakog zla. Naš Zagovornik kod Oca pere naše noge putem Riječi (1 Iv 2,2; Iv 13); ali naša je odgovornost dopustiti da nam se operu noge.

„U srce sam svoje sakrio riječ tvoju da ti ne griješim“ (Ps 119,11). „Po njima je sluga tvoj upozoren, a u njihovu držanju je velika nagrada. Ali pogreške svoje tko da uvidi“ (Ps 19,11-12)?

Božja riječ je, nadalje, jedino:

Mjerilo za djelovanje i nauk

„Držah propise tvoje i tvoja svjedočanstva, jer svi su moji putovi pred tobom“ (Ps 119,168). „Tko ima uho, neka čuje što Duh govori crkvama“ (Otk 2 i 3). Sve što se zbiva u crkvi, i ono što se naučava i ono što se čini, moramo provjeravati u svjetlu onoga što Duh govori crkvama, to jest putem Božje riječi. „Od proroka neka govore dvojica ili trojica, a ostali neka prosuđuju“ (1 Kor 14,29).

Riječju moramo provjeravati i vlastito življenje i vlastite misli. Naše vlastite misli ne vrijede baš ništa. Mjerodavno je samo ono što govori Božja riječ. Vidi, primjerice, Levitski zakonik 5,14-19.

Židovi iz Bereje su u Djelima 17,11 nazvani plemenitijima od onih iz Soluna zato što su putem Božje riječi provjeravali riječi apostola Pavla. U 1. Korinćanima 15,3-4 sâm apostol izjavljuje da su Pisma izvor njegovog naučavanja.

„Sve Pismo je od Boga nadahnuto i korisno je za nauk, za uvjeravanje, za popravljivanje, za odgajanje u pravednosti: da čovjek Božji bude savršen, posve opremljen za svako dobro djelo“ (2 Tim 3,16-17).

Poslušnost i pokornost

„Ti si zapovjedio tvoje propise da se brižljivo čuvaju“ (Ps 119,4). U njihovu držanju je velika nagrada“ (Ps 19,11). „Budete li čuvali moje zapovijedi, ostat ćete u mojoj ljubavi; kao što sam i ja čuvao zapovijedi Oca svojega i ostajem u njegovoj ljubavi“ (Iv 15,10). „Ako me tko ljubi, držat će moje riječi i Otac moj će ljubiti njega; i doći ćemo k njemu i kod njega se nastaniti“ (Iv 14,23). „Jer ovo je ljubav Božja: da čuvamo njegove zapovijedi; a njegove zapovijedi nisu tegobne“ (1 Iv 5,3).

Iz ovih redaka vidimo kakav značaj Bog pridaje poznavanju Božje riječi i pokoravanju Božjoj riječi. Ne bi li za nas trebalo biti sasvim normalno to da zapitamo: „Gospodine, što želiš da činim“?

Prvi grijeh bio je nepokornost Riječi. Da, grijeh je učiniti nešto ili propustiti učiniti nešto ne razmišljajući o činjenici da Bog ima vlast nad nama. To je bezakonje (1 Iv 3,4). Grijeh je sve što učinimo ne pitajući se za Božju volju i ne pokoravajući joj se.

Kakav život poslušnosti vidimo kod Gospodina Isusa! Došao je na zemlju činiti Božju volju (Heb 10,7). Zato se morao naučiti poslušnosti (Heb 5,8), jer poslušnost je za njega, vječnog Boga, bila nešto nepoznato. Ali ovdje na zemlji mogao je reći: „Ja uvijek činim ono što je njemu ugodno“ (Iv 8,29). „Moje jelo je činiti volju onoga koji me poslao i dovršiti njegovo djelo“ (Iv 4,34).

Što li je to moralo značiti Bogu kada je u ovome svijetu, gdje su ljudi uvijek činili samo svoju, promatrao ovog čovjeka koji je činio jedino Božju volju, iako je njegova vlastita volja bila savršena i sveta!

Što li to mora značiti Bogu kada i danas nađe ljude kojima je želja i zadovoljstvo služiti njemu, i koji zbog toga marljivo istražuju njegovu Riječ kako bi upoznali njega i njegovu volju!

Kako li je čitanje i upoznavanje Riječi od velike praktične vrijednosti za nas! Naša srca postaju sretnija kada u njoj, uza sve ono što je Božja ljubav pripremila za nas, vidimo Gospodinovu slavu. Upoznajemo je sve bolje te tako bolje razumijemo Božje misli. Istodobno primamo i bogatu zalihu oružja, koje možemo upotrijebiti u obrani protiv napada Sotone, kao i u napadačkim pothvatima – kada nekome govorimo o spasenju njegove duše.

Ako se pak netko žali da je njegova pamet poput sita koje ništa ne može zadržati, treba znati da se sito, iako ne može držati vodu, ipak očisti vodom koja prolazi kroz njega. Voda odstranjuje svu nečistoću. Tako je s Božjom riječju. No nemojte je samo čitati nego i razmišljajte o njoj. Sa zahvalnošću se služite dobrim i pouzdanim tumačenjima. Ali sve provjeravajte samom Riječju. I nikada ne dopustite da neki komentar ili tumačenje zauzme mjesto same Riječi. To bi doista bila vrlo loša navika.

„Sine moj, ako primiš moje riječi i kod sebe pohraniš moje zapovijedi, tako da prikloniš svoje uho mudrosti i upraviš svoje srce razboru; jest, ako zavapiš za spoznajom i digneš glas svoj za razborom; ako je potražiš kao srebro i tragaš za njom kao za skrivenim blagom, tada ćeš shvatiti strah GOSPODNJI i naći ćeš Božje znanje“ (Izr 2,1-5).

Srdačan pozdrav,

Vaš prijatelj H. L. H.

Molitva

Dragi prijatelju,

U prošlom pismu ukazao sam ti na važnost čitanja Božje riječi. Sada te želim pitati kakav je tvoj molitveni život? To dvoje je od neprocjenjive važnosti, osobito zato što je usko povezano jedno s drugim. Ako netko samo čita Riječ, a zanemaruje molitvu, rezultat će biti hladna ponositost i hvalisanje. Ako se netko samo moli, a zanemaruje Riječ, rezultat će biti fanatičnost, kao i zaslijepljenost koja je uvijek povezana s njom, jer neće poznavati Božje misli. Činjenica da netko ne proučava Božju riječ, zapravo je dokaz da ga ne zanimaju ni Božje misli ni *njegovi* interesi. Tada će molitveni život biti ovladan samovoljom i središte svega bit će vlastito „ja“ – bez obzira koliko to „ja“ bilo uvježbano u pobožnosti, kao što je, primjerice, revnost za naviještanje evanđelja ili za nešto drugo. Samo kad molitva ide zajedno s ozbiljnim proučavanjem Božje riječi, bit će to na velik blagoslov za duhovni život.

U Pismu je, također, snažno istaknuta važnost molitve. Gospodin Isus započeo je svoju službu s molitvom (Lk 3,21). Crkva je bila oblikovana i tri tisuće ljudi se obratilo nakon desetodnevnog molitvenog sastanka (Dj 1,13-14). Veliko djelo među poganskim narodima započelo je u povezanosti s molitvom (Dj 13,2-3). I ulazak evanđelja u Europu bio je, prema Božjoj riječi, na sličan način povezan s molitvom (Dj 16,9-13). Dvanaestorica apostola odustala su od jednog dijela posla koji su do tada obavljali, kako bi se mogli posvetiti „molitvi i službi riječi“ (Dj 6,4). Kada čitamo Djela apostolska čini se kao da je Pavao sve svoje vrijeme provodio propovijedajući, ali kada čitamo poslanice čini se kao da nije radio ništa drugo negoli se stalno molio. (Vidi, primjerice, Rim 1,9-10; 1 Kor 1,4; Ef 1,16; 3,14; Fil 1,4; Kol 1,3,9; 1 Sol 1,2.) Božja riječ nam kaže da se „molimo u svakoj prigodi“ (Ef 6,18) i da se „molimo neprestano“ (1 Sol 5,17), pored onoga što nam je rečeno u mnogim drugim odjeljcima.

Molitva je znak novog rođenja

Moliti nije isto što i „izreći molitvu“. Svakog dana izgovori se na tisuće molitava. Jednom je u nekim američkim novinama u članku o bogoslužju pisalo: „Bila je to najmilozvučnija molitva ikad, izrečena pred Bostonskom skupštinom“. Tako je i Gospodin Isus rekao za farizeje da oni „za izliku mole duge molitve“ (Mk 12,40).

Samo se istinski vjernici mogu stvarno moliti. Molitva je izražaj novog života koji je od Boga i koji je svjestan svoje ovisnosti o svojem izvoru. To ne znači da Bog nikada ne odgovara na molitve neobraćenih! Bog čuje kriještanje mladih gavrana i daje im hranu, a tako Bog ponekad uslišava i nevjernike ako su iskreni u svojim molitvama. Trebamo se samo podsjetiti na Postanak 21,17 i Jonu 1,14.

Iako je Pavao kao farizej zasigurno izgovorio stotine molitava, i nedvojbeno ih je izgovorio u iskrenosti, kada se obratio Gospodin je Ananiji rekao: „Gle, on se moli“ (Dj 9,11). To je bio dokaz da je primio novi život, onaj koji je ovisan o Bogu.

Novi život osjeća svoju ovisnost i izražava to jednako kao i novorođena beba – ponekad plačem, neobjašnjivim i neprivlačnim za njegove roditelje. No Bog razumije nerazumljive i često nemudre molbe. One su njegovom očinskom srcu znak da je taj novi život svjestan svoje ovisnosti pa prema bogatstvu svoje očinske ljubavi daje dobre darove onome koji se moli.

Molitva nije samo zaiskusne vjernike

Ali ako novoobraćenici još ne znaju *kako* se treba moliti, ili je li to što mole dobro ili nije, ne bi li trebali pričekati prije negoli se počnu moliti?

Solunjani su bili spašeni tek nekoliko mjeseci kada im je Pavao napisao prvu poslanicu, no ipak on u njoj kaže: „Molite se bez prestanka“ (5,17). Da, i više od toga! On, veliki apostol, na čije propovijedanje su se obratili i koji ih je sada poučavao Božjim mislima, vrlo je cijenio njihove zastupničke molitve. „Braćo, molite za nas“ (5,25).

Iz toga možemo vidjeti kako je velika vrijednost molitve i koliko je Bog cijeni. Postoje li roditelji koji ne bi željeli da im njihova djeca govore niti da išta zatraže od njih, zato što djeca još nisu naučila ispravno govoriti, ili zato što bi ponekad mogla zatražiti nešto što im oni kao roditelji ne mogu dati jer bi to bilo štetno za njih? Tako se Bog veseli kada mu njegova novorođena djeca pristupaju s pouzdanjem kako bi mu

obznanili sve svoje potrebe. On se raduje tome da može odgovoriti na te molitve i premda mu njegova ljubav neće uvijek dopustiti da udovolji svim traženjima, jer će netko možda zatražiti nešto što bi bilo štetno za njega, on ipak daje svoj mir srcu toga koji se moli. „Ne budite zabrinuti ni za što, nego neka se u svemu molitvom i iskanjem sa zahvaljivanjem obznanjuju vaše molbe Bogu; i mir Božji, koji nadilazi svaki razum, čuvat će vaša srca i misli u Kristu Isusu“ (Fil 4,6.7).

Sigurnost uslišanja

Poslanica Rimljanima 8,31.32 govori nam da je Bog za nas i da će nam onaj koji nije poštediti ni vlastitoga Sina, nego ga predao za sve nas, s njim darovati sve. A Gospodin Isus u Ivanu 16,27 kaže: „Jer sâm vas Otac voli.“

Ako je Svemoćni Bog za nas, i ljubi nas, i želi nam dati sve, kakva li je, dakle, snaga molitve!

No to nije sve. U Ivanu 14,13.14 Gospodin Isus ovlašćuje nas da molimo u njegovo ime i obećava da će on uslišati takvu molitvu. U Ivanu 16,23 on još dodaje: „Što god zaištete Oca u moje ime, on će vam to dati.“ Ne postoji, dakle, nikakvo ograničenje, nikakva nesigurnost.

To je jasno i kada u Pismu promatramo život Gospodina Isusa. U Psalmu 109,4 Gospodin kaže da je on bio molitelj u svojem životu na zemlji. To je bilo karakteristično za njega. Bio je istinski čovjek, a istinsko čovještvo je ovisno o Bogu. Bog Stvoritelj nije stvorio čovjeka kao neovisno biće. Zbog toga je čovjek, ako nije ovisan o Bogu, ovisan o đavlu.

U Gospodinu Isusu vidimo istinsko i savršeno čovještvo i zbog toga vidimo i potpunu ovisnost. U Izaiji 50,4 on za Boga govori: „On budi od jutra do jutra, on budi moje uho da sluša kao oni koji su učeni.“ U evanđeljima vidimo njegov molitveni život.

U Luki nam je Gospodin naročito predložen kao istinski čovjek, kao Sin Čovječji. U tom evanđelju osam puta čitamo da se Gospodin molio, ponekad i čitavu noć (3,21; 5,16; 6,12; 9,18.29; 11,1; 22,41; 23,34). Sedam puta ga vidimo kako se moli tijekom svoje javne službe prije križa i jednom dok je umirao na križu. Divno je razmatrati okolnosti u kojima se Gospodin molio. One su pune važnih pouka za nas i naša će srca biti ispunjena štovanjem. Ali ne želim sada govoriti o tome. Želim samo istaknuti da je Gospodin Isus, koji se tako mnogo molio, mogao reći: „Znao sam da me ti uvijek uslišavaš“ (Iv 11,42). Svaka njegova molitva bila je uslišana – čak i kada se radilo o podizanju iz mrtvih onoga koji je već četiri dana ležao u grobu – i Gospodin je to znao unaprijed.

Bog je za njega dvaput posvjedočio: „Ti si moj ljubljani Sin, u kome mi je zadovoljstvo“ i oba ta slučaja povezana su Gospodinom Isusom koji se moli (Lk 3,21-22 i 9,35; usp. Mt 17,5). Gospodin Isus je rekao: „Moja je hrana vršiti volju onoga koji me je poslao i dovršiti njegovo djelo“ (Iv 4,34), i: „Ja uvijek činim ono što je njemu ugodno“ (Iv 8,29). Zato je Bog mogao uslišati svaku njegovu molitvu, jer sve što je on molio potpuno je odgovaralo Božjim mislima i imalo je za cilj proslavljanje Boga.

Zbog toga, dakle, kada mi molimo u ime Gospodina Isusa, sigurno je da će naša molitva biti uslišana; jer naša molitva dolazi pred Boga kao da je to molitva samoga Gospodina Isusa, a ona uvijek biva uslišana.

Što je to molitva u ime Gospodina Isusa?

Zasigurno se možemo to upitati nakon što smo vidjeli kakvi su rezultati takve molitve. To znači moliti Boga u ime Gospodina Isusa.

Znači li to da trebamo u molitvi zatražiti sve što mislimo da je potrebno i onda na kraju reći: „To molim u ime Gospodina Isusa“? Ljudi često tako misle i čine, kako bi bili sigurni, ali to ne znači da je tako ispravno.

Moliti u ime Gospodina Isusa znači moliti *namjesto njega*, zaodjenut njegovim autoritetom i njegovim pravima. Naša molitva tada mora imati i značajke molitve Gospodina Isusa – potpunu ovisnost! – te imati za cilj proslavljanje Boga i biti potpuno u skladu s njegovom voljom.

Uvjeti za uslišanje molitve

U Ivanu 15,7 Gospodin kaže: „Ako ostanete u meni i riječi moje ostanu u vama, iskat ćete što god hoćete i bit će vam.“

Tu vidimo najširu sigurnost da će Bog dati što god ga se zamoli. Tu nema nikakve iznimke. Što može biti više od „što god hoćete“? „Iskat ćete što god hoćete i bit će vam!“

Ali ta sigurnost slijedi nakon „ako ostanete u meni, i riječi moje ostanu u vama.“ To je uvjet koji treba biti zadovoljen ako želimo biti sigurni da će naše molitve biti uslišane. Ako ostanemo u Gospodinu Isusu postajat ćemo mu sve sličniji. Ako njegove riječi *ostanu* u nama, tada će naši osjećaji, naši interesi i naše želje biti u skladu s njegovim osjećajima, njegovim interesima i njegovom voljom. A znamo da je kod njega sve to u savršenom skladu s Božjom voljom. Isto to obećanje dano je u Ivanu 16,23-27: „... jer ste vi mene zavoljeli i povjerovali da sam od Boga izišao.“

U Hebrejima 11,6 spominje se još jedan uvjet: „Onaj tko pristupa Bogu mora vjerovati!“ „Ali neka ište s vjerom, bez kolebanja. Jer je onaj koji se koleba sličan morskome valu što ga vjetar valja i amo-tamo baca. Jer neka ne misli taj čovjek da će primiti išta od Gospodina“ (Jk 1,6.7).

Bog odgovara na vjeru! Kako on može uslišati neku molitvu ako onaj koji moli nema dovoljno povjerenja u njega da vjeruje da Bog hoće učiniti to za što ga moli?

U Mateju 21,21-22 Gospodin kaže to isto, ali i dodaje da mora postojati dokaz vjere. Neki akrobat je hodajući po užetu iznad slapova rijeke Nijagare prešao s jedne strane na drugu. Zatim je prešao s kolicima, a nakon toga i s lutkom veličine čovjeka. Kad je potom upitao gledatelje vjeruju li da može prenijeti i živog čovjeka, svi su povikali: „Da!“ Kad pak je tražio dobrovoljca kojega bi prenio preko slapova, nitko nije imao hrabrosti za to.

Zbog toga Gospodin ne govori samo o vjeri, nego i o *dokazu* da netko ima vjeru, dokazu koji se očituje tako što kažemo brdu: „Pomakni se i baci se u more“ (Mt 21,21).

Smetnje uslišanju molitve

Kako to da toliko mnogo molitava ne biva uslišano? Pismo nam daje različite razloge.

Daniel 10 nam pokazuje da molitve koje su dobre, ponekad ipak nisu odmah uslišane. Đavao svom svojom snagom pokušava spriječiti da budu uslišane. On, zapravo, to ne može učiniti, ali svakako može usporiti izravno uslišanje, ako mu Bog to dopusti. A Bog to ponekad dopušta kako bi provjerio našu vjeru i našu ustrajnost.

No i u nama mogu biti neki razlozi zbog kojih Bog ne može uslišati naše molitve. U Izaiji 59,2 Izraelu je rečeno: „Vaši su grijesi sakrili njegovo lice od vas, da vas on ne sluša.“ Psalmist kaže: „Da sam gledao na bezakonje u svome srcu, me ne bi me uslišao Gospodin“ (Ps 66,18). U 1. Ivanovoj 3,21-22 čitamo: „Ako nas naše srce ne osuđuje, pouzdanje imamo u Boga; i što god ištemo, primamo od njega, jer čuvamo njegove zapovijedi i činimo ono što njemu ugađa.“

Pismo poimence navodi različite stvari koje uzrokuju to da nas naše srce osuđuje i koje onemogućuju da nam molitve budu uslišane.

U Marku 11,22-26 spominje se nedostatak spremnosti za opraštanje (vidi i Ef 4,32). Naše pristupanje Bogu temelji se na činjenici da nam je Bog u Kristu oprostio sve naše grijehe. Kako onda možemo imati smjelost ako od srca ne oprostimo sve što nam je netko drugi učinio?

Jakovljeva 4,3 kaže: „Ištete, a ne primajte; jer opako ištete da u svojim požudama potrošite.“

Ako Boga molimo za nešto kako bismo udovoljili požudama svojih srdaca, željama stare naravi, kako bi nam Bog mogao dati to? Bog mrzi staru narav i na križu ju je osudio (Rim 8,3). Poziva nas da se smatramo mrtvima grijehu (Rim 6,11), i da umrtvimo svoje udove koji su na zemlji (Kol 3,5-17).

„Oni koji su Kristovi, razapeli su tijelo sa strastima i požudama“ (Gal 5,24). Ne pokazuje li moljenje za te stvari da riječi Gospodina Isusa nisu ostale u nama (Iv 15,7) i da su naše sklonosti potpuno suprotne Gospodinu Isusu i Božjim mislima?

1. Petrova 3,1-7 navodi još jedan razlog. Odnosi u obiteljskom životu (između muža i žene, između roditelja i djece, između djece međusobno) mogu biti takvi da sprečavaju uslišanje molitava. Kako možemo imati smjelost prema Bogu ako u našim obiteljima nije sve u redu, ako još uvijek postoje pitanja koja nisu riješena!

Molitva po njegovoj volji

Najprije moramo u Božjem svjetlu suditi sebi samima i sve što nije dobro priznati Gospodinu, a ukoliko se to tiče i ljudi, priznati i pred ljudima te tako očistiti sebe suđenjem samom sebi. Tada ćemo steći smjelost pred Bogom.

No tada, ako želimo biti sigurni da ćemo dobiti to što zatražimo, moramo moliti sukladno njegovoj volji. A

kako znamo što je volja našega Oca? On nam je priopćio svoje misli u svojoj Riječi i, ako živimo u svakodnevnom zajedništvu s njim, putem Svetoga Duha upoznat ćemo njegove misli iz njegove Riječi. Zbog toga je tako važno svakodnevno proučavanje njegove Riječi. Kako bi Bog, primjerice, mogao uslišati molitvu u kojoj se traži nešto što je on već odavno dao? Na primjer, izlivanje Svetoga Duha, iako Pismo izričito naučava da je Sveti Duh bio izliven i da sada prebiva na zemlji, u zajednici i u svakom vjerniku pojedinačno! Ili ako bismo tražili da nas on oslobodi od grijeha koji prebiva u nama, kada ga je već osudio na Gospodinu Isusu na križu (Rim 8,3; 2 Kor 5,21).

Kroz Riječ i svakodnevno zajedništvo s Gospodinom učimo poznavati Božju volju. Tako možemo moliti sukladno njegovoj volji te imati sigurnost da će naše molitve biti uslišane.

Moliti bez prestanka

Znači li to da se moliti mogu samo napredniji vjernici, koji su temeljito proučili Božju riječ?

Na sreću ne! Bi li roditelji svojem djetetu rekli neka ne traži od njih ništa dok ne odraste, jer dijete govori nespretno i ponekad traži nešto što je suludo? Naravno da ne bi. Naprotiv, zadovoljni su kada im njihovo dijete pristupi s nekom molbom. To je dokaz da je dijete uvjeren da su oni njegovi roditelji, da ne može bez njih, ali i da ima povjerenje u njih i da je uvjeren da ga oni vole i brinu se za njega – iako možda ponekad nije ni svjesno svega toga.

Bog, naš Otac, s dubokom radošću sluša naše glasove kada dođemo k njemu. Ta nismo li mi njegova djeca? Za Pavla, kad se tek bio obratio, On kaže: „Gle, on se moli.“ Tek obraćenim Solunjanima je po apostolu Pavlu poručio: „Molite bez prestanka.“ A taj veliki apostol, putem čijeg propovijedanja su već u ono doba bili spašeni milijuni ljudi, koji je dobio osobite objave putem kojih mu je bio priopćen čitav Božji naum, koji je, štoviše, bio u trećem nebu i u raju čuo neizrecive riječi (2 Kor 12,2-4) – taj apostol bio je toliko uvjeren u snagu molitava tih novih obraćenika da je od njih zaiskao „Braćo, molite za mene“ (1 Sol 5,17.25).

Najjasniji dokaz da vjernik raste nedvojbeno je to kada sve više i više uviđa važnost molitve, i da je bez molitve sve bezvrijedno.

Bog, naš Otac, kaže nam: „Neka se u svemu molitvom i iskanjem sa zahvaljivanjem obznanjuju vaše molbe Bogu.“ A ako bismo ga možda molili nešto suludo, nešto što nam njegova ljubav ne bi mogla dati, ipak „mir Božji, koji nadilazi svaki razum, čuvat će vaša srca i misli u Kristu Isusu“ (Fil 4,6.7).

Neka Gospodin dade da ti i ja sve više i više uviđamo vrijednost molitve te da se sve više i više služimo tom neizmjernom povlasticom. Kako li će tada naša srca biti sretna i kakvo će svjedočanstvo poteći iz naših života!

Srdačan pozdrav,
tvoj prijatelj u Gospodinu H. L. H.

Krštenje

Dragi prijatelji,

Htio sam vam ovaj put pisati o Gospodnjoj večeri, ali sada mislim na još nešto drugo, što treba spomenuti prije Gospodnje večere: Jeste li kršteni?

To je vrlo važno pitanje! Božja riječ kaže: „Tko povjeruje i krsti se, bit će spašen“ (Mk 16,16). Stoga, onaj tko nije kršten, nije spašen! Ta istina izražena je i na drugim mjestima u Pismu, primjerice, u 1. Petrovoj 3,21: „Čiji protulik, to jest krštenje, spašava sada i vas.“

Možda vam se ova misao čini čudnom i suprotnom onome što sam pisao u prvim pismima. To je zbog toga što ljudi često misle da „spasenje“ znači samo „doći u nebo“ ili „obratiti se i dobiti oprostjenje grijeha“. Ali pojam „spasenje“ povezan je još s nečime. To se može jasno vidjeti iz Djela 2,40: „Spasite se od ovog pokvarenog naraštaja.“ Ovdje to nikako ne može značiti „doći u nebo“ ili „dobiti oprostjenje grijeha“. Vidi i Rimljanima 10,9.10.

Krštenje nema nikakve veze s dolaskom u nebo. Naš vječni odnos s Bogom i mjesto na kojem ćemo biti u vječnosti ovisi o tome jesmo li priznali naše grijeha pred Bogom i povjerovali u Gospodina Isusa ili nismo. Razbojnik na križu nikad nije bio kršten a ipak mu je Gospodin rekao: „Danas ćeš biti sa mnom u raj.“ I mnogi drugi su se nakon toga obratili na svojoj smrtnoj postelji i otišli Gospodinu Isusu bez da su ikad bili kršteni. Ali krštenje ima velik značaj u pogledu našeg položaja na zemlji.

Što znači krštenje?

Krštenje je Židovima bilo opće poznato. „Prozelitsko krštenje“ je bio obred kojim se je pripadnik nekog poganskog naroda odvojio od svoga naroda i pridružio Izraelu. Istu misao vidimo i kod Ivana Krstitelja. On je propovijedao da je osuda nad Židovima pred vratima (Lk 3,7-9.16-20). Oni koji su primili njegovu riječ krstili su se i tako se odvojili od nevjernog naroda. Gospodin Isus se krstio kako bi se poistovjetio s vjernim ostatkom. Ušao je u tor na vrata (Iv 10,1-3).

Ista ta misao izražena je i u takozvanom kršćanskom krštenju.

U Matejevom evanđelju je Gospodin predložen kao Kralj Izraela. Kad je svoje učenike poslao propovijedati, rekao im je: „Putem poganâ nemojte hoditi i ni u koji grad Samarijanaca nemojte ulaziti: nego idite radije k izgubljenim ovcima doma Izraelova“ (Mt 10,5.6).

No Izrael je odbacio svoga Kralja. Nakon toga je Gospodin rekao da kraljevstvo još neće biti uspostavljeno u slavi, nego u prijelaznom obliku, to jest, da će Kralj biti odsutan, i da će neprijatelj i dalje imati moć djelovanja u njemu (Mt 13). No Gospodin je istodobno pokazao i da kraljevstvo neće biti ograničeno samo na Izrael. Polje je svijet, i sijač sije na tome polju (r. 37.38). Kada je Gospodin bio definitivno odbačen i razapet, okupio je svoje učenike u Galileji, daleko od Jeruzalema. Tamo im je dao zadatak da propovijedaju evanđelje svim narodima. Svi koji prime to evanđelje ne trebaju više biti pridodani Izraelu, nego se moraju krstiti u ime Oca i Sina i Svetoga Duha. Budući da je sada kraljevstvo došlo u osobi Kralja, a trojedinu Bog se u potpunosti objavio, nema drugog puta kojim bi se moglo doći k *njemu* – trojedinom Bogu. No zato što se Boga na zemlji može spoznati samo putem Gospodina Isusa, Pismo često kaže da se vjernici krštavaju u Isusovo ime.

Kršteni u raspetoga Gospodina Isusa

1. Korinćanima 10,2 jasno pokazuje što znači biti „kršten u“ nekoga. To znači biti pripojen nekome, doći u isti položaj u kojemu je i on. Izraelci su se krstili u Mojsija u oblaku i moru. Tako smo i mi kršteni u ime Gospodina Isusa (Dj. 19,5 itd.). Ali nismo bili kršteni u živog, proslavljenog Gospodina u nebu. Svakako smo povezani s tim Gospodinom. Već sada možemo imati zajedništvo s njim i u vječnosti dijeliti njegovu slavu, u svemu što će on posjedovati na temelju svog djela izvršenog na križu.

Ali ovaj svijet ga ne poznaje kao uskrsloga i proslavljenoga. Posljednji put ga je vidio kada je umro na križu i bio pokopan. On je za svijet onaj koji je umro užasnom smrću na križu i bio pokopan, onaj koga je svijet ubio.

Mi smo prihvatili toga Raspetoga. Bog nam je dao da spoznamo da se spasenje može naći samo u njegovu imenu, u imenu toga Odbačenoga (Dj 4,11.12). Po njemu smo primili oprostjenje grijeha i vječni život. U vječnosti ćemo dijeliti njegov položaj u slavi. Sada želimo dijeliti njegov položaj na zemlji, položaj odbačenosti.

To je u skladu s poznatom izjavom u pogledu Božjeg nauma: „Ako s njim trpimo, s njim ćemo biti i proslavljeni“ (Rim 8,17).

Sav svijet leži u Zlome (1. Ivanova 5,19)

Bog je Adama stvorio nevinim i čistim. Ali Adam se nije pokorio Bogu i postao je grešnik. Njegovi potomci su se ujedinili kako bi postali slavni, kako bi bili snažni protiv Boga i kako bi poništili posljedice prokletstva nad zemljom. Kain je sagradio prvi grad. Njegovi potomci bili su izumitelji koji su život htjeli učiniti ugodnijim. Ljudi su se naposljetku sjedinili da bi tako postali veliki i moćni (Post 11,4). I tako je nastao svijet – društvo koje je organizirao čovjek.

Bog se bavio tim svijetom. Opomenuo ga je putem Noe. Nakon potopa učinio je novi početak na očišćenoj zemlji. Kad su se ljudi ponovno odvratili od Boga i okrenuli se idolopoklonstvu, pozvao je Abrama, govorio je s njim, odvojio je njegove potomke od svih drugih naroda, dao im je svoj Zakon i svoje propise, uspostavio je savez s njima, i doveo ih je u svoju zemlju – Emanuelovu zemlju.

Znamo kako je to završilo. I oni su se odvratili su se od Boga, iako im je Bog govorio putem svojih stegovnih postupaka, putem sudaca, kraljeva i proroka.

Zatim je Bog poslao svoga Sina. Želio je oprostiti njihove grijeha i ponudio im je pomirenje u Gospodinu Isusu. „Bog bijaše u Kristu pomirujući svijet sa sobom ne uračunavajući im njihove prekršaje“ (2 Kor 5,19). A svijet je, umjesto da prihvati Božju ispruženu ruku, odbacio Gospodina Isusa. „Nećemo da taj čovjek vlada nad nama!“ Razlog zbog kojega je bio osuđen je taj da je bio Sin Božji. Razapeli su ga i, što se tiče njihove odgovornosti, ubili ga na podmukao način.

Kod križa je sav svijet bio ujedinjen protiv Gospodina. Herod i Pilat postali su prijatelji. Veliki svećenik i pismoznanci, najviša religijska vlast na zemlji, povezali su se s Rimskim carstvom, najvišom civilnom i političkom vlašću. Natpis na križu bio je napisan na tri svjetska jezika. Svi su oni prihvatili sotonsku smjernicu u svojoj borbi protiv Boga.

Tamo na križu postalo je bjelodano stanje svega svijeta, ne samo onih koji su bili tamo prisutni, nego društva koje je organizirao čovjek. Sva sredstva kojima je raspolagalo to društvo bila su upotrijebljena u borbi protiv Boga. Sada više nema milosti za svijet. Nakon križa Bog mu nema više što ponuditi. Svijet može dobiti još samo osudu, i nju će Bog uskoro bespoštedno izvršiti. To nam je opisano u Otkrivenju, od šestog do dvadesetog poglavlja.

Razlog zbog kojega Bog još nije izvršio tu osudu je taj što on još uvijek nudi svoju milost pojedincima. On tim pojedincima zapovijeda da se obrate i poziva ih: „Dođite, pomirite se sa mnom.“

Kristov križ

Bog je na križu s ljutnjom gledao na ovaj svijet. Kako bi drugačije i mogao kad je njegov Sin bio izložen takvom preziru i takvim pogrdama! Ali postojalo je jedno mjesto na zemlji na koje je mogao gledati s ljubavlju i potpunim zadovoljstvom. To je bio križ, s Onime koji je visio na njemu. Tamo gdje se sav svijet ujedini protiv Onoga koji je bio na križu, Bog je nedvojbeno pokazao da je on bio na strani Raspetoga. Takvo je stanje na zemlji nakon križa. S jedne strane je svijet, koji je ubio Krista i ne poznaje ga drugačije nego kao onoga koji je bio razapet i pokopan, a s druge strane je križ i oni koji su se poistovjetili s njim. Bog još uvijek nudi milost pojedincima, ali *samo* po Isusu. Bog ga je uskrisio od mrtvih i učinio ga Gospodinom i Kristom (Dj 2,36). Samo vjerom u Raspetoga i prihvaćanjem njega kao Gospodina moguće je dobiti spasenje te tako izbjeći osudi. „A mi propovijedamo Krista raspetoga: Židovima sablazan, Grcima ludost, a onima koji su pozvani, i Židovima i Grcima, Krista Božju silu i Božju mudrost“ (1 Kor 1,23.24).

Vi ste, dakle, prihvatili Gospodina Isusa kao jedini temelj na kojemu grešnik može pristupiti Bogu i primiti oprostjenje svojih grijeha. Ali primili ste ga i kao svog Gospodina. Bit ćete zauvijek sjedinjeni s njim i imati dijel u svim slavnim rezultatima njegovog djela na križu.

Što to znači za vaš život na zemlji? To svakako znači da priznajete da je svijet postupio nepravedno kad je razapeo Gospodina. To znači, ako to smijem tako izraziti, da ste iz tabora svijeta prešli na stranu Gospodina Isusa, k Božjoj obitelji. To se mora javno priznati. Nije dovoljno da ste to učinili u svome srcu. Morate se i vanjstvom odvojiti od svijeta. Zbog toga Izraelskom narodu nije bilo dovoljno zakloniti se pod krv jaganjca. Morali su također izaći iz Egipta. I tek kad su prešli preko Crvenog mora Božja riječ kaže da su bili izbačeni, to jest spašeni. U 1. Korinćanima 10 vidjeli smo da se prolazak kroz Crveno more koristi kao slikovit prikaz krštenja.

Putem krštenja, dakle, moramo javno stati na stranu Gospodina Isusa, onoga koga je svijet odbacio i razapeo. To je istinsko ispovijedanje vjere pojedinca. Time javno govorimo da raspetoga Isusa priznajemo Gospodinom i da odabiremo stati na njegovu stranu, nasuprot ovome svijetu. „Zar ne znate da koji god bijasmo kršteni u Krista Isusa, u smrt njegovu bijasmo kršteni“ (Rim 6,3).

Bog nas, dakle, u provođenju svoje vlasti na zemlji, vidi kao one koji su iz ovog svijeta, koji je pod osudom, prešli k Spasitelju koji je umro i pretrpio osudu radi nas. Tamo više nema osude, nego radije oslobođenje od snage grijeha, svijeta, Sotone i zakona. Zato je Ananija rekao Saulu: „Ustani, krsti se i operi svoje grijeha prizivajući ime Gospodinovo“ (Dj 22,16).

Zar Saulovi grijesi još nisu bili oprani? Što se tiče njegova vječnog odnosa s Bogom, zasigurno su bili oprani. Da je umro prije svog krštenja, zasigurno bi otišao u nebo. Ananija ga naziva bratom, zar ne? Ali što se tiče provođenja Božje vlasti na zemlji, još nisu bili odstranjeni. U javnosti je on još uvijek pripadao svijetu koji je pod osudom.

Zato u 1. Petrovoj 3 piše da krštenje, protulik potopnih voda, sada spašava i vas. Kao što je Noa putem voda osude prešao s mjesta osude na mjesto božanske naklonosti (očišćena zemlja; Post 8,21), tako i mi, prolaskom kroz vodu krštenja, koja govori o Božjoj osudi nad grijehom na križu, prelazimo na ono mjesto na kojem Božji pogled počiva sa zadovoljstvom, na mjesto na kojemu je Isus koji je umro. Zbog toga Petar u Djelima 2,40 kaže: „Spasite se od ovog pokvarenog naraštaja“, i zbog toga su oni koji su primili njegovu riječ bili kršteni.

Sada vas ponovno pitam: Jeste li ste kršteni? Ako niste, onda još niste kršćanin na zemlji, jer niste javno zauzeli kršćansko stajalište na jedini način koji Božja riječ priznaje. Ako ste upoznali Gospodina Isusa kao

onoga čijom ste smrću primili oprostjenje grijeha i vječni život, onoga s kojim ćete zauvijek biti sjedinjeni u vječnoj slavi, nećete li onda i ovdje na zemlji javno priznati da ste povezani s njim? Čak i ako je to nešto što svijet prezire i mrzi?

U tome što je rečeno svakako se nisam dotaknuo svih vidova krštenja. Ograničio sam se na ono osnovno značenje koje je, zasigurno, najvažnije.

Srdačan pozdrav,

Vaš brat u Gospodinu H. L. H.

Gospodnja večera

Dragi prijatelji,

Kao što sam prošli put spomenuo, želim vam sada pisati o Gospodnjoj večeri.

Značajno je da obje te trajne odredbe kršćanstva, krštenje i Gospodnja večera, ukazuju na naše sjedinjenje s našim umrlim Gospodinom. Krštenje je, kao što smo već vidjeli, povezano s našim vanjskim položajem u svijetu. Zbog toga je krštenje nešto sasvim osobno. Iako se, kao primjerice u Djelima 2, tri tisuće osoba može krstiti odjednom, ipak je krštenje osobna stvar svakog pojedinog od njih. Oni u tome nemaju zajedništvo jedan s drugim. Premda je i Gospodnja večera namijenjena samo za zemlju i održava se ovdje na zemlji, ona je povezana s našim unutarnjim položajem u Kristovom tijelu. Zbog toga je zajedništvo važna značajka kod nje. Ako bi neki pojedinac uzeo kruh i vino te sam jeo Gospodnju večeru bilo bi to u potpunoj suprotnosti s Božjom riječju. Osim toga i apostol Pavao, kojemu je bila povjerena osobita zadaća da objavi tajnu o crkvi (zajednici, skupštini) i njejoj povezanosti s Kristom, kaže: „Jer nije me Krist poslao krstiti“ (1 Kor 1,17), iako je on sâm bio kršten i krstio je nekoliko drugih osoba. U istoj toj poslanici govori i o osobitoj objavi koju je primio od Gospodina u pogledu Gospodnje večere (1 Kor 11,23) te tom predmetu posvećuje dva poglavlja.

U Pismu se mnogo govori o onome što je osobno. Svatko se mora osobno obratiti, mora osobno doći k Bogu, mora osobno vjerovati u Gospodina Isusa i u njegovu krv, i mora osobno zauzeti položaj odbačenosti s raskršćem Gospodinom (u krštenju). Jedna od velikih zabluda rimokatoličke crkve je to što u svemu niječe osobni vid te sve čini ovisnim o crkvi – „crkvi, izvan koje nema spasenja“. No jedna od velikih zabluda protestantizma je to što praktički zanemaruje kolektivni vid: sve se vidi samo kao osobna stvar i svatko treba postupati prema vlastitim mislima zajedno s onima koji misle isto kao i on. No u Pismu su i sa zajedništvom povezani veliki blagoslovi.

Nije bilo slučajno to što su učenici bili *okupljeni* kad je Gospodin Isus ustanovio Večeru. To je bilo *načelo*. Namjena Gospodnje večere je navijestiti Gospodinovu smrt njemu na spomen. No to se može činiti samo putem Kristova tijela (1 Kor 10,16-17). I svaki pokušaj svetkovanja bez dopuštanja sudjelovanja svakom udu Kristova tijela, koji je na temelju svoga življenja poznat kao takav, razara karakter Gospodnje večere. Prilikom njezina ustanovljenja Gospodin je uvijek govorio u množini, to jest svim učenicima zajedno. Isto to vidimo i u 1. Korinćanima 10 i 11, jedinim odjeljcima u kojima se, osim u evanđeljima, govori o Gospodnjoj večeri.

Ustanovljenje Gospodnje večere

To nam je opisano u Mateju 26, Marku 14 i Luki 22. Prva dva odjeljka pokazuju nam da se to dogodilo neposredno nakon što je Gospodin govorio o tome da će ga Juda izdati i nakon što je Juda izašao van. Iz Lukinog izvješća mogli bismo zaključiti da je Juda izašao tek *poslije* Gospodnje večere. Ali Luka ne piše kronološkim redom. U njegovom evanđelju je sve predloženo u povezanosti s moralnom stranom.

Iz svih odjeljaka je vidljivo da ju je Gospodin ustanovio na svršetku Pashalne večere. Pasha je bila spomen na janje koje je nekoć bilo zaklano (Izlazak 12), putem kojega je narod bio zaštićen od Božje osude. Sada je došao trenutak kada je trebalo biti zaklano istinsko pashalno Janje (1 Kor 5,7), kad se njegova krv trebala „proliti za mnoge radi oproštenja grijeha“ (Mt 26,28). Gospodin Isus je znao da će te noći biti uhićen i potom razapet. Znao je da „u svome tijelu na drvetu“ mora nositi naše grijeha (1 Pt 2,24) i da mora biti „učinjen grijehom radi nas“ (2 Kor 5,21). Znao je da to također znači da mora biti napušten od Boga. Znao je punu cijenu koju mora platiti za naše izbavljenje. A što je sve to značilo za njega, možemo vidjeti nekoliko sati kasnije u vrtu Getsemani, kada mu je Sotona predložio sve to ne bi li ga, ako je moguće, barem u tom trenutku naveo na neposlušnost.

U tim trenucima Gospodin je tražio zajedništvo sa svojim prijateljima. Malo kasnije u vrtu Getsemani zamolio ih je: „Ostanite ovdje i bdijte sa mnom“. A kad ih je našao pozaspale, požalio se: „Tako, niste mogli jedan sat probdjeti sa mnom?“ (Mt 26,38-40). Tako je on „one noći kada je bio predan“ (1 Kor 11,23) ustanovio Gospodnju večeru.

Učenicima to nije bilo ništa neobično. Gospodin je upotrijebio postojeći običaj, jednako kao što je učinio i kod krštenja, te mu je, tako što ga je povezao sa sâmmim sobom i svojom smrću, dao novi, dublji značaj. Iz Jeremije 16,5-7 vidimo da su Židovi imali običaj jesti i piti u znak sjećanja na njihove drage pokojnike. Ta i sâm Bog je ustanovio pashalnu večeru u znak sjećanja na janje koje je bilo zaklano, i na Izraelovo čudesno izbačanje od Božje osude i od vlasti faraona i Egipćana na temelju jaganjčeve krvi. U Starome zavjetu ne nalazimo nikakvu čašu kod pashalne večere, ali ju je Gospodin dodao (Lk 22,17). I kada je tako ispunio taj slikoviti prikaz, stavio ga je po strani (Lk 22,18), preuzeo njegov oblik i upotrijebio ga za novu odredbu koju je upravo ustanovio. „Ovo je tijelo moje, koje se za vas daje: ovo činite u spomen na mene. Isto tako i čašu, nakon što večeraše“ (r. 19-20).

Značenje Večere

„Ovo činite u spomen na mene!“ To je podsjetnik na Gospodina. No to nije podsjetnik na njegovu slavu koju je imao prije negoli je postao čovjekom, niti na njegov život ovdje na zemlji, pa čak niti na njegovo umiranje na križu i sve ono što je tamo morao trpjeti. „Jer kada god jedete taj kruh i pijete tu čašu, smrt Gospodinovu navješćujete“ (1 Kor 11,26). I upotrijebljeni simboli to savršeno potvrđuju. Kruh koji prema Gospodinovim riječima predodžuje njegovo tijelo bio je *prelomljen* kada ga je on dao svojim učenicima. Nakon toga, odvojeno od kruha, Gospodin im je dao vino kao simbol svoje krvi. Tijelo i krv odvojeni jedno od drugoga govore o Spasitelju koji je *umro*.

To je, dakle, značenje Gospodnje večere. To je jelo zajedništva u spomen na njega koji je jednom bio *mrtav*.

Kako je jednostavno to od čega se sastoji! Imali išta uobičajenije od kruha, hrane koju svakodnevno jede svatko? Ima li u južnim zemljama išta uobičajenije od vina, pića koje se tamo pije kao što se u sjevernim zemljama pije kava ili čaj? A kakav li je značaj Gospodin povezao s tim jelom!

Da, to je doista jelo. Kruh *jedemo* i vino *pijemo*. Dobro je da smo svjesni toga, kako bismo stvarno jeli i pili, a ne samo uzimali nekoliko mrvica kruha i kap vina! Kruh je običan kruh i vino je obično vino, i oni ostaju takvi. Oni se ne mijenjaju zahvaljivanjem izrečenim za kruh i vino. Na temelju 1. Korinćanima 11,24 i Luke 22,19 jasno je da riječ „blagoslovio“ u Mateju 26,26 i Marku 14,22 znači zahvaljivanje i slavljenje. To možemo vidjeti i u odjeljcima poput Efežanima 1,3 i sl. gdje apostol Pavao blagoslivlja Boga. I Gospodin je blagoslovio u Mateju 14,19, i zasigurno da nitko neće tvrditi kako tada pet kruhova i dvije ribe nisu ostali kruhovi i ribe.

Rimokatolički nauk o „transsubstancijaciji“ (to jest, da se po liturgijskim riječima koje svećenik izgovori kruh i vino pretvaraju u stvarno tijelo i krv Gospodina) i luteranski nauk o

„konsubstancijaciji“ (to jest, da je Krist tjelesno prisutan u, ispod i iznad kruha i vina) u apsolutnoj su suprotnosti s Pismom te zapravo niječu djelo koje je bilo dovršeno jedanput zauvijek. Govoreći o sebi Gospodin opetovano koristi slike. U Ivanu 10 veli da je on „vrata ovčama“ i „dobri pastir“, u Ivanu 14: „Ja sam put, istina i život“, itd. Sasvim je jasno da je Gospodin koristio slike.

Gospodinova smrt

Tko može razumjeti značenje tih riječi? On koji je Gospodin, otišao je u smrt. Kakva li je to milost, ljubav i milosrđe! Kakav Božji naum! Knez života, izvor života, umro je i bio je pokopan! Kakav li je to dokaz da je on u potpunosti zauzeo naše mjesto. Nije samo u svome tijelu nosio naše grijehe, nego je također bio učinjen grijehom.

Kakvi se osjećaji zahvalnosti, slavljenja i štovanja bude u našim srcima kada ga tako vidimo. On je za nas otišao u smrt. Njegova ljubav prema nama je bila tako velika da je htio platiti tu cijenu za naše spasenje. „Ljubav je jaka kao smrt; ljubomora je kao grob okrutna: žar njezin je poput žara žestoko rasplamtjela ognja. Mnoge vode (Božjeg suda) ne mogu ljubav ugasiti, niti je rijeke mogu potopiti: ako bi čovjek dao sav imetak svoga doma za ljubav, bilo bi to krajnje prezreno“ (Pj 8,6.7; vidi i Ps 69,1.2).

Kakva poslušnost Bogu: radije htjeti umrijeti – i to kakvom smrću! – nego ne izvršiti Božju volju. Kakvo razmišljanje: htjeti se poniziti „do smrti, i to smrti na križu!“

S tim ciljem nas Gospodin Isus kao domaćin poziva da dođemo k njegovom stolu i tamo navješćujemo njegovu smrt u spomen na njega. Tamo ne dolazimo kako bismo nešto primili. Gospodnja večera nije sakrament, to jest sredstvo milosti. Pismo nigdje ne govori tako.² Proslavljeni Gospodin poziva nas k svome stolu kako bismo se sjećali Njegove smrti, pretrpljene prije dvadeset stoljeća. To ćemo činiti i u vječnosti. U Otkrivenju 5 vidimo Janje koje u nebu „*stoji kao da je zaklano*“, upravo kao što je Gospodin jednom bio na zemlji. I kao što će tada pogled na zaklano Janje ispuniti nebo zahvalnošću i štovanjem, tako se i sada u nama pobuđuje isto to kada navješćujemo njegovu smrt ovdje na zemlji. Gledanje na njega zagrijava i ispunjava naša srca. A u pjesmama i zahvaljivanjima, kao i u tihim pauzama između toga, k njemu se podižu naši osjećaji zahvalnosti, divljenja i štovanja.

Jasno je da se tako možemo okupljati samo kao kršćani. Samo oni koji znaju da su im grijesi oprošteni i koji imaju mir s Bogom mogu zauzeti to mjesto. Ne izražavaju li oni svojim sudjelovanjem da imaju dijel s njim i s njegovim djelom (1 Kor 10,16)? Nije li stoga, naročito u toj prilici, svaka uznemirenost u pogledu vlastitih grijeha nijekanje savršenog djela kojim je on zauvijek usavršio one koji su njegovi (Heb 10,14)?

Ne proizlazi li iz toga i to da se na tome mjestu ne primjenjuju nikakvi darovi za služenje, nego da se okupljamo samo kao svećenici, kako bismo prinosili žrtve hvale i zahvaljivanja, „*plod usana koje ispovijedaju njegovo ime*“ (Heb 13,15)? Tada je apostol jednak običnom vjerniku, a onaj koji ima vodeću ulogu u zajednici, kao i onaj koji ima najveći dar za služenje, okupljeni su kao štovatelji među štovateljima.

Jeste li već čuli Gospodinov poziv? Jeste li ga poslušali?

² Ivan 6 se obično koristi kao dokaz da je Gospodnja večera sakrament, to jest sredstvo milosti. No Ivan 6 uopće ne govori o Gospodnjoj večeri, koja tada još nije bila ustanovljena. Gospodin tamo ne govori o svome tijelu, ni o čaši, kao što to čini uvijek kada govori o Večeri. Tamo on govori o svome mesu i svojoj krvi, a to ima sasvim drugo značenje.

Kada i kako često trebamo imati Gospodnju večeru?

U vječnosti ćemo stalno slaviti i štovati Janje. U blagoslovljenim prvim danima crkve (zajednice) lomili su kruh svaki dan (Dj 2,46). Kada su se kasnije okolnosti promijenile i nisu više mogli okupljati se svaki dan, činili su to prvoga dana u tjednu. Bog koji nas želi upoznati sa svojom voljom u svemu, dao je da se to zapiše u njegovu Riječ, kako bismo mi to znali. U Djelima 20,7 veli da su se braća okupila da lome kruh. Nisu se okupili kako bi slušali Pavla, iako je on bio apostol. Okupili su se s uzvišenijom namjerom; pa ipak je na sastanku bilo prilike i za Pavla da može govoriti. No iz načina kako nam je sve to priopćeno, razvidno je da im je bila navika okupljati se s tom namjerom.

Ako smo shvatili nešto o toj divnoj povlastici – da smijemo zauzeti takvo mjesto i obavljati takvu službu: „*naviještati smrt Gospodinovu dok on ne dođe*“ – i ako smo čuli poziv našeg ljubljenog Gospodina, „*Sina Božjega koji me je ljubio i predao sâmoga sebe za mene*“, koji sada govori: „*Činite to meni na spomen*“, neće li naša srca željeti da to činimo što je češće moguće?

Koji dan je prikladniji za to nego „*Gospodinov dan*“, dan u koji je on uskrsnuo, i u koji je dva tjedna za redom došao među svoje okupljene učenike i stao u sredinu (Ivan 20)?

Ispitati samog sebe

No u povezanosti sa sudjelovanjem u Gospodnjoj večeri Pismo nas poziva da sudimo sami sebi, to jest da ispitujemo sami sebe. Pismo ne govori da istražujemo jesmo li dostojni zauzeti to mjesto ili nismo. Svaki kršćanin je, kao takav, dostojan. Dvojiti u pogledu toga značilo bi dvojiti u pogledu vrijednosti djela Gospodina Isusa.

Ovdje se radi o tome činimo li to na *dostojan način*. Istina je da je Gospodnja večera jelo i da jedemo običan kruh i pijemo obično vino. Ali, to je Gospodinov stol i Gospodin je domaćin. Prelomljen kruh i izliveno vino simboli su njegova tijela koje je bilo predano za nas i njegove krvi koja je bila prolivena

za nas. Moramo biti svjesni toga kada pristupamo na to mjesto kako bismo vršili tu službu. Zbog toga treba ispitivati sebe i suditi sam sebi. Sve što nije u skladu s tim najsvetijim mjestom na zemlji, mora se najprije odstraniti putem suđenja samome sebi.

Korinćani su to zaboravili. Nisu razlikovali Gospodinovo tijelo, jer su postupali kao da je to njihova vlastita večera. Zbog toga je Gospodin intervenirao sa svojim kažnjavanjem. „Zbog toga su među vama mnogi slabi i boležljivi, i mnogi su zaspali“ (1 Kor 11,30). Ako ne mislimo na Gospodinovu čast, onda je on sam mora braniti. To je vrlo ozbiljna misao!

Srdačan pozdrav,

Vaš brat u Gospodinu koji uskoro dolazi H. L. H.

Gospodnji stol

Dragi prijatelji,

U prošlom pismu vidjeli smo što Božja riječ kaže o Gospodnjoj večeri i razumjeli smo da je to jelo u spomen na smrt Gospodina Isusa. Sada želim govoriti o drugoj strani Gospodnje večere, onoj koju nalazimo u 1. Korinćanima 10, to jest o zajedništvu.

U 1. poslanici Korinćanima apostol Pavao odgovara na različita pitanja koja su mu oni bili postavili. Jedno od njih bilo je pitanje može li kršćanin jesti meso životinja koje je bilo žrtvovano idolima. Apostol na to pitanje odgovara u 8. poglavlju i potom nastavlja odgovor u 10. poglavlju. U Korintu je bilo vjernika koji su razmišljali otprilike ovako: „Idol nije ništa nego komad drveta ili kamena, i zato jedenje onoga što je bilo žrtvovano idolima ne može biti pogrešno. Zapravo, može se ići i u idolski hram i tamo jesti. Postoji samo jedan Bog, a idoli uopće ne postoje.“ Ili pak ovako: „Tu je riječ o beznačajnom vanjskom obličju. Zašto to ne bismo činili, kako poganima ne bismo bili na spoticanje?“ Apostol je suglasan s time da idol nije ništa. Ali ističe da se iza idola kriju demoni (zli duhovi), kao što je Bog rekao već u Ponovljenom zakonu 32,17. Zbog toga su se žrtve zapravo prinisile demonima. Zatim pokazuje, kako na primjeru poganskih tako i židovskih žrtava, da je onaj tko žrtvuje u zajedništvu sa žrtvenikom na kojem žrtvuje ili s kojega dolazi ono što jede. Netko može, dakle, biti sudionik nekog zla kojega osobno ne čini. Istinska mudrost u takvim slučajevima je suzdržati se i ne sudjelovati. Sudjelovanje, ili pak samo davanje privida da se sudjeluje u onome što je pogrešno u vjerskom području, zlouporaba je vlastitog znanja. Beskorisno je opravdati se time da srce ne sudjeluje u onome što se čini vanjstvom. I ne samo da se treba suzdržati iz moralnih razloga, nego i zbog toga što se sudjelovanjem prezire Krista, a sotonske zamke ne uzimaju se ozbiljno. Nije li kršćanin oslobođen od vlasti Sotone kako bi služio živome i istinskome Bogu? Nije li kupljen uz cijenu kako bi mogao proslaviti Boga?

Sveti Duh koristi to kao uvod u izlaganje o Gospodnjoj večeri, naročito kako bi predočio onaj njezin vid kojega ne nalazimo u evanđeljima. A nije ni mogao biti predočen tamo, jer crkva tada još nije postojala, niti je bio objavljen nauk o crkvi (zajednici).

Važnost onoga o čemu se ovdje govori pokazuje se i u činjenici da se o tome govori najprije, a tek se poslije, u 11. poglavlju, govori o jedenju Gospodnje večere. Uvijek je važan redoslijed kojim Pismo iznosi određene predmete. Ako netko ne zna naučavanje 1. Korinćanima 10,15-22, nemoguće je da će on na ispravan način jesti Gospodnju večeru.

Zajedništvo Kristove krvi i Kristova tijela

„Kao razboritima vam velim: prosudite vi što govorim. Nije li čaša blagoslova koju blagoslivljamo zajedništvo krvi Kristove? Nije li kruh koji lomimo zajedništvo tijela Kristova?“ (1 Kor 10,15-16).

Pismo se najprije poziva na naš duhovni razbor. Primili smo nov život i pomazanje od Svetoga (1 Iv 2,20): Svetoga Duha, koji će nas uvesti u svu istinu (Iv 16,13; 1 Kor 2,9-15). Božja riječ pretpostavlja da svaki kršćanin postupa razborito, da zna što čini. U potpunoj je suprotnosti s duhom kršćanstva da kršćanin čini nešto što ne razumije, ili da postupa samo po slijepim poticajima.

Zbog toga svatko tko sudjeluje u Gospodnjoj večeri time izjavljuje da ima dijel u onome što kruh i vino simboliziraju: u tijelu i krvi Gospodina Isusa. Ali to nije sve. Istodobno je i povezan sa svima onima koji jednako tako imaju dijel u tome istome. U ovim stihovima, dakle, zajedništvo znači sudjelovanje – sudjelovanje u svim povlasticama i obvezama koje su u to uključene.

Krv i tijelo su odvojeni, što ukazuje na Spasitelja koji je umro. Ovdje se najprije spominje krv, suprotno redoslijedu prilikom jedenja večere, jer je krv Gospodina Isusa temelj svega.

Postoji, dakle, zajedništvo svih onih koji imaju dijel u Spasitelju koji je umro. Oni imaju dijel u njegovoj krvi. Kakva povlastica! Oprani smo njegovom krvlju (Otk 1,5), otkupljeni (Ef 1,7), opravdani (Rim 5,9), posvećeni (Heb 13,12), kupljeni za Boga (Otk 5,9), postali smo blizu (Ef 2,13). Njegova krv „čisti nas od svakoga grijeha“ (1 Iv 1,7). Po njegovoj krvi imamo „smjelost za ulazak u svetinju nad svetinjama“ (Heb 10,19). Njegovom krvlju Bog je stekao crkvu (Dj 20,28).

Izraz „Kristovo tijelo“ koristi se u 1. Korinćanima 10,16; 12,27 i Efežanima 4,12 kao oznaka za crkvu (zajednicu). Pojavljuje se još i u Rimljanima 7,4 i Hebrejima 10,10. U ova posljednja dva retka povezan je s time da smo umrli s Kristom; to jest, na križu je svršetak čovjeka po tijelu. U Kristovoj smrti došlo je do svršetka svega što smo bili po naravi, kao što nam kaže i Kološanima 1,21-22: „I vas, koji nekoć bijaste zlim djelima otuđeni i neprijatelji svojim razumom, sada je izmirio u njegovu zemaljskom tijelu putem smrti.“

Zbog toga je to zajedništvo onih ljudi koji svi imaju dijel u slavnim rezultatima djela Gospodina Isusa, ali koji su svi također umrli s Kristom te su sada povezani zajedno kao novi ljudi. Iako je to zajedništvo na zemlji, „stari čovjek“ – ono što smo po naravi – nema u njemu nikakva mjesta.

Mistično tijelo Kristovo: zajednica (crkva)

„Jer mi mnogi jedan smo kruh i jedno tijelo, jer svi smo dionici toga jednoga kruha“ (1 Kor 10,17). To se može prevesti i ovako: „Budući da je kruh jedan, mi, mnogi, smo jedno tijelo; jer imamo dijel u tom jednom kruhu.“

Ovdje je izričito istaknuto ono što smo već vidjeli u 16. retku. Svi koji imaju dijel u krvi Gospodina Isusa i u njegovom tijelu koje je bilo dano za nas, čine jedno zajedništvo – jedno tijelo. U ovim redcima se ne govori dalje o nauku (doktrini) o jednom tijelu, jer je ovdje glavni predmet zajedništvo i njegov poseban karakter. O jednome tijelu se više govori u 12. poglavlju 1. Korinćanima te u poslanici Efežanima i na drugim mjestima.

U 1. Korinćanima 12,13 rečeno nam je kako je nastalo to zajedništvo. Osnova, to jest temelj, je dovršeno djelo Gospodina Isusa na križu. No nastalo je krštenjem Svetim Duhom. Pismo nam jasno govori kada se to dogodilo. Ivan Krstitelj najavio je da će Gospodin Isus krstiti Svetim Duhom. Gospodin Isus je u Djelima 1,4-5 rekao apostolima da će oni to krštenje primiti za ne mnogo dana, to jest, kada bude izliven Sveti Duh.

Pismo o crkvi kao Kristovu tijelu govori na dvostruk način. Ponekad prikazuje crkvu onakvom kakva je ona po Božjem naumu, to jest, kakva će ona jednom uskoro biti u nebu (Ef 1,22). Ona se, u tom vidu, sastoji od svih vjernika koji su bili kršteni u jedno tijelo na Pedesetnicu (Dj 2), i od svih onih koji su bili dodani nakon toga (Dj 2,47), sve do trenutka kad će crkva biti uzeta u slavu. U tom trenutku će na tren čitava crkva biti potpuno na zemlji. Mrtvi u Kristu će biti uskrišeni, a mi ćemo biti promijenjeni. Ali to je samo tren, djelić u vremenu, toliko kratak da je nedjeljiv. Vidi u vezi s time 1. Solunjanima 4,15-17 i 1. Korinćanima 15,51-54.

Crkva je u Pismu općenito – a i uvijek kada je u pitanju naša odgovornost, naše ponašanje na zemlji – prikazana kao sveukupnost vjernika koji u datom trenutku žive na zemlji. Oni koji su umrli, koji su usnuli u Gospodinu i ne trebaju više nikakve opomene, nisu više na zemlji.

U 1. Korinćanima 12,27 i daljnjim redcima jasno nam je predložen karakter Kristovog tijela upravo s tog gledišta. Korinćanima je bilo rečeno: „Vi ste tijelo Kristovo i, pojedinačno, udovi.“ Iz toga bi se moglo zaključiti da svi vjernici zajedno u bilo kojem mjestu čine Kristovo tijelo. Tada bi bilo toliko Kristovih tijela koliko ima i mjesta u kojima vjernici žive. No iz onoga što smo vidjeli u 1. Korinćanima 10,16-17 jasno je da to ne može biti točno. To nam jasno pokazuje i 28. redak i redci koji slijede u 12. poglavlju, jer tamo se govori o darovima koje je Bog postavio u crkvi. Najprije se spominju apostoli, a znamo da u Korintu *nije* bilo ni jednog apostola. Zbog toga je Božja crkva u Korintu bila samo mjesni izraz jednog tijela – samo onaj dio jedne zajednice, jednog Kristova tijela, koji je bio vidljiv u Korintu. No vratimo se na 1. Korinćanima 10,16.

Gospodnja večera je izraz jedinstva Kristova tijela

Vidjeli smo da je jedinstvo tijela bilo stvoreno krštenjem Svetim Duhom, a ne sudjelovanjem u Gospodnjoj večeri. Ako bi bilo obrnuto, tada bi crkva bila sačinjena isključivo od onih koji sudjeluju u Gospodnjoj večeri. To je potpuno u suprotnosti s cjelokupnim naučavanjem Pisma. Ni redak kojega razmatramo to ne govori.

Kao što je Gospodin Isus kada je dao kruh rekao: „Ovo je moje tijelo“, i time dao vidljiv simbol,

vidljivu predodžbu njegova tijela koje je bilo dano za nas, tako Pismo ovdje dodaje da su kruh i vino vidljivi simboli, to jest izražaji mističnog tijela Kristova, crkve. Svaki koji pije od tog vina i jede od tog kruha izražava time da pripada zajedništvu onih koji imaju dijel u svim slavnim rezultatima prolijevanja krvi Gospodina Isusa i davanja njegova tijela na križu. On je ud Kristova tijela. Zbog toga nas Pismo ovdje, u povezanosti s Gospodnjom večerom, uči *ono što jesmo*, dok u 11. poglavlju i u evanđeljima nalazimo *ono što činimo*.

Gospodnju večeru ne jedemo, dakle, osobno, nego zajednički, kao udovi tog jednoga tijela. Ovdje se uvijek govori u množini (osim kada se zbog konteksta mora upotrijebiti jednina „ja“). I to je upravo ono što izražavamo lomljenjem kruha – naše jedinstvo sa *svim* udovima Kristova tijela. Time je jasno da *svim* udovima mora biti omogućeno jesti Gospodnju večeru, ali, samo udovima! Ako se to dopušta nevjernicima, to jest ako se u načelu dopušta sudjelovanje ljudima za koje nije sigurno da su udovi Kristova tijela, onda to nije *Gospodnja* večera, nego večera te skupine ljudi koja ju održava. Isto vrijedi i ako se ne dopusti sudjelovanje vjernicima koji su doista udovi Kristova tijela, ukoliko kod njih ne postoji ništa od onoga što sâm Bog izričito spominje kao prepreku, naime, zlo življenje, krivi nauk, ili povezanost s onime što je nečisto. Čim postavimo neke druge uvjete, primjerice, nužnost slaganja s određenim istinama koje nisu temeljne, činimo od Gospodnje večere našu vlastitu večeru te joj oduzimamo onaj njezin karakter kao Gospodnje večere koji joj je dan u Pismu.

Vidjeli smo pak da Pismo, nasuprot tome, sasvim jasno pokazuje karakter Gospodnje večere. To je jelo zajedništva s Gospodinom i sa svima koji su njegovi. Svi sudionici u tom zajedništvu su umrli s Kristom. Oni su novi ljudi koji su primili novi život kojega Pismo naziva „duh“ (Iv 3,6) i u kojima prebiva Sveti Duh. „Stoga, ako je tko u Kristu, to je novo stvorenje: ono staro je prošlo, gle, sve je novo nastalo“ (2 Kor 5,17).

Gospodnju večeru se, dakle, ne jede po obličjima starog čovjeka. To je *Gospodinova* večera, večera onoga koji je umro i uskrsnuo i kojega je Bog učinio „i Gospodinom i Kristom“ (Dj 2,36). Naš uskrsli Gospodin poziva svoje da kao njegovi gosti svetkuju njegovu večeru. On je domaćin te stoga i jedini koji ima pravo riječi. Može li onda večera pri kojoj se njemu ne daje to mjesto, nego pri kojoj u načelu sve uređuju ljudi po svojim vlastitim zamislima, biti Gospodnja večera?

Isključivost kod Gospodnje večere

Vidjeli smo da samo istinski vjernici mogu sudjelovati u Gospodnjoj večeri. U drugim odjeljcima, kao što su 1. Korinćanima 5 i 2. Ivanova poslanica, spominju se razlozi zbog kojih nije dopušteno sudjelovanje čak i ljudima koji su poznati kao istinski vjernici.

No u 1. Korinćanima 10 u redcima 18-22 Sveti Duh ističe da su nesvete veze apsolutna prepreka, čak i kad dotični nema nikakva udjela u određenom zlu.

Vidjeli smo kako su razmišljala neka braća u Korintu: „Idoli su ništa drugo doli komadi drveta ili metala, jer postoji samo jedan Bog. Nije dakle važno jedemo li od idolskih žrtava ili jedemo li u idolskom hramu.“ No Pismo vrlo ozbiljno ističe da je to razmišljanje bilo potpuno pogrešno. Štovatelji općenito sudjeluju u onome što ih razlikuje od svih ostalih. Za crkvu (zajednicu) je to krv i tijelo Krista. Sudjelovanje u tome nespojivo je sa zajedništvom s bilo čime što je tome suprotno.

Pismo to jasno pokazuje na primjerima žrtava Izraelaca i poganskih naroda. Zahvalna žrtva (ili „pomirbeni prinos“) iz Levitskog zakonika 3 i 7 bila je jedina žrtva od koje je smio jesti običan Izraelac. Zbog toga Pismo ima u vidu upravo tu žrtvu, i vrlo je značajno da je upravo ta žrtva najpotpunija slika Gospodnje večere i štovanja zajednice koje je povezano s njom.

To je bila dragovoljna žrtva; nitko nije bio obvezan prinijeti je. Ali ako je neki Izraelac imao hvalu i zahvalnost u svome srcu (Lev 7,11 i dalje) te je zbog toga htio prinijeti žrtvu, postojale su božanske upute

u pogledu toga što mora prinijeti da bi to bilo prihvatljivo Bogu. Štoviše, bilo je izričito propisano i *gdje* ju mora prinijeti, naime, pred licem Jahvinim, na ulazu Šatora sastanka, gdje je Bog prebivao i gdje su se ljudi mogli susresti s njim, kod žrtvenika. Vidimo, dakle, da se bogoslužje ne može odvojiti od žrtvenika, nego je jedno s njim. Krv je bila poškropljena „naokolo po žrtveniku“ (Lev 3,2). „Nakon što je Izraelac donio prsa da se njima maše na obrtani prinos pred Gospodinom, loj i bubrezi bili su

spaljeni na žrtveniku a Bog je to nazvao svojom hranom, ili svojim kruhom (Lev 7,29-31; 3,3-5.11.16). Svećenik koji je obavljao službu kod žrtvovanja dobio je desnu plećku. Aron i njegovi sinovi dobili su prsa, a onaj koji je prinio žrtvu mogao je jesti preostalo meso sa svima koji su bili čisti.

U Levitskom zakoniku 7,19-21, nalazimo važne upute u pogledu nečistoće. Meso koje se dotaklo bilo čega nečistoga moralo je biti spaljeno. Može, dakle, biti nešto nečisto i na mjestu gdje prinosimo naše žrtve, nešto čime se žrtva koja je sama po sebi čista može onečistiti te ju se više ne može jesti. No osobi koja je imala osobnu nečistoću bilo je apsolutno zabranjeno jesti od žrtve. Isto je vrijedilo i za osobu koja nije imala osobnu nečistoću, ali koja je, svjesno ili nesvjesno, dotakla nečistoću drugoga (Br 19; Lev 5,17). Osuda nad obje osobe je jednaka, kao da su obje to učinile. „Ta duša neka se ukloni iz svoga naroda.“ Kako li je to oštra Božja osuda nad ljudskim tvrđenjem da povezanost s lažnim naukom ili moralnim zlom ne onečišćuje čovjeka sve dok on sam ne prihvati to zlo.

No postoji još i više u povezanosti sa žrtvenikom! U Levitskom zakoniku 7,15-18 govori da se meso pomirbenog prinosa (ili zahvalne žrtve) smjelo jesti samo toga istoga dana kada je žrtva bila prinesena Bogu (na žrtveniku). Veza sa žrtvenikom nije mogla biti prekinuta a da pritom žrtva ne izgubi svoj karakter kao žrtva. Dragovoljna žrtva, kao i zavjetna žrtva, mogla se jesti i idućeg dana, budući da je tu riječ o većoj energiji i predanosti srca pa je veza sa žrtvenikom trajala dulje. A u Levitskom zakoniku 17 izričito je zabranjeno prinijeti zahvalnu žrtvu bez da ju se donese do Šatora sastanka i prinese krv i loj na žrtveniku. Tko god bi to ipak učinio, trebao je biti uklonjen iz naroda.

U Novome zavjetu nalazimo još jasniji govor. Gospodin Isus kaže u Mateju 23,19 da se dar posvećuje žrtvenikom. Žrtvenik, dakle, nije samo važniji od dara, nego dar poprima svoj karakter tek nakon što dođe u dodir sa žrtvenikom.

Gospodnji stol

Žrtvenik na kojemu se prinosila zahvalna žrtva naziva se u Malahiji 1,7 i Ezekielu 41,22 Jahvin stol. Iz oba ova retka vidimo da „stol“ i „žrtvenik“ označavaju jedno te isto. Izraz „žrtvenik“ ističe žrtvu koja se prinosi na njemu, dok se izraz „stol“ odnosi na jelo i zajedništvo koje je povezano s njim. Zahvalna žrtva bilo je jelo zajedništva koje je Bog imao sa svojim narodom. Bog je dobio svoj dio; Aron i njegov dom (uvijek slika Krista i crkve kao svećeničke obitelji) dobili su svoj dio; a svaki iz naroda koji je bio čist, dobio je svoj dio.

Tako to nalazimo i u Novom zavjetu. Hebrejima 13,10 govori: „Mi imamo žrtvenik s kojega nemaju pravo jesti oni koji služe Šatoru“ (to jest oni koji pripadaju židovstvu). A u 1 Korinćanima 10,18-21 također se naizmjenično upotrebljavaju riječi „stol“ i „žrtvenik“.

Sveti Duh se koristi izrazom kojega je sâm dao žrtveniku zahvalne žrtve u Starome zavjetu te ga povezuje s Gospodnjom večerom, i to sa onim njezinim vidom koji se odnosi na zajedništvo.

Kakvi li su to izrazi: Gospodnji stol! Gospodnja večera! To je *njegov* stol, kojemu on poziva svoje da zajedno s njim jedu *njegovu* večeru. To, naravno, nije onaj drveni stol na kojemu se nalaze kruh i vino. To je stol umrlog i uskrslog Gospodina, gdje on poziva one koji su njegovi i koji su umrli s njim, da s njim jedu. To je duhovni stol – mjesto u njegovoj duhovnoj kući na koje on poziva one koji su njegovi da dođu k njemu i na kojemu oni mogu biti kod njega. Tamo je njegova večera.

Može li sada još ikome biti nejasno da kod Gospodnjeg stola postoji samo jedan koji ima autoritet? Samo jedan može odlučivati tko može sudjelovati kod tog stola. Samo jedan može reći kako se mora obaviti ta služba. Samo jedan može odrediti *tko* će biti upotrijebljen u službi. Tu samo Gospodin ima autoritet i on želi sve sam voditi po svome Duhu. Tu ni jedan čovjek nema pravo odlučivanja. Tu ni jedan čovjek ne smije ništa učiniti osim ako ga Gospodin želi upotrijebiti.

Sveti Duh upravo tu ističe isključivost koja je vezana za Gospodnju večeru. Ne može se sudjelovati kod stola Gospodnjeg i kod stola demonskog! Ljubav je ljubomorna. Gospodin toliko ljubi svoje da je za njih sišao u smrt, štoviše, u smrt na križu pod Božjom osudom. Toliko ih ljubi da sada živi kako bi posredovao za njih (Heb 7,25). On ih toliko ljubi da je pripremio mjesto za njih, svoj Stol, te ih poziva da dođu k njemu i s njim svetkuju njegovu Večeru. On ne može podnositi nikakvu ravnodušnost prema samome sebi, prema zahtjevima njegove ljubavi, ili prema svom svetom zajedništvu. On je one koji su njegovi otkupio od moći Sotone i svijeta. On je bio učinjen grijehom radi njih, kako bi

čovjek po tijelu mogao biti doveden do svoga svršetka pod osudom svetog i pravednog Boga. Kako bi on onda mogao dopustiti svojim bilo kakvu vezu sa Sotonom ili svijetom ili načelima naravnog čovjeka? I to naročito na *ovome* mjestu, gdje su oni s njim kako bi razmišljali o njegovom čudesnom djelu ljubavi, o njegovoj žrtvi na križu; gdje im je sve to predloženo u prelomljenom kruhu i izlivenom vinu koje im pruža on sâm i govori: „Ovo je moja krv, koja se proljeva za vas. Ovo je moje tijelo, koje se daje za vas. To činite meni na spomen.“

Može li srce koje ga istinski ljubi, biti ravnodušno prema njegovim pravima na tome mjestu? Može li išta činiti a da prije ne pita u molitvi: „Gospodine, što hoćeš da činim? Gdje je to mjesto na koje me ti pozivaš? Gdje je tvoj Stol na kojemu mogu svetkovati tvoju Večeru?“

No čak i ako bi neko Božje dijete moglo činiti sve to, to jest biti ravnodušno prema njegovim pravima i ne pitati za njegovu volju, Gospodin ostaje isti. On odbija zajedništvo kod svoga Stola s takvima koji su ravnodušni prema njegovim pravima. „Tko nije sa mnom, protiv mene je“ (Mt 12,30).

„Ili izazivamo na ljubomoru Gospodina? Jesmo li jači od njega?“ (1 Kor 10,22).

Sudjelujete li kod Gospodnjeg stola, tog jedinog mjesta na kojemu se može jesti Gospodnja večera?

Srdačan pozdrav,

Vaš brat u ljubavi našega Gospodina H. L. H.

Štovanje

Dragi prijatelji,

Nakon što smo u prošlom pismu govorili o Gospodnjoj večeri, sada želim reći nešto o štovanju, koje je usko povezano s Gospodnjom večerom, ali to ipak nije isto. Jedenje Gospodnje večere, kao što nam je predočuje Pismo, vodi nas u štovanje, ali to nije štovanje.

Što je štovanje? Možemo ga opisati kao čast koja se iskazuje Bogu na temelju onoga što on jest, i onoga što on jest onima koji ga štuju. Hebrejska riječ koja se u Starom zavjetu najčešće upotrebljava za štovanje zapravo znači „pokloniti se“ (ili „pasti ničice“). Tako se, primjerice, upotrebljava u Postanku 18,2. U Novome zavjetu najčešće se upotrebljava grčka riječ „proskuneo“, koja označava iskazivanje časti, kako prema Bogu, tako i prema čovjeku.

Jasno je da je dužnost svakog razumnog stvorenja da se klanja Bogu. Anđeli mu se klanjaju (Neh 9,6). Klanjaju mu se i njegovi sveti. U vječnom evanđelju ljude se poziva na to da daju slavu Bogu i klanjaju mu se (Otk 14,7). Uskoro će mu se klanjati sve što je na zemlji (Sef 2,11; Zah 14,16; Ps 86,9 itd.).

Dok se anđeli klanjaju Bogu u istini, jer znaju tko je on, ljudi koji nisu nanovo rođeni uskoro će mu se klanjati zato što će iskusiti njegovu moć u osudama, ili zato što će željeti uživati život pod vladavinom Gospodina Isusa. Takvo vanjsko štovanje nije sve što Bog zahtijeva od čovjeka. On hoće štovanje srca, čast koja proistječe iz čovjekova osjećaja ljubavi prema Bogu. On nam je zato govorio o tome i njegova Riječ nas poučava o obilježju, snazi i pravome mjestu štovanja. U četvrtom poglavlju Ivanova evanđelja Gospodin jasno govori o tome.

Pravo mjesto štovanja

Žena Samarijanka je Gospodinu rekla: „Gospodine, vidim da si prorok. Naši su se očevi klanjali na ovoj gori, a vi kažete da je u Jeruzalemu mjesto gdje se treba klanjati“ (Iv 4,19-20).

Nju je, poput mnogih ljudi našeg doba, zanimalo samo mišljenje ljudi. „Vi kažete!“ Ni riječ nije rekla o Božjoj volji u pogledu toga. Nije joj uopće došlo na um da pita je li Jahve objavio svoju volju o tome i je li možda izabrao neko osobito mjesto. Nije li on upravo izričito bio ukazao na Jeruzalem? David je to spoznao tada kad je na Ornanovom gumnu Gospodin primio njegovu žrtvu (1 Ljet 21,28). Salomon je znao Božji izbor kada je započeo graditi Hram (2 Ljet 3,1). Nakon što je završio gradnju, Bog mu je potvrdio da je učinio ispravno te da je on izabrao i posvetio taj dom da njegovo ime zauvijek bude u njemu (2 Ljet 7,16).

Ta žena je, očito, bila u potpunom neznanju o jasnim izjavama Pisma. Ali tko je bio kriv za to? Možda se njezino neznanje može objasniti položajem u kojem se nalazila od rođenja i u koji je dospjela rođenjem. No to nije bila valjana isprika. Tvrdila je da je povezana s Bogom Jakovljevim, ali nije znala niti se potrudila da sazna je li on objavio svoje misli o tome.

Mogla se jedino pozvati na ono što su činili „naši očevi“. Samarjancima je hram na brdu Gerizim stoljećima bio središte štovanja. Ali ta činjenica nipošto nije mogla potkrijepiti tvrdnju da je taj hram bio pravo mjesto štovanja. Iako je ona hodala stopama svojih otaca kad je štovala jednako kao i oni, ipak je ostalo pitanje: Je li to mjesto koje je Bog odabrao da mu na njemu njegov narod pristupa i klanja mu se? Jednostavna izjava Božje riječi: „Tako govori Gospodin“ oborila je sve njezine misli, dokaze i osjećaje.

Štoviše, pod pretpostavkom da je doista bila u neznanju o objavi u pogledu Jeruzalema, je li Bog trebao prihvatiti njezino štovanje na brdu Gerizim zato što ga je tamo obavljala zbog neznanja? Nedvojbeno je bilo mnogo Samarijanaca koji su bili iskreno uvjereni da je njihovo štovanje ispravno. No je li zbog toga to štovanje bilo prihvatljivo Bogu? Je li ljudska savjest iznad jasnih izjava Božje riječi? Nipošto! Gospodin Isus je zbog toga izričito odbacio tvrdnju Samarijanaca. „Vi se klanjate onome što ne znate, mi se klanjamo onome što znamo: jer spasenje je od Židova“ (Iv 4,22).“

U ovom razgovoru jasno nam je predočeno troje:

1. Opasno je zlo ako se ono u pogledu čega je Bog objavio svoje misli pretvori u nešto o čemu čovjek

smije imati vlastito mišljenje.

2. Štovanje Boga na način kako su to činili naši očevi nije nikakvo jamstvo da štujemo na ispravan način.

3. Kad nešto činimo sa čistom savješću, to nije razlog da Bog to treba prihvatiti. Kada se pojavi neko pitanje, važno je jedino ono što je o tome rekao Bog. Jednostavna dužnost Božjeg naroda je prilagoditi svoje misli Božjim mislima. „I ako koja duša sagriješi i počini išta od onoga što je po GOSPODINOVIM zapovijedima zabranjeno činiti; premda to nije znao ipak je kriv, i nosit će svoju krivicu“ (Lev 5,17).

Gospodin više ne govori o Jeruzalemu. Jasnom izjavom utvrdio je istinu, ali potom je objavio nešto što je bilo novo.

Pod Zakonom je Jeruzalem na temelju božanskog autoriteta bio mjesto štovanja. Ali sada je na zemlju došao Božji Sin – „Bog objavljen u tijelu“ (1 Tim 3,16). Jedinorođeni Sin, koji je u krilu Očevu, objavio je Boga (Iv 1,18). „Niti tko pozna Oca doli Sin i onaj kome ga Sin hoće objaviti“ (Mt 11,27). Hoće li to biti bez utjecaja na štovanje Boga od strane ljudi? Ne temelji li se štovanje na poznavanju Boga?

Sušтина kršćanstva

U Ivanu 4,10 Gospodin Isus u nekoliko riječi iznosi sve značajke razdoblja koje dolazi – razdoblje Skupštine (Crkve). „Kada bi znala dar Božji i tko je onaj koji ti veli: ‘Daj mi piti’, ti bi od njega zaiskala i on bi tebi dao živu vodu.“

„Božji dar!“ Tu vidimo potpunu objavu Boga. Bog se pod Zakonom nije objavio kao davatelj. On je bio onaj koji je potraživao. Zahtijevao je da mu ljudi služe i svoj im je blagoslov davao jedino na temelju poslušnosti njegovim zapovijedima. Prebivao je u gustoj tami (Pnz 4,11; 5,22-23; Ps 18,11-12), to jest nije se objavio, nego se, zapravo, sakrio. No Zakon nije bio pogrešan. Bio je svet, pravedan i dobar. Ali čovjek je bio grešnik. I što se više isticalo pravedne zahtjeve Zakona, čovjekovi grijesi postajali su sve očitiji. Ako bi bilo istinito da je Zakon slika Božja, kako naime govore neki teolozi, tada bi čovjek bio beznadno izgubljen i odbačen. Ali to nije istina. Iako je Zakon od Boga, on nije ni Bog niti je istinski prikaz Boga. On je samo moralno mjerilo koje pokazuje kakav bi grešan čovjek trebao biti u Božjoj prisutnosti.

Bog je svjetlo i Bog je ljubav. Kad je čovjek u najvećoj potrebi, tada Bog daje besplatno i savršeno. Onaj koji je savršeno objavio Boga ovdje na zemlji rekao je: „Blagoslovljenje je davati negoli primati“ (Dj 20,35). Bi li Bog mogao propustiti ono što sâm naziva blagoslovljenijim?

Pod Zakonom je Bog, ako Zakon ne bi bio prekršen, trebao biti primatelj. Ali u evanđelju je on neprestani davatelj, štoviše, davatelj koji daje ono najbolje što ima, i to onima koji nisu zaslužili ništa drugo doli vječnu propast.

U poslanici Hebrejima je položaj Izraelca pod Zakonom uspoređen s položajem kršćanina. Za Izraelca „još nije bio očitovan put u Svetinju nad svetinjama“ (Heb 9,8). Žrtve koje su se prinosile nisu mogle ukloniti grijehe (9,9; 10,4.11). Veliki svećenik bio je zaodjenut slabostima i morao je prinositi žrtve i za vlastite grijehe (5,3). Kršćanin je „zauvijek usavršen“ (10,14) i ima očišćenu savjest (9,14). Zbog toga ima smjelost za ulazak u Svetinju nad svetinjama, a budući da je zastor razderan, otvoren je put k Bogu. On ima „uzvišenog Velikog svećenika nad kućom Božjom“, koji je zauvijek savršen (10,19-22; 7,28). Kakav li je Bog davatelj!

No to je bilo moguće ostvariti samo putem slave i poniženja Sina Božjega, koji je došao na zemlju i neizmjereno pretrpio za grešnike, koji su mu bili neprijatelji. Samarijanka ga nije poznala. U najboljem slučaju je u njemu vidjela ljubaznog Židova. Zasigurno nije ni pomislila da bi to mogao biti sâm Jahve, Bog neba i zemlje, Jedinorođeni u krilu Očevu. Da je znala barem nešto o tome, zatražila bi od njega i on bi joj dao živu vodu. Prema Ivanu 7,39 živa voda je slikovit prikaz Svetoga Duha, kao onoga koji prebiva u vjerniku.

Tu, dakle, vidimo Božju milost kao izvor svega, a zatim slavu Sinovljeve osobe i njegovu prisutnost u

poniznosti među ljudima na zemlji.

Na posljertku vidimo Sina koji u vlastitoj slavi daje žednim dušama živu vodu – Svetog Duha. Sve to sačinjava nužan temelj za kršćansko štovanje.

Otac traži štovatelje

„Klanjati se Ocu“ – to je moralo iznenaditi ženu kao nešto sasvim novo. Izrael je bio Božji sin, njegov prvenac (Izl 4,22), sinovi Jahve, njihova Boga (Pnz 14,1). Jahve je bio Izraelov Otac, a Efrajim je bio njegov prvenac (Jer 31,9). Ali oni nikad nisu štovali Boga kao Oca, jer „nitko ne pozna Oca doli Sin i onaj kome ga Sin hoće objaviti“ (Mt 11,27). Suštinski element kršćanskog štovanja je poznavanje Boga, koji je u odnosu sa svojim narodom kao Otac i koji ga štuje kao takvoga. No to otkrivenje je nešto osobno – „onaj kome ga Sin hoće objaviti.“

Tko god, dakle, ima tu spoznaju, ima je od Sina. Jedinorođeni Sin, koji je u krilu Očevu, objavio nam je Oca. A nakon što je njegovo djelo bilo dovršeno, one koji su njegovi uveo je u odnos s Ocem, jednak njegovom vlastitom odnosu s Ocem. „Uzlazim svome Ocu i vašemu Ocu“ (Iv 20,17). To je udio čak i najmlađeg vjernika. Apostol maloj djeci u Kristu piše: „Pišem vama, dječice, jer ste upoznali Oca“ (1 Iv 2,13). Usporedi to s Ivanom 17,2-3.

Otac traži štovatelje. Kakva milost! U Izraelu je svaki muškarac tri puta godišnje morao ići u Jeruzalem da bi tamo štovao (Pnz 16,16). U tisućgodišnjem kraljevstvu svi narodi i sva plemena na zemlji morat će jednom godišnje ići u Jeruzalem radi štovanja. Oni koji to ne budu činili, bit će kažnjeni (Zah 14,16-19). No Otac *traži istinske* štovatelje. Istinski štovatelji su oni za koje štovanje nije vanjski obred, nego stvar srca. Što pak nama znači to da Otac traži štovatelje?

Štovanje u duhu i istini

„Ali dolazi čas, već sada je, kada će se istinski klanjatelji klanjati Ocu u duhu i u istini: jer takve klanjatelje traži Otac. Bog je Duh; i oni koji mu se klanjaju, trebaju mu se klanjati u duhu i u istini“ (Iv 4,23-24).

Tu vidimo obilježje kršćanskog štovanja. To nije formalno, zemaljsko bogoštovlje. Ono je u skladu s onime što Bog jest, te zbog toga pretpostavlja da se Bog savršeno objavio.

Ni jedan nevjernik ne može štovati na taj način. Jer samo putem novog rođenja primili smo taj nov život koji Pismo naziva „duh“. „Ono što je rođeno od tijela, tijelo je, a ono što je rođeno od Duha, duh je“ (Iv 3,6; Rim 8,16). To je duhovno štovanje po novom čovjeku, u skladu s onim što Bog jest.

Ali i vjernici mogu biti neduhovni. Apostol Pavao nije mogao govoriti Korinćanima kao duhovnima, jer su bili tjelesni (1 Kor 3,1). Nisu bili „u tijelu“. To su bili prije svoga obraćenja. No iako su bili nanovo rođeni te tako posjedovali novi život koji je „duh“, postupali su i razmišljali po tijelu, to jest onako kako to čini naravan čovjek.

Izraelovo štovanje je bilo zemaljsko, naravno. Obavljalo se na određenom geografskom mjestu, u veličanstvenom hramu, i bilo je propisano do najmanjih pojedinosti. Čovjek je mogao doći odjeven u skupocjene, lijepe halje, uz pratnju prekrasne glazbe, i prinijeti ono najbolje što se na zemlji moglo ponuditi. U tome nije bilo ničeg duhovnog. Nije postojao čak ni uvjet da svećenik, pjevač ili onaj koji prinosi žrtvu mora biti nanovo rođen. Pa ipak je sve to bilo tako ustanovljeno od strane samog Boga, jer to je bilo štovanje zemaljskog naroda, štovanje Boga koji im se nije objavio, nego se sakrio u tami. No na križu je Bog dokrajčio naravnog čovjeka. Mi koji smo nanovo rođeni, koji smo povjerovali u Gospodina Isusa, umrli smo s Kristom (Rim 6,8). Trebamo živjeti prema novom životu što ga je Sveti Duh proizveo u nama. Sveti Duh, koji prebiva u nama, božanska je snaga po kojoj to možemo provesti.

Zato naše štovanje *mora* biti duhovno. To je moralna nužnost koja ne dopušta nikakvu iznimku. Riječi Gospodina Isusa u Ivanu 4,14 vrlo jasno pokazuju da je Sveti Duh snaga svakog istinskog kršćanskog štovanja.

U savršenom skladu s time nije nam propisan nikakav oblik ni protokol za naše štovanje. To je još značajnije zbog toga što je za Izrael bilo propisano sve, do najsitnijih pojedinosti. Nisu nam čak

poznate ni riječi kojima je Gospodin zahvalio prigodom ustanovljenja Gospodnje večere. Nemamo ni jedan opis kako je netko od apostola lomio kruh. Nemamo ni jednu pjesmu za koju bismo mogli sigurno znati da se pjevala na skupovima u doba apostola. Nemamo nikakvu knjigu s kršćanskim psalmima. Jer mi moramo štovati po Duhu Božjem (Fil 3,3). Ako se pak okrenemo bogoštovnim oblicima Staroga zavjeta te kršćansko štovanje uredimo i prilagodimo prema njima, gubimo suštinsku značajku kršćanstva, naime, štovanje po Božjem Duhu.

No štovanje ne treba biti samo „u duhu“, nego i „u istini“. „Što je istina?“ upitao je Pilat. Nije znao da je Istina taj koji stoji pred njim okrunjen trnovom krunom. Istina je ono što je Bog objavio o sebi, a Sin je taj koji je objavio Boga.

I Izrael je u određenom smislu štovao u istini, jer je njegovo štovanje bilo u skladu s onime što je tada bilo objavljeno o Bogu kao Jahvi. Ali sada se Bog savršeno objavio, jer je „Bog očitovan u tijelu“ bio na zemlji i po neizmjerljivoj milosti možemo ga poznavati. „I znamo da je Sin Božji došao i dao nam razum da upoznamo Istinitoga“ (1 Iv 5,20).

Svakako da u spoznaji istine postoji rast. Božji Duh djeluje u nama i uvodi nas u svu istinu. No ta razlika u spoznaji koja postoji među vjernicima, neznatna je u usporedbi s razlikom između onoga koji nije nanovo rođen i najmlađeg vjernika. Čovjek kao takav, kao nevjernik, potpuno je nesposoban spoznati Boga. Nesposoban je za to jednako kao što je krava nesposobna shvatiti znanost ili filozofiju. Putem novog rođenja dobili smo život koji je „duh“ i putem kojeg smo u stanju spoznati Boga. To je „božanska narav“ (2 Pt 1,4). U tom novom životu djeluje Sveti Duh, koji prebiva u nama, koji je ujedno i božanska snaga koja taj novi život dovodi u vezu sa samim Bogom (Iv 4,14). Maloj djeci u Kristu rečeno je: „Ali vi imate pomazanje od Svetoga i sve znate. Nisam vam pisao zato što ne znate istinu, nego zato što je znate“ (1 Iv 2,20-21).

Tako, dakle, smijemo pristupiti Bogu, našem Ocu. Putem snage Svetoga Duha, koji naš novi život dovodi u vezu sa samim Bogom, vidimo ga i radujemo se u njemu. Možemo li vidjeti Boga onakvog kakav on jest a ne ispuniti se divljenjem i ne osjećati potrebu da to iskažemo pred njim? Svako Božje dijete koje nije ostalo samo kod primljenih blagoslova nego je uprla pogled i u samog Davatelja, iz iskustva zna da je to nemoguće. Slava Oca i slava Sina tako je velika da su naša srca premala obuhvatiti to što vidimo. Još manje smo u stanju riječima iskazati tu slavu. Ali mi štujuemo „u duhu“, i zato naše štovanje, zapravo, nisu naše riječi, nego duhovni osjećaji koji se podižu iz našeg srca. Ostaje još pitanje:

Gdje trebamo štovati?

Svaki vjernik, nedvojbeno, treba štovati osobno. Kako bismo mogli promatrati djelo Gospodina Isusa i Očevu ljubav i milost a da ne zahvalimo i ne slavimo ga? Ali sve to nam je zajedničko sa svom Božjom djecom. Ne vodi li nas to samo po sebi k zajedničkom štovanju?

Kada smo više potaknuti na štovanje negoli tada kada se okupimo radi naviještanja smrti Gospodina Isusa te iz njegove ruke primamo prelomljeni kruh i izliveno vino? Tada ga vidimo u savršenosti njegova djela i njegove ljubavi. Pogled na zaklanog Jaganjca vodit će do toga da ćemo mu pjevati i štovati ga u nebu (Otk 5); a tako je i na zemlji.

Okupljamo se da bismo navijestili njegovu smrt. Jedenje Gospodnje večere samo po sebi nije štovanje. Ali kada su oni koji jedu Gospodnju večeru duhovni, onda će oni zahvaljivati i štovati. Ne može biti drugačije. Tako jedenje Gospodnje večere postaje služba štovanja.

Može li, zbog toga, pojedinac prinijeti štovanje koje je dostojno Boga? Adam je, prije negoli je pao, mogao zahvaljivati Bogu za njegovu dobrotu. Ali sada je Bog savršeno objavljen u Gospodinu Isusu. Štovanje koje se uzdiže do te razine, ako ga donosi pojedinac za sebe, pretpostavlja da je taj pojedinac dosegao duhovnu razinu koja ga, zapravo, postavlja na istu razinu Onoga koga štuje!

U 1. Korinćanima 14 vidimo štovanje povezano s crkvom (skupštinom). Tamo saznajemo po kojem načelu se Bogu donosi štovanje i tko to čini. To je važna nadopuna naše spoznaje Božje volje. Vidimo da je pjevanje, zahvaljivanje i slavljenje od početka bilo sastavni dio štovanja. Vidimo također da to nije bila stvar jedne osobe, nego stvar reda i Božjeg djelovanja u skupštinama. Pogledaj retke 12-17. Gospodin očekuje razborito štovanje svojeg naroda.

Oni se okupljaju u svjesnosti da je Gospodin jedini koji ima autoritet među njima. On jedini može odrediti koga će upotrijebiti. A Gospodin taj autoritet primjenjuje putem Svetoga Duha, koji prebiva u skupštini. Nije dakle pitanje hoće li u službi sudjelovati jedan čovjek, ili desetorica, ili dvadesetorica, nego ima li Sveti Duh slobodu upotrijebiti koga on hoće, bez obzira želi li upotrijebiti jednoga, petoricu, desetoricu ili više njih.

Je li vam ovakvo štovanje poznato iz osobnog iskustva? To nije pitanje razuma. Nego je to, kao što smo vidjeli, odgovor srdaca koja su zaokupljena svojim Ocem, koji je dao svojeg jedinorođenog Sina da za njih umre na križu, i srdaca koja su vezana uz svojeg Spasitelja, Sina Božjeg, koji ih je ljubio i samoga sebe predao za njih.

Srdačan pozdrav,
Vaš H. L. H.

Služenje

Dragi prijatelji,

Život kršćanina treba biti uravnoteženo primanje i davanje. Treba biti poput spremnika u koji voda na jedan otvor može dotjecati, a na drugi otjecati. Kršćanin koji samo prima a nikada ne daje, postaje zaneseni mistik. Onaj pak koji je toliko zaokupljen davanjem da ne nalazi vremena primati u sebe, doživjet će duhovnu propast.

Kao što sam spomenuo u prethodnom pismu, svako služenje mora proizići od sjedenja kod nogu Gospodina Isusa, to jest od slušanja njega i zajedništva s njim. To smo vidjeli kod Marije u pogledu štovanja. Ona je u pravi trenutak pomazala noge Gospodina Isusa skupocjenom pomašću. Zašto? Zato što je često sjedila do njegovih nogu te tako upoznala njegovu osobu i njegove misli. Marta mu je također služila, nakon što je najprije u svojoj žalosti primila utjehu od njega.

U ta dva primjera vidimo dva vida služenja za kršćane. U Mariji vidimo onaj vid koji je usmjeren prema Gospodinu, to jest prema Bogu, a u Marti onaj vid koji je usmjeren prema ljudima. Tako u 1. Petrovoj 2,5 čitamo u da smo mi „sveto svećenstvo“, da prinosimo „duhovne žrtve ugodne Bogu po Isusu Kristu.“ Odmah zatim u devetom retku vidimo da smo „kraljevsko svećenstvo“, da razglašujemo „vrline onoga koji vas je iz tame pozvao u svoje prekrasno svjetlo.“ Sada ćemo promotriti ovaj drugi vid služenja. Prvi vid smo razmatrali kad smo govorili o Gospodnjoj večeri i štovanju.

Temeljno načelo Svetog pisma je to da tu službu trebamo dobiti po Gospodinovom nalogu i trebamo je izvršavati u odgovornosti prema njemu. To je, zasigurno, jasno svakome tko je promišljao o tome. Onaj tko služi, ljudima prenosi Božju poruku. Može li, onda, biti drugačije negoli da takve ljude poziva sâm Bog i daje im darove koji su im potrebni? U Efežanima 4,7-12 (u svezi sa Psalmom 68,18) stoji da je uskrsli Gospodin primio darove i podijelio ih svojim. To potvrđuju sva druga mjesta u Pismu koja također govore o tom predmetu.

On poziva koga sâm hoće

„I uzađe on na goru te pozva k sebi one koje sâm htjede; i dođoše oni k njemu. I odredi Dvanaesticu da budu s njim i da ih šalje propovijedati“ (Mk 3,13-14).

Tema ovog odjeljka je pozivanje dvanaestorice apostola. Zadatak koji su oni primili ne možemo usporediti s onime što Gospodin sada daje svojim slugama. Oni su, prema Mateju 10, trebali propovijedati samo Židovima. Nakon što je Gospodin bio odbačen od strane Židova i kad je dovršio djelo na križu, dao im je (u Marku 16,15) novu zadaću, naime, da idu u sav svijet. No načela njegovog poziva ista su u oba slučaja.

U ovom odjeljku vidimo tri važne činjenice: kao prvo, Gospodin poziva koga on hoće; kao drugo, poziva ih da budu kod njega; kao treće, šalje ih propovijedati. Prvo je načelo koje sam naveo u podnaslovu. Gospodin poziva svoje djelatnike sukladno svojoj volji. Jeremiji je rekao: „Prije negoli sam te oblikovao u utrobi, znadoh te; i prije negoli si izišao iz maternice posvetio sam te i odredio te za proroka narodima“ (Jer 1,5). Vrlo slično rečeno je i o Ivanu Krstitelju u Luki 1,13-17. Pavao pak o sebi piše: „Ali kada se svidjelo Bogu, koji me od majčine utrobe odvojio i pozvao svojom milošću, objaviti Sina svojega u meni da ga propovijedam među poganima ...“ (Gal 1,15-16).

Nijedan čovjek, nijedan Božji sluga, pa čak ni crkva, nema ništa s pozivanjem Gospodinovog djelatnika. Gospodin je zadržao to pravo za sebe. Kao što vidimo u navedenim odjelcima iz Jeremije i poslanice Galaćanima, priprema za taj poziv počinje već od rođenja, ili čak prije njega, i nastavlja se dokle god Gospodin ne pozove određenu osobu nakon njezina obraćenja.

Da budu s njim

Na što poziva Gospodin? Poziva li on nekoga odmah nakon što se obratio da učini neko veliko djelo? On je pozvao učenike „da budu s *njim*“! Nužan uvjet za svaku istinsku službu za Gospodina jest to da se bude s njim te da se na taj način bude poučen od Boga. Prošlo je dosta vremena između Marka 3,13 i Marka 6,7 kada je Gospodin izaslao svoje učenike. A kada su izvršili svoju osobitu zadaću, Gospodin ih opet uzima k sebi da budu nasamo s njim. Ni jedna služba ne može biti stvarno blagoslovljena ako sluga nije izišao iz Gospodinove prisutnosti i ako se po njezinu dovršenju opet ne vrati tamo. Činimo li i mi kao i apostoli? „I

okupiše se apostoli oko Isusa i izvještishe ga o svemu, što su činili i što su naučavali“ (Mk 6,30.31). Kako li je za njih moralo biti blagoslovljeno i poučno to kad ih je Gospodin uzeo na stranu kako bi u miru mogao razgovarati s njima „o svemu, što su činili i što su naučavali“. Ako bismo i mi to više činili, ne bi li naša služba bila više blagoslovljena?

Mi ne možemo biti u tjelesnom pogledu kod Gospodina, kao nekoć učenici, ali možemo biti duhovno s njim. U Ivanu 14,21 piše: „Onaj tko ima moje *zapovijedi* i čuva ih, on je taj koji me ljubi; a tko ljubi mene, njega će ljubiti moj Otac; i ja ću ga ljubiti i sebe mu očitovati.“ A u 23. retku slijedi: „Ako me tko ljubi, držat će moje *riječi* i Otac moj će ljubiti njega; i doći ćemo k njemu i *kod njega se nastaniti*.“

Ljubav prema Gospodinu pokazuje se držanjem njegovih zapovijedi! (Vidi i 1. Ivanovu 5,3.) Kakva je to proturječnost kada netko kaže da ljubi Gospodina, a istodobno neprestano postupi protivno Gospodinovom zapovijedima!

Ali 23. redak ide još i dalje. Ako netko stvarno ljubi Gospodina Isusa, neće biti zadovoljan samo time da čini ono što je Gospodin izričito zapovjedio. Njemu će biti dovoljna samo Gospodinova želja kao izražaj njegove volje. Ljubav čezne za time da mu ugoditi. U Novom zavjetu nema mnogo osobitih zapovijedi, ali Gospodin otkriva svoje misli u svojoj Riječi, u očekivanju da će to biti dovoljno njegovima da postupaju sukladno tome; i tamo gdje je to slučaj, Otac i Sin doći će i nastaniti se kod takve osobe. Tako i mi danas možemo biti s *njim*. A to je nužno da bismo bili istinski osposobljeni za službu koju on želi da činimo.

Odaslani od njega

U Marku 6,7 Gospodin odašilje učenike. On ih je poučio, i zato su bili osposobljeni za službu za koju ih je odredio. Po mišljenju ljudi to nije bilo tako. Oni su u njima vidjeli „neobrazovane i neuke ljude“ (Dj 4,13); a takvi su po ljudskim mjerilima i bili. Nisu završili studij teologije onog doba. Nisu poznavali različita rabinska tumačenja Biblije. Gospodin ih je pozvao izravno iz njihovih uobičajenih djelatnosti. Ali bili su s *njim*. To su vidjeli i njihovi neprijatelji (Dj 4,13). Zato ih je Gospodin mogao upotrijebiti za najvažniju službu. Na Petrovu propovijed u jednom danu obratilo se tri tisuće ljudi. A njihovo naučavanje i njihovo zajedništvo činilo je temelj novog djela koje je Bog započeo onih dana – skupštine (crkve) živoga Boga (Dj 2,42).

No to ne znači da prije toga dana nisu činili ništa. Od prvoga dana otkako su bili kod njega, Gospodin je imao posla za njih. No to su bile jednostavne zadaće – pomoćni poslovi, kako bismo mi rekli. Imali su udjela u svim nevoljama i neprijateljstvima zbog evanđelja (Mk 3). Veslali su tada kad je Gospodin želio preći preko jezera (Mk 4,35-41), itd.

Od prvoga dana nakon našeg obraćenja Gospodin nas želi upotrijebiti – *ako smo s njim*. Želimo li raditi za Gospodina, uvijek ima nešto što možemo raditi. Možemo dijeliti traktate; možemo pozivati ljude na evangelizacijske skupove ili na proučavanja Biblije; možemo pomagati u pripremama tih sastanaka itd. Ako želimo raditi, ako smo spremni *služiti mu*, Gospodin će nam uvijek naći posla. To znači da moramo biti spremni činiti sve ono što nam on naloži da činimo. Ne smijemo očekivati da će nam Gospodin na početku dati velike zadaće.

U Mateju 25 Gospodin je svakome od svojih slugu dao „po njegovoj sposobnosti“. Značajno je da sluga s jednim talentom – ne sluga s pet talenata, ili onaj s dva – nije radio i da upravo njega Gospodin mora nazvati „zlim i lijenim slugom“. I zato što sluga nije dobro upotrijebio taj svoj jedan talent, on mu je bio oduzet i predan onome koji je tako marljivo radio s talentima koji su mu bili povjereni. Tako je taj primio još više. Što smo marljiviji u malim djelatnostima koje nam je Gospodin povjerio, to jest u onima koje on stavlja pred nas, tim prije će nam moći dati veći posao – svakako, pod uvjetom da i te manje dužnosti izvršimo u poslušnosti i ovisnosti o njemu.

Prije mnogo godina u brdovitim predjelima SAD-a živjela je djevojka-služkinja koja nije imala više od tri mjeseca škole. Plaća joj je bila četiri dolara, od čega je jedan dolar davala za prostoriju crkve, jedan za misijski rad, a preostala dva svome ocu, koji je bio siromašan i morao je hraniti veliku obitelj. Davala je više negoli svi drugi u čitavom okruženju. Navečer je često do kasno u noć radila i druge poslove kako bi zaradila novac da kupi odjeću.

Neki ozbiljan Božji sluga posjetio je to mjesto. Zbog ograničenih mogućnosti smještaja ustupila mu je svoju sobicu. Na stolu je ležala njezina Biblija i on je, listajući je, na gotovo svakoj stranici nailazio na bilješke. No najsnažnije ga je pogodila bilješka uz Marka 16,15 – „Idite u sav svijet i propovijedajte evanđelje svakome stvorenju.“ Kraj toga je čitko velikim slovima napisala: „Oh, kad bih barem i ja to mogla!“

Idući dan je želio razgovarati s njom o tome, a ona je briznula u tako glasan plač da iz nje nije više mogao

izvući ni riječ. Kasnije je čuo njezinu priču. Obratila se kad joj je bilo četrnaest godina. Došavši jednog dana kući našla je list s naslovom „Vapaj Kine za evanđeljem“. Nitko nije znao odakle se pojavio taj list. Od tog trenutka njezine su misli bile ispunjene Kinom. Deset godina je dan za danom molila Gospodina da je pošalje u Kinu. No nedavno je kod nje nastala promjena. Zaključila je da je pogriješila i da je Gospodin nije pozvao za misionarku u Kini, nego za misionarku u kuhinji. Od toga trenutka molila je: „Učini me voljnom postati misionarkom za tebe u kuhinji.“ I Gospodin je uslišao njezinu molbu.

Deset godina težila je za nečim velikim, iako nije zanemarivala ni ono sitno – o tome su svjedočili njezini novčani prilozi. Ali sada je bila voljna činiti nešto sasvim malo – svijetliti kao svjedok za Gospodina u malom krugu kuhinje. *Sada ju je Gospodin mogao upotrijebiti za vrlo blagoslovljen rad u Kini!* Taj Božji sluga je, naime, postao uvjeren da ga je Gospodin u to selo poslao osobito zato da pomogne toj djevojci. I naposljetku je otišla u Kinu. „Onaj tko je vjeran u najmanjem, i u najvećem je vjeran“ (Lk 16,10).

Ovisnost o Gospodinu

Vidjeli smo da Gospodin po vlastitoj volji poziva svoje sluge i odašilje ih. No to nije sve. Službu treba vršiti i u ovisnosti o Gospodinu. „Raznovrsne su službe, ali isti Gospodin“ (1 Kor 12,5). Sluge u Mateju 25 morale su položiti račun svome Gospodaru. Učenici u Marku 6,30 došli su i „izvijestili ga o svemu, što su činili i što su naučavali“ (Vidi i 1. Korinćanima 3,10 do 4,5).

Kako bismo mogli dorasti toj odgovornosti, primili smo Svetog Duha. On nas želi voditi u svemu, tako da nikada ne činimo našu vlastitu volju (Gal 5,17). To je osobito slučaj u „službi“. „Mi koji Duhom Božjim služimo“ (Fil 3,3; vidi i Dj 16,6-10). „A sve to čini jedan te isti Duh dijeleći svakomu napose kako on hoće“ (1 Kor 12,11). Tako smo u našoj službi vođeni Svetim Duhom. Službu pak obavljamo u ovisnosti o Gospodinu i u odgovornosti pred njim.

To je iznimno značajno. To nam, prije svega, daje veliku smjelost. Ako vjernik gleda na sebe, nikada neće imati smjelosti za bilo što. U sebi vidi toliko slabosti i nedostatnosti da nema hrabrosti išta učiniti. Čak i ako zna da je primio dar od Gospodina i da ga je Gospodin pozvao, duboko u sebi je svjestan da ne može udijeliti ni jedan jedini blagoslov. Nikada se neki grešnik nije obratio kroz riječi čovjeka, niti je vjernik bio blagoslovljen ljudskim riječima. Ta kako bi itko mogao znati koje su potrebe onoga kome – ili pred kim – govori?

Ali ako nas upotrebljava Sveti Duh, ishod će uvijek biti blagoslov. On zna koje potrebe postoje u tom trenutku i kako se može pomoći. On onima koje upotrebljava daje duhovne riječi, kako bi naviještali ono što je duhovno (1 Kor 2,13).

To je, istodobno, i velika odgovornost. Moramo pomno paziti na vodstvo Svetog Duha kako bi on mogao upotrijebiti onoga koga on želi. Postoji, naime, samo jedan koji ima slobodu voditi, kako u osobnoj službi tako i na skupovima zajednice. Potpuno je suprotno Svetom pismu, i zapravo je to preziranje prisutnosti Svetog Duha, kad mislimo da smo mi sposobni odrediti tko treba služiti na skupovima zajednice. To jednako vrijedi ako kažemo da svatko ima pravo sudjelovati u službi, kao i ako to pravo ograničimo na jednu ili nekoliko osoba. Jedino Sveti Duh ima pravo odrediti koga želi upotrijebiti; a to znači da je naša dužnost da na sastancima budemo spremni da nas on upotrijebi kad god on hoće.

Jasno je da na sastancima na kojima se javno govori Sveti Duh upotrebljava darove koje je za tu svrhu dao sâm Gospodin. Ali on ima pravo upotrijebiti i manje darove, čak i ako su veći darovi prisutni. Što se pak tiče moljenja i zahvaljivanja, ili predlaganja pjesama, za to nisu potrebni nikakvi darovi. Ono što ljudi ponekad nazivaju „darom molitve“ najčešće je samo očitovanje tijela. Za molitvu ili zahvaljivanje Sveti Duh može upotrijebiti svakoga čije je duhovno stanje takvo da može biti upotrijebljen.

Kakva li je, dakle, odgovornost na *svakome* od nas – od najmlađega do najstarijega – da na sastancima budemo takvi da nas Sveti Duh može upotrijebiti i da se dademo upotrijebiti kada god on to želi.

Srdačan pozdrav,

Vaš brat u Gospodinovoj službi H. L. H.

Naš položaj na zemlji

Dragi prijatelji,

U jednom od ranijih pisama predočio sam naš položaj – kao vjernika – pred Bogom. Sada želim usmjeriti vašu pozornost na naš položaj ovdje na zemlji. Vidjet ćemo da je i to povezano s Kristom. Kao što smo poistovjeđeni s Kristom u pogledu našeg položaja pred Bogom, isto tako smo poistovjeđeni s Kristom pred svijetom. Drugim riječima, ovdje smo postavljeni u njegov položaj, baš kao što smo i pred Bogom u njemu. Bit će vrlo korisno za nas ako uvijek imamo na umu tu istinu.

Postoje dva vida našeg položaja ovdje na zemlji i vrlo je važno razumjeti ih. Prvi je u odnosu na svijet, a drugi u odnosu na „tabor“, tj. na kršćanstvo organizirano na ljudski način, koje je u sadašnjem razdoblju (dispencaciji) zauzelo položaj svjedočanstva za Boga koji je prije toga imalo židovstvo (vidi Rimljanima 11 i usporedi s Matej 13).

Naš položaj u odnosu na svijet

Gospodin Isus je rekao Židovima: „Vi ste odozdol, ja sam odozgor: vi ste od ovoga svijeta, ja nisam od ovoga svijeta“ (Iv 8,23). Kada se kasnije molio Ocu za one koji su njegovi rekao je: „Oni nisu od svijeta, kao što ni ja nisam od svijeta“ (Iv 17,16); i u odlomku od 14. do 19. retka on svoje učenike stvarno postavlja u svoj vlastiti položaj u svijetu, kao što ih je u prethodnom odlomku (r. 6-13) postavio u svoj vlastiti položaj pred Ocem. Treba uočiti da oni u svijetu zauzimaju njegov položaj zato što nisu od svijeta, kao što ni on nije od svijeta; jer, budući da su se nanovo rodili, nisu više od svijeta. Zbog toga on opetovano govori da će se i oni morati suočiti s istom mržnjom i istim progonstvom kao i on sâm. Tako on, primjerice, kaže: „Ako vas svijet mrzi, znajte da je mene mrzio prije negoli vas. Da ste od svijeta, svijet bi svoje volio; no budući da niste od svijeta, nego sam vas ja izabrao iz svijeta, zbog toga vas svijet mrzi. Sjetite se riječi koju vam rekoh: ‘Nije sluga veći od svoga gospodara.’ Ako su mene progonili, i vas će progoniti; ako su moju riječ držali, i vašu će držati“ (Iv 15,18-20). Apostol Ivan na sličan način ukazuje na potpunu suprotnost između vjernika i svijeta, kad kaže: „Znamo da smo od Boga i da sav svijet leži u zlu“ – ili „u Zlome“ (1 Iv 5,19).

No postoji još mnogo više toga nego što možemo vidjeti u ovim odlomcima Pisma. Bog svakog vjernika promatra kao umrlog i uskrslog zajedno s Kristom (Rim 6; Kol 3,1-3). Vjernik je, putem Kristove smrti i uskrsnuća, u Božjim očima tako potpuno izveden iz ovoga svijeta, kao što je Izrael bio izveden iz Egipta kroz Crveno more. Zato on više nije od svijeta, iako je poslan natrag u njega (Iv 17,18) da u njemu živi za Krista. Zbog toga je Pavao, budući da je bio aktivan u službi za Krista u svijetu, mogao reći: „No daleko od mene da bih se ponosio, osim u križu našega Gospodina Isusa Krista po kojemu je meni razapet svijet i ja svijetu“ (Gal 6,14). Po Kristovom križu vidio je da je svijet već osuđen (Iv 12,31), a kada je primijenio križ na samoga sebe, smatrao je sebe mrtvim – raspetim svijetu – tako da je između njega i svijeta nastala tako potpuna odvojenost kakvu samo smrt može napraviti.

Sažetak navedenih redaka je, dakle, da kršćanin, iako je u svijetu, nije od svijeta – nije od njega u istom smislu kao što ni Krist nije bio od njega. On pripada drugom području – jer ako je tko u Kristu, to je novo stvorenje (2 Kor 5,17). On je, kao što smo već vidjeli, putem Kristove smrti i uskrsnuća u potpunosti izišao iz svijeta. Zbog toga se mora držati potpuno odvojenim od njega; ne smije se prilagođavati ovome svijetu (Gal 1,4; Rim 12,2) u duhu, navikama, ponašanju, načinu življenja; u svemu mora pokazati da nije od svijeta. Štoviše, primjenom križa na sebe mora sebe držati raspetim svijetu; između te dvije osuđene strane ne može više postojati nikakva uzajamna privlačnost niti sličnost koja ih povezuje. Osim toga, kršćanin je u svijetu namjesto Krista, to jest, on je u njemu za Krista, kao onaj koji je poistovjeđen s Kristom. Stoga treba svjedočiti za Krista, i hoditi kao što je Krist hodio (Fil 2,15; 1 Iv 2,6), a mora i očekivati da će se s njim postupati jednako kao i s Kristom. Ne trebamo, naravno, očekivati da ćemo biti razapeti kao što je bio Krist; ali ako smo vjerni, suočit ćemo se s istim duhom u svijetu kao i on. Doista, u onoj mjeri u kojoj smo slični Kristu, u toj mjeri u ćemo biti i progonjeni. Činjenica da vjernici danas doživljavaju tako malo mržnje od svijeta samo je pokazatelj da su tako slabo odvojeni od njega.

Prije nego pređem na razmatranje druge točke ovog predmeta, moram vam istaći važnost prekida svake veze koja vas moralno veže sa svijetom. Dovoljno je samo malo uviđavnosti da bi se shvatilo kako se duh svijeta, to jest svjetovnost, brzo uvlači u Božje zajednice te se očituje čak i kod Gospodnjeg stola. Kako to obeščašćuje i žalosti Njega čiju smrt okupljeni navješćujemo! Kakva li je to opomena svim svetima da se

ponize pred Bogom i ponovno traže milost kako bi više živjeli za njega, kako bi bili više odvojeni, tako da i svijet vidi da pripadamo Onome koga je on odbacio, izbacio i razapeo! Tko od nas ima duh Pavla koji je, promatrajući proslavljenog Krista – koji je bio sve njegovom srcu i cilj svih njegovih nadanja – čeznuo za „zajedništvom u njegovim patnjama, suobličujući se njegovoj smrti“? Neka bi Gospodin nama i svim njegovim ljubljenim svetima podario više te odanosti njemu, u potpunoj odvojenosti od svijeta.

Naš položaj u odnosu na „tabor“

U poslanici Hebrejima čitamo: „Jer se tijela životinja čiju krv veliki svećenik unosi za grijeh u Svetinju, spaljuju izvan tabora. Zbog toga je i Isus, kako bi posvetio narod svojom krvlju, trpio izvan vrata. *Stoga iziđimo k njemu izvan tabora* noseći njegovu sramotu“ (Heb 13,11-13). U ovom odlomku jasno se može vidjeti dvoje: krv žrtve za grijeh unosila se u Svetinju, i tijela životinja koje su bile žrtvovane bila su spaljivana izvan tabora; a apostol pokazuje da to dvoje nalazi ispunjenje u Kristovoj smrti – protuliku tih žrtava (ili stvarnosti koju te žrtve slikovito prikazuju). Zbog toga ovdje vidimo dva vida vjernikova položaja – pred Bogom je on u svetinji, to jest tamo gdje je bila unesena krv; na zemlji je on izvan tabora, to jest na mjestu gdje je Krist trpio. Drugim riječima, kao što je već ranije objašnjeno, kao što smo u Kristu pred Bogom poistovjećeni s njim u svoj vrijednosti njegove prihvaćenosti, tako smo i na zemlji poistovjećeni s njim u njegovoj sramoti, prijekoru i odbačenosti. *Položaj vjernika na zemlji je, dakle, izvan tabora*; kao što kaže i pisac poslanice: „Stoga iziđimo k njemu izvan tabora noseći njegovu sramotu.“

Možda ćete me pitati: „Što je to tabor?“ Iz konteksta odlomka kojega sam naveo jasno je da je to židovstvo. Ali što je to danas? Židovstvo je bilo od Boga i na zemlji je imalo položaj svjedočanstva za njega. Židovstvo je promašilo i bilo je uklonjeno nakon Pedesetnice, nakon konačnog odbacivanja Krista za vrijeme propovijedanja apostola, a njegovo mjesto je preuzelo kršćanstvo, kao što uči Rimljanima 11. Sada je tabor na ljudski način organizirano kršćanstvo, crkva ustrojena po ljudskim načelima. Možda ćete još pitati: „Na temelju čega bismo trebali izići iz tog tabora?“ *Zbog njegova potpunog neuspjeha kao svjedočanstva za Boga*. „Tko ima uho da čuje, neka čuje što Duh govori crkvama“ (Otk 2,11 itd.). Naše sigurno mjerilo za provjeru svega što tvrdi da je od Boga je Božja riječ. A i naša je odgovornost da to činimo. Kada sve te denominacije (crkvene skupine raznih naziva) provjerimo po tom mjerilu, kod svih ćemo utvrditi neposlušnost i promašaj. Zbog toga vjerniku koji želi postupiti sukladno Božjim mislima ne preostaje drugo nego da se odvoji od svih njih, od sve zbrke i svih zabluda sadašnjeg zlog vremena, te se pridruži onima koji se okupljaju samo u ime Gospodina Isusa, u poslušnosti njegovoj Riječi (Mt 18,20). U Izlasku 33 nalazimo poučan primjer u vezi toga. Kada je Mojsije sišao s brda (Izl 32) vidio je kako je sav tabor pao u idolopoklonstvo. Nakon što je ponovno otišao kako bi posredovao za Izrael, vratio se s „lošim vijestima“ za narod. A onda je „uzeo šator i razapeo ga izvan tabora, podalje od tabora, i nazvao ga Šatorom sastanka. Svatko tko je tražio GOSPODINA izlazio je do Šatora sastanka, koji bijaše izvan tabora“ (Izl 33,7). Mojsije je postupio tako jer je poznao Božje misli u pogledu grijeha naroda. Zbog toga u ovome vidimo moralnu sliku našeg doba. Preporučujem vam da je dobro razmotrite.

Napisao sam dovoljno toga što je potrebno da razumijete položaj vjernika na zemlji. On bi, s jedne strane, trebao biti odvojen od svijeta i, s druge strane, odvojen od „tabora“. Kad zauzme taj položaj to će izazvati mržnju od prvog i prijekor od drugog. I ako jest tako, onda ćemo biti sve sličniji našem blagoslovljenom Gospodinu. U poslanici Hebrejima to se naziva „njegova sramota“. Ne plašimo se jednoga, niti se stidimo drugoga, nego se radujemo kad nas se smatra dostojnima trpjeti za Njegovo ime (Dj 5,41).

Srdačan pozdrav,

Vaš brat Edward Dennett